

Sprinter
 CYCLES ŠKERLJ
 Pod gozdom c. IV/20, Grosuplje
 Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM: 041/668 788

OLIMPIC ŠPORT
 GROSUPLJE
 Trgovina za šport in prosti čas
 Kolodvorska 2, 1290 Grosuplje, Slovenija
 PON - PET: 9.00 - 19.00 SOB: 8.00 - 13.00
 tel: **01 787 23 36**

Priloga

Vetrnica

O
D
M
E
V
I

Željko Moičević
Grosupeljčan
- velik up
slovenskega strelstva

Česa se bojijo v
Škocjanu?

Simona Zorc Ramovš:
"Živim svoj poklic"

Avtohiša Čubej v preobleki

Na obisku v KS Šmarje-Sap

Svetovni pokal
v rock'n'roll-u
za starejše in
mlajše mladince

"Šmarska požarna bramba"
 fotografija iz leta 1910

120 let gasilstva v Šmarju
1881 - 2001

Glasilo
 prebivalcev
 občine
 Grosuplje

Letnik XXXVI
 številka 4
 april
 2001

O
G
L
A
S
I

EL TEHNIKA

JOŽE AHLIN s.p.
Kolodvorska 1, Grosuplje, tel. & faks: 01 787-14-51

AVDIO-VIDEO TEHNIKA

SONY

ODSLEJ SPET LAHKO
KUPUJETE NA ODLOŽENO
PLACILO S ČEKI

BELA TEHNIKA IN
GOSPODINJSKI APARATI
POTROŠNOKOM NAJBOLJ
ZNANE IN PRILJUBLJENE
ZNAMKE

POOBLASČENI ZASTOPNIK

tehnounion d.d.

PONOVO V TRGOVINI

NOVO

RACUNALNIKI

IN VSA

RACUNALNISKA OPREMA

NUDIMO VAM TUDI
MOŽNOST NAKUPA IN
PRIKLOPA

debitel

O UGODNIH CENAH IN
KVALITETI SE
PREPRICAJTE V
TRGOVINI

EL TEHNIKA

Z ROKAMI NAD TEŽAVE S HRBTENICO FITEX

tel/fax
01/568-40-91
031/313-748
(01/786-12-47)

CENTER ALTERNATIVNE MEDICINE Z
RUSKIMI TRADICIJAMI ZDRAVLJENJA
ki že nekaj let uspešno dela
v Ljubljani, je odprl svojo
dislocirano enoto v sklopu
Fitness centra Dynamic Grosuplje.

V CENTRU ZDRAVIJO:

- bolezni hrbtenice in sklepov,
- deformacije lokomotornega sistema (skolioze itd.),
- glavobole, živčne napetosti, depresije,
- športne poškodbe,
- bolezni notranjih organov (gastritis, kolitis, itd.),
- spremembe metabolizma, povečano telesno težo.

Z ortopedskim pregledom ugotavljajo
spremembe drže otrok in odraslih.
Svetujejo način harmoničnega razvoja mišičevja.
Z alternativnim testiranjem po posebnih akupresurnih točkah
odkrijejo in zdravijo funkcionalne spremembe notranjih organov.
Pri zdravljenju uporabljamo manualno terapijo (kiropraktika),
različne vrste masaž, laser, magnetno terapijo, diete itd.

FITNES CENTER DYNAMIC

Gasilska cesta 35
Grosuplje
tel. 01/786-12-47

FITNES
s Tehnogym napravami.

AEROBIKA
od ponedeljka do petka.

MASAŽA
sprostitelj za splošno počutje.

SOLARIJ
zdrav zagorel športni videz.

SAVNA
finska, infra rdeča.

DYNAMIC
aerobika za začetnike
srednjih let.

SENIORJI IN SENIORKE
vodena telovadba in fitness
v dopoldanskem času.

Koledar prireditev - Grosuplje

Maj Društvo gojiteljev malih pasemskih živali Grosuplje strokovno predavanje o reji malih živali	05.05.2001 Društvo EXPLORIK izlet z gorskimi kolesi po gozdnih poteh start cilj v Šmarju-Sapu	26.5. - 27.5.2001 Teniški klub Grosuplje klubsko prvenstvo igrišča TK Grosuplje
Maj Združenje šoferjev in avto mehanikov Grosuplje tradicionalne športne igre Kočevje	07.05.2001 Planinsko društvo Grosuplje lahka družinska tura gora Medvedica	27.05.2001 Planinsko društvo Grosuplje lahka družinska tura srečanje grosupeljskih planincev, plezanje, Grosuplje-Sp. Slivnica- Limberk ali iz Čušperka
01.05.2001 Planinsko društvo Grosuplje lahka družinska tura prvomajski pohod na Pugled	20.05.2001 Športno društvo ŠPICA kolesarska dirka-vzpon Toško čelo	27.05.2001 Društvo EXPLORIK Veter v laseh, s športom proti drogi družabno-športna prireditev pri OŠ Brinje
	24.05.2001 Društvo upokojencev Grosuplje izlet Šentjernej in okolica	

STOL PISA
cena: 3.990,00 SIT

VELE

VELE
prijeten nakup

SVETILA MORANO
cena: 2.090,00 SIT
cena: 3.290,00 SIT

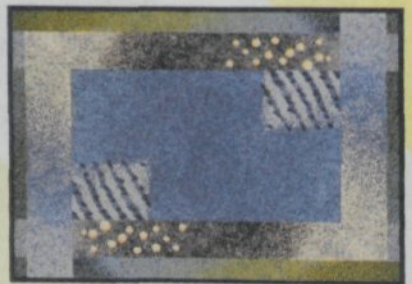
PREDSOBA MARCIN
v barvi jelše,
230 x 152 x 450 cm
cena: 34.790,00 SIT

KAVČ CLIP CLAP LARI,
kovinski mehanizem z latofleks letvicami v zeleni
in modri barvi, 125 x 190 cm,
cena: 33.890,00 SIT

LESTENEC
cena: 4.990,00 SIT
GARNITURA TREH TEKAČEV
2 x 67 x 110 cm, 1 x 67 x 200 cm,
v rjavi, zeleni in rdeči barvi,
cena: 5.090,00 SIT

PREPROGA FANTAZIJA,
160 x 225 cm,
cena: 7.090,00 SIT

REGAL WIKTORIA NOVA, 405 x 206 x 52, 46,5, 31 cm,
cena: 98.890,00 SIT

Ponudba velja od 19.4. do 19.5. 2001 oziroma do razprodaje zalog. Vse cene so v SIT.

POHIŠTVO GROSUPLJE, Taborska cesta 13, tel.: 01/78 72 394

Občina v drugi polovici mandata

Minila je dobra polovica mandata in v občini imamo sprejet tretji proračun. Pet mesecev zavračanja in šest sej občinskega sveta, vse od novembra lanskega leta smo potrebovali, da smo proračun uskladili in sprejeli. Takega, kot smo ga sprejeli na zadnji seji, bi ga lahko že novembra ali decembra in financiranje občine bi potekalo tekoče in brez nepotrebnega zapletanja. Žal ob tem nismo uspeli uskladiti in sprejeti Načrta razvojnih nalog občine za obdobje 2000 – 2004. To je zakonsko predpisan temeljni razvojni dokument občine, ki smo ga pripravili v okviru občinskih in zunanjih strokovnih služb. Ta dokument je potrebno predložiti na Ministrstvo za finance skupaj s sprejetim proračunom. Ob tem pa je brez razprave in strokovne presoje po volji strank pomladi v občinskem svetu nastal in bil sprejet nekakšen nestrokoven, neusklajen in nerealen strankarski investicijski program. Ta "para" dokument je predvsem spisek želja in strankarskih obljub, predvsem pa daleč od realnih finančnih možnosti občine v tem planskem obdobju.

Težko je delati v razmerah, ko se je več kot polovica svetnikov občinskega sveta iz t.i. pomladne koalicije odločila, da bo voz razvoja v tem mandatu vlekla nazaj. Večina razvojnih nalog, pa naj so še tako strokovno pripravljene na občini, niso vredne niti razprave. Večmesečno strokovno delo občinskih in drugih služb svetniki raztrgajo in sesujejo v nekaj minutah.

V letošnjem proračunu, od katerega se kot župan in pripravljalec osnutka distanciram, so se ponovile stvari, ki se po moji presoji in mojem dojemanju zakonitosti in pravičnosti v takem dokumentu ne bi smele dogajati. Nekajurno dokazovanje in prepričevanje na dveh zadnjih sejah je sicer preprečilo, da bi občinski svet sprejel popolnoma nezakonit proračun, kot je na začetku kazalo. Usklajena pomladna koalicija je namreč v svojem paketu amandmajev k predlogu proračuna skoraj 50 mio SIT, ki so jih potrebovali, vzela kar iz sredstev komunalnega prispevka. Ta prispevek pa je strogo namenjen za ureditev komunalne infrastrukture in investitorjem, ki so ga tudi plačali, in se

ne more koristiti v druge namene. Ob tem niso želeli o strokovnih pripombah niti razpravljati. Po dolgotrajnem mučnem usklajevanju so bili sprejeti samo amandmaji pomladnih strank, vsi amandmaji ostalih strank v občinskem svetu pa so bili zavrnjeni. Odnos pomladnih strank je bil v razpravi izrazito aroganten, netoleranten in nedemokratičen.

Vse občanke in občane obveščamo, da je občina v PONEDELJEK, 9. APRILA 2001, PRIČELA POSLOVATI V NOVIH PROSTORIH NA TABORSKI CESTI, GROSUPLJE (ADAMIČEV CENTER). NOVA TELEFONSKA ŠTEVILKA OBČINE 01/7888-750

Hkrati vas obveščamo, da bo Upravna enota Grosuplje še naprej opravljala storitve iz državnih pristojnosti (izdaja potnih listin, osebnih izkaznic, prometnih dovoljenj, lokacijskih in gradbenih dovoljenj itd.) na Kolodvorski cesti 2, Grosuplje telefon 01/ 7864-311.

Občinska uprava

Sedaj imamo proračun, s katerim sicer ni nihče zadovoljen, vendar kljub temu odseva predvsem moč posameznih okolij pri zastopnosti med svetniki. Osebo sem težil pri pripravi osnutka proračuna k uravnoteženosti in pravičnosti do vseh porabnikov, predvsem pa planiranju v skladu z interesom krajevnih skupnosti ali mnenjem stroke. Sedaj so se v proračunu pojavile ponovno postavke za investicije na posameznih neusklajenih projektih, za katera so zainteresirane stranke ali pa kar posamezni veljaki. To med krajane vnaša nemir in razprtije, predvsem pa ni pošteno do celotne skupnosti.

Kot že v prejšnjih proračunih so se tudi v tem pojavile postavke, po katerih se financira direktno iz proračuna tri društva, katera so strankam pomladni še posebno mila. Poleg tega, da je to nesporeljivo zaradi zakonske zahteve po nadzoru porabljenih sredstev, je predvsem nepravilno do vseh ostalih več deset športnih, kulturnih in društev z drugo dejavnostjo, ki se financirajo iz skupnih postavk po stroških kriterijih strokovnih komisij. Tak odnos do reševanja skupnih problemov je skrajno nemoralen, nepošten in kaže na nenačelnost strank pomladi. Njihovo glavno vodilo je "...za naše ja, za druge ne...".

Brez strokovne obrazložitve so znižali stroške za delovanje nove večnamenske dvorane, ki so bili že sedaj načrtovani zelo realno.

Tudi grosupeljska knjižnica je za las ušla usodi ostalih "nepotrebnih" porabnikov, saj so projekt za njeno adaptacijo šele po hudi in upravičeni kritiki ostalih svetnikov pomladniki vmili v proračun.

V skladu z odklonilnim odnosom pomladnih strank do občinske uprave in župana so dodobra oskubili tudi postavke za delovanje občine. Pod lahko sprejemljivo parolo, da so proti občinski "birokraciji", že tretje leto zmanjšujejo sredstva za delovanje občinske uprave. Ob tem seveda o načelnosti ni ne duha ne sluha. Medtem ko na občinski upravi zmanjšujejo stroške materiala, sredstva za posodobitev računalniške opreme, uvajanje elektronskega poslovanja, plače delavcem, sredstva za plačevanje meritev, zemljiške transakcije itd., si za potrebe strank in svetniških skupin določajo visoka protizakonita sredstva.

Občina je stroške delovanja občinske uprave v času tega mandata zelo zmanjšala. Vendar treba je vedeti, da je nivo organiziranosti občine v smislu strokovnosti in računalniške podprtosti, predvsem pa prijaznega pristopa do občanov na dokaj visokem nivoju in da se ga trudimo še izboljšati. V državi smo med boljše organizirane občine in to moramo vsaj vzdrževati. Že leta 1999 je občina pripravila svojo domačo stran na internetu, po zaslugi in pripravljenosti zagnanega strokovnjaka smo jo brezplačno posodobili. Vendar smo običajni, a napredek gre dalje. Domača stran nam je sedaj že v sramoto in prisiljeni jo bomo izklopiti, saj nam "razvojno osveščeni" svetniki vztrajno jemljejo denar za nadaljnji razvoj te prepotrebne nove oblike predstavljanja občine in pristopa do občanov ter širinega sveta. Država intenzivno razvija koncept elektronskega poslovanja po internetu, ogromno občin je že pristopilo in izvaja ta projek, mi pa korakamo nazaj. Morali bi se zavedati, kaj pomeni slogan "...če nisi na internetu, te ni..." in napeti vse sile, da nadomestimo zamujeno.

Ob sprejetju je proračun ponovno za nekaj 10 mio SIT težji, kot je bil prvotni občinski osnutek. To je že znana praksa iz preteklosti, ko je za nenasitne strankarske zahteve potrebno proračun "nategniti", če želimo, da ga podprejo. Poleg tega se je tudi letos ponovila nevarna in neodgovorna "iznajdba" grosupeljskih pomladnih svetnikov, ki so sprejem proračuna po svoji meri izsiljevali z umikom točke iz dnevnega reda seje občinskega sveta, v kateri bi morali sprejeti Odlok o začasnem financiranju občine v primeru, če proračun ne bi bil sprejet. Ta odlok bi omogočil zakonito delovanje občine v nadaljnjem obdobju do sprejetja občinskega proračuna. S takim "hazardom" so občino zavestno postavili pred dejstvo, da v določenem trenutku ne bi mogla delovati zakonito.

Ob tej priliki vse občane in predstavnike raznih organizacij obveščam, da pomladni svetniki občini in županu ponovno niso odobrili primernih sredstev, s katerimi bi lahko podprli razne prireditve, praznovanja, enkratne akcije ali kako drugo obliko delovanja, zato prosim, da ne pošiljate vlog s temi prošnjami na občino. Mislim, da smo edina občina v Sloveniji, ki na tak način

onemogoča dejavnosti in odteguje pomoč tistim, ki bi želeli življenje v občini popestriti.

Vendar življenje teče dalje. Navkljub težavam s proračunom in takimi in drugačnimi blokadami v občinskem svetu smo v tem času postorili veliko. Uspešno smo zaključili občinsko "investicijo stoletja", saj smo dokončali in dali v uporabo novo osnovno šolo ter večnamensko dvorano. Občina je iz svoje proračuna izdvojila preko milijarde SIT, tristo milijonov SIT pa nam je dodala država. Končali smo izgradnjo nove občinske zgradbe, v katero se bo občinska uprava vselila v začetku aprila. Investicija v to zgradbo ne bo obremenila proračuna, saj se bo v celoti pokrila iz menjave ali odprodaje sedanjih prostorov občine. Zgradili smo nadaljevanje toplovodnega omrežja v naselju Grosuplje. Začela se je intenzivna gradnja v sprejetih zazidalnih načrtih TOC II in III, DVORI III in IV, kjer je občina zgradila ali ima v gradnji potrebno infrastrukturo.

Uspešno smo preselili Rome na urejeno lokacijo in pospravili njihove nekdanje naselja. Po odstranitvi romskih barak smo naleteli na neprijetno presenečenje, saj smo morali za njimi pospraviti preko 3000 m³ raznih smeti in nevarnih odpadkov, ki so jih Romi na tej lokaciji, v neposredni bližini naselja, odmetavali skoraj 20 let.

V krajevnih skupnostih smo uredili precej kritičnih odsekov ulic in cest ter zamenjali dotrajane vodovodne in kanalizacijske cevi. Skupno smo vodili projekte izgradnje in urejanja vaških centrov in igrišč, izgradnje mrliških vežic in urejanja pokopališč.

Na občini smo v tem času veliko delali na razvojnih načrtih občine za to srednjeročno obdobje. Pripravili smo in jih že delno peljali skozi predpisane postopke, osnutke projektov ali projekte za bodoče gradnje: *podružnično šolo* št. Jurij, ZN Stari sejem (prej pri Bambiču), ZN Družbeni, ZN Mrzle njive, ZN Upravni trikotnik, ZN Tržnica, UN Adamičeva cesta, itd. Sprejet je bil prostorski plan občine, naslednji pa je že v postopku. Tekoče spreminjamo in prilagajamo interno zakonodajo, s katero se trudimo vzpostaviti red v prostoru in na področju drugih dejavnosti.

Tudi v letošnjem letu nas čaka veliko nalog in trudili se bomo, da bodo ob sodelovanju krajanov akcije stekle čim hitreje in nemoteno.

Glede na bodoče velike obveznosti občine do izgradnje podružničnih šol, otroškega vrtca in zdravstvenega doma nam bo v bodoče sredstev za ostale dejavnosti in potrebe prostora in občanov precej primanjkovalo. V letu 2000 smo prestopili med razvite občine. Sedaj od države ne moremo več pričakovati sofinanciranja večjih projektov (šole, vrtci, itd), skoraj celotno investicijo bomo morali zagotoviti sami. Čaka nas pomembna odločitev. Skozi razvojne programe in tehtne odločitve bomo morali občino peljati v nadaljnji razvoj, saj poti nazaj ni. Poudarek bomo morali dati tistim področjem, ki nam bodo omogočila napredek. Pospešeno in usklajeno bo potrebno vlagati predvsem v razvoj gospodarstva in stanovanjsko gradnjo. Proračunski prihodek moramo povečati in ga uravnotežiti z odhodkom, kar pomeni, da bomo morali izgradnjo večjih in dražjih objektov družbenega standarda raztegniti na daljše časovno obdobje in na ta način zagotoviti usklajeno rast in razvoj.

V dobro vseh občanov upam, da bomo v bodoče na občini in med svetniki občinskega sveta zmogli toliko razsodnosti in skupnega interesa, da bo občina do konca mandata nemoteno delovala.

Ob tej priliki želim vsem občankam in občanom prijetne in sproščene velikonočne ter prvomajske praznike, predvsem pa dobrega počutja v prijetnih pomladnih dneh.

Župan Janez Lesjak

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa:
Občinski svet občine Grosuplje

Odgovorni urednik:
Jože Miklič
tel. popoldne 786-07-22,
786-07-21
GSM 041-982-233
e-mail: jozem@siol.net

Uredniški odbor:
Jakob Müller, Barbara Pance,
Janez Pintar, mag. Tatjana Skubic,
Vera Šparovec, Matjaž Trontelj

Naslov uredništva:
Grosuplje, Taborska 2
tajništvo občine, tel. 788 87 50

Lektoriranje:
Marija Samec

Oblikovanje in fotografije:
Jože Miklič

COBISS-ID: 6 1 1 4 8 1 6 0
ISSN 1 5 8 0 - 0 9 1 1

Računalniška priprava:
Enja d.o.o., Na Herši 7, Ljubljana

Tisk:
PARTNER GRAF d.o.o.
Kolodvorska 2, 1290 Grosuplje

Po potrdilu o vpisu v evidenco javnih glasil št. 5/4-03-754/95-42 z dne 8. maja 1995 je interni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan pri Uradu Vlade za informiranje pod zaporedno številko 1255. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8%. Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 5.000 izvodov in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Prispevke ZA ČASOPIS V MAJU JE TREBA ODDATI DO PONEDELJKA, 7. MAJA 2001.

Nenaročenih besedil, fotografij in drugih gradiv za objavo ne vračamo. Nepodpisanih prispevkov, oddanih po datumu za oddajo ne objavljamo. Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katerekoli pravne ali fizične osebe in posega v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o javnih glasilih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom, za pravne osebe pa mora biti dodan še žig. V skladu s programsko zasnovano in uredniško politiko si pridržujemo pravico do krajšanja besedil.

OGLASNO TRŽENJE:
Pravne osebe: z naročilnico
Fizične osebe: plačilo po računu

Cene oglasov so bile potrjene na občinskem svetu in objavljene v Grosupeljskih odmevih št. 11 / 1999. Stopnja davka na dodano vrednost od oglasov je 19%. Vse oglase, ki bodo izdelani v digitalni obliki in so dogovorjene velikosti, je treba oddati v EPS (fonti morajo biti zapisani v krivuljah) ali TIF zapisu (300 pik/palec za barvne v CMYK razslojitvi) na domači naslov odgovornega urednika najpozneje štiri dneve po roku za oddajo ostalega gradiva. Manjše digitalno izdelane oglase lahko pošljete tudi na elektronski naslov amset@mrak.si. Vašo odločitev o objavi oglasa pa morate potrditi z naročilnico, ki jo istočasno oddate na naslov odgovornega urednika. Za oglase, predstavljene članke in zahvale je poleg polnega naslova potrebno navesti tudi davčno številko naročnika. Zahvale, ki ne bodo imele polnega naslova naročnika, ne bodo objavljene.

Občina Grosuplje, Taborska 2 NOVI TELEFONSKI IMENIK

ŽUPAN 7888 766 - Marko PODVRŠNIK 7888 762 - Mateja MUŠIČ 7888 764 - FAX	URAD ZA PROSTOR 7888 756 - Aleksandra FATUR 7888 775 - Milena ŠLAJPAH 7888 776 - Marija ELIKAN
URAD ZA SPLOŠNE ZADEVE 7888 754 - Erika RADI PODOBNIK 7888 774 - Marija KOŠČAK 7888 769 - Marjana KOBE 7888 750 - Anica HOČEVAR	URAD ZA GOSPODARSKO-DRUŽBENE DEJAVNOSTI IN FINANCE 7888 758 - Jelka KOGOVŠEK 7888 777 - Blanka STROJAN 7888 778 - Martina ZAJEC 7888 779 - Barbara M.SAJE 7888 780 - Cilka POTOKAR 7888 781 - Štefka PERME 7888 782 - Breda MIKLJIČ 7888 783 - Marina OVEN - NATAŠA
URAD ZA KOMUNALNO INFRASTRUKTURO 7888 752 - Jože MIKLAVČIČ 7888 772 - Irena ŠULC 7888 773 - Marija LIKOVIČ 7888 770 - Polona JERLAH 7888 771 - Marina ŠTRUS	
URADNE URE: PONEDELJEK: 8.00 - 11.00 IN 12.00 - 14.30 SREDA: 8.00 - 11.00 IN 12.00 - 16.30 PETEK: 8.00 - 11.00	
Spoštovani! Zaradi preselitve občine v nove prostore vas naprošamo, da lahko poleg domačega naslova urednika in poštnega predala št. 10 na Pošti Grosuplje v bodoče prispevke za Grosupeljske odmeve oddate tudi na vložišču v novi občinski zgradbi na Trubarjevi 2 - Adamičev cenetr pri ge Anici Hočevar.	

S
K
O
Z
I
Ž
U
P
A
N
O
V
O
B
J
E
K
T
I
V

Izredna seja Občinskega sveta - 14. marca

SODBA.

Upravno sodišče je odpravilo sklep Občinskega sveta, sprejet 12. dec. z 12 glasovi za in 10 glasovi proti, po katerem je dvema članoma Sveta prenehal mandat. Utemeljitev sodbe: nju ni svobodni nepreklicni odstopni izjavi nista bili resni, saj sta bili dani pred nastopom mandata, in nista bili pristni, saj sta ju preklicala, postopek v zvezi s prenehanjem mandata pa ni bil izpeljan pravilno: prenehanje mandata je posledica nastanka predpisane razloga, t.j. izjave volje o odstopu.

Po mnenju mag. P. Verliča (SDS) je bil postopek izpeljan korektno in v skladu z ustaljeno prakso, B. Predalič (SDS) pa je opozoril, da sodba še ni pravno veljavna, ker 15-dnevni rok za pritožbo še ni potekel. M. Podvršnik, direktor občinske uprave, je zatrdil, da pravomočnost sodbe ni vezana na rok, župan J. Lesjak pa je izjavil, da se Občinski svet ne more pritožiti, ker da ni pravna oseba.

M. Šircelj (neodvisni), eden od obeh prizadetih svetnikov, je seznanil Svet, da je na odločitev upravnega sodišča, ki je vrnilo postopek Svetu oz. Kvazu v ponovno odločanje, vložil pritožbo, ter pojasnil, da se je ob podpisu nepreklicne pogodbe že zavedal njene ničnosti,

Za kaj bodo uporabljeni proračunski milijoni?

zato je v imenu svoje bivše stranke podpisal tudi 22 listin nekdanjih strankarskih kolegov in kolegic. Članstvo v občinskem svetu, katerega večina krši zakon in ustavo, pa je sramotno. Ker zdaj njemu in njegovim domačim grozijo po časopisu oz. telefonu, je povedal, da do sodbe Vrhovnega sodišča zapuša Občinski svet.

Za SLS+SKD, je povedal M. Trontelj, je odločitev sodišča dokončna: oba odstopljena sta spet svetnika, njuno politično postopanje pa je ocenil kot moralno neprimerno in neverodostojno. Tudi J. Dolinšek (SLS+SKD) je obsodil grožnje in napovedal, da za pritožbo Sveta ne bo glasoval, glede na moralo, ki jo kaže nekdo, ki nepreklicno izjavo podpiše, za svojim podpisom pa ne stoji, pa je pozdravil njegov napovedani odstop.

Nato je Svet sprejel tri sicer nekoliko različno formulirane izjave, s katerimi je obsodil grobe politične pritiske in grožnje.

KJE SE BO ZIDALO.

V nadaljevanju je Svet obravnaval in sprejel prostorske sestavine dolgoročnega plana občine, pomembnega dokumenta, ki predvideva področja zasebne in javne pozidave, urejanje in oprem-

ljanja prostora ter ohranjanje naravne in kulturne dediščine. Dokument je pregledalo in odobrilo 8 ministrstev, zato postopek enega ciklusa traja kar štiri leta. J. Dolinšek (SLS+SKD) je pogršel predvidevanje zemljišča za novi vrtec pri Domu starejših občanov in za novo osnovno šolo na Polici, vendar bosta prišla ta dva predloga skupaj z 220 drugimi vlogami, ki jih na Oddelku za prostor že imajo, na vrsto šele v novem krogu – torej verjetno šele čez 4 leta.

INVESTICIJE.

Občinska uprava je pripravila načrt razvojnih programov proračunskih porabnikov do leta 2004. Po njem naj bi za razvoj v letu 2001 porabili 1000 milijonov, porazdeljenih na 38 postavk.

K predlaganemu načrtu sta SDS in SLS+SKD vložili skupni amandma s predlogi 16 drugačnih oz. drugače ovrednotenih postavk v skupni vrednosti 252 milijonov. Amandma v letu 2001 prerazporeja okoli 25 % proračunske vrednosti načrta, ki ga je pripravila Občina. Po županovih besedah postavlja vse na glavo: navedene postavke so popolnoma neizvedljive in nerealne (gradnja podružničnih šol, ovrednote-

nih po 90 milijonov) in pomenijo metanje denarja stran (agromelioracije). Po mnenju B. Gabrijela (LDS) sta v amandmajih premalo upoštevana Šmarje in Grosuplje, število otrok v Račni upadi, zato da je gradnja nove šole neupravičena, pri športu pa da je treba podpirati množični oz. šolski šport, ne pa posameznih športnikov, čeprav so vrhunski.

Ne predloženi Načrt ne amandma nista dobila dovolj (12) glasov.

PRORAČUNSKE VIZIJE.

Tudi na predlog občinskega proračuna 2001, ki ima okoli 330 odhodkovnih postavk, sta skupaj SLS+SKD in SDS vložile amandma s 70 spremembami. Za pridobitve zemljišč sta predlagali 50 milijonov manj, za opremo občinske uprave v novih prostorih bi črtali vseh 12 milijonov, pač pa bi za opremo občinske uprave namenili 6,5 milijona več; za plače delavcev občinske uprave 5 milijonov manj, za reprezentanco občine 4 milijone manj, za zimsko službo 4 milijone manj, za letno plačo župana 0,5 milijona manj itd. Pač pa bi porabili za vodovod llova Gora 29 milijonov, za zamenjavo azbestnih vodovodnih cevi 15 milijonov, za izgradnjo krajevnih športnih igrišč 5 milijonov, za javne poti v

Šmarju bi zvišali postavko za 5 milijonov, za postavke s področja kmetijstva bi namesto 5,8 milijona namenili 10,8 milijona (od tega za agromelioracije namesto 3 milijone 6), za nakup zemljišča za šolo na Polici bi namenili namesto 1 milijona 4, itd.

Župan je za predlagane amandmajske postavke dejal, da so nerealne, narejene čez palec (predračunska vrednost novih podružničnih šol), da pomenijo pehanje v primitivnost (ukinitve postavke za kabelski in internetni priključek šole Brinje), neodgovorno metanje denarja proč (nakup zemljišča za osnovno šolo Polica), privatniške (asfaltiranje dela Prečne poti), nepotrebne (azbestne vodovodne cevi so zdrave, dokaz: županovo osebno zdravje), nekoristne (agromelioracije), obsesija desnice (prestavitev spomenikov). Koristne pa so mrliške vežice. Skratka, postavke amandmaja so po besedah župana nerealne, nestrokovne in osebno pridobitniške, postavke predlaganega proračuna, ki ga je podpisal sam, pa so korektno, pošteno in strokovne.

Toda njegova izvajanja je podprlo 7 levih (od 18 prisotnih) svetnikov in svetnic, zato je predlog proračuna padel.

J. Müller

Seja Občinskega sveta - 28. marca

J. Dolinšek je na začetku seje predlagal, da se z dnevnega reda umakne dve točki: o začasnem financiranju javne porabe, člani in članice Sveta pa so zavezani sprejeti občinski proračun, točko o priznanju občine pa zato, ker da je premalo dorečena. Župan J. Lesjak je zahteval oceno kot izsiljevanje oz. neutemeljeno politično nasprotovanje, dr. M. Kranjc (LDS) pa kot neodgovorno in nestrokovno. Svetnikov in svetnice SDS ter SLS+SKD taki ugovori niso prepričali.

Po sprejetju pravilnika o sprejemanju otrok v vrtec in pravilnika o sofinanciranju javnega športa so se člani in članice Sveta znova lotili načrta letnih investicij od 2001 do 2004 ter ga po daljši razpravi o predloženem amandmaju SDS in SLS+SKD sprejeli kot osnutek.

V razpravi o proračunu za leto 2001 in amandmaju, ki sta ga predložili SDS in SLS+SKD, je J. Intihar (LDS) opozoril, da znaša poraba občinskega denarja na prebivalca v občinah Škofljica 107 000, V. Lašče 111 000, Domžale 113 000, Kočevje 115 000, v občini Grosuplje pa kar 133 000, zato da je treba proračun zmanjšati. Kaj naj se črta, ni navedel.

Občinski proračun: nad 2000 milijonov

B. Predalič (SDS) je predlagal spremembe amandmaja: za projektno dokumentacijo Knjižnice se naj namenijo 3,5 milijona, kar se naj vzame od denarja za nakup zemljišča pri brinjskem gradu. A. Likovič (SDS) je poročala, da je Odbor za družbene dejavnosti sprejel tudi zvišanje sredstev za šolo Louisa Adamiča, vaška igrišča da naj pripravijo krajanji sami, občina pa naj prispeva asfalt, skakalnemu klubu Račna pa naj se sofinancira najemnine.

Prostorsko stanje na obeh šolah v Grosupljem je ocenila kot trenutno zadovoljivo, glede na slabo stanje bi zato pri investicijah morale biti upoštewane tudi podružnične šole. Nekaj manjših zvišanj proračuna je predlagal R. Rome (SLS+SKD), denar pa naj bi se vzel s postavke brinjski grad ali odkupi zemljišč (za ureditev cest, zamenjave). Slednjemu je ugovarjal župan: 140 milijonov izvira iz komunalnega prispevka in jih je po zakonu potrebno porabiti namensko, torej za odkup zemljišč.

Mag. P. Verlič (SDS) je pojasnil, da želijo z amandmajem znižati porabo občinske uprave – v predlogu proračuna je predviden dvig plač za 22 %, da sredstva, namenjena za izobraževanje in kulturo amandma ohranja, le da jih deloma drugače razporeja, malo več pa namenja komunalni infrastrukturi, in sicer za investicije, ki so se začele oz. bi se morale začeti že lani (zamenjava azbestnih cevi, vodovod llova Gora). Dr. M. Kranjc (LDS) je zahteval upoštevanje zakonov: obvezno namensko porabo ter višjo plačo župana.

Med prekinitvijo so po en zastopnik treh največjih strank uskladili večino postavk amandmaja in proračuna: šoli L. A. so za materialne stroške določili 31 milijonov, občinski upravi so "vrnili" 5,5 milijona, Knjižnici so dodelili 3,5 milijona, vodovod na llovo Goro so znižali na 23 milijonov itd. Svet je nato proračun v višini okoli 2020 milijonov sprejel.

J. Müller

Oprostitve plačila nadomestila za nepozidana stavbna zemljišča

Občinski svet občine Grosuplje je na februarjski seji sprejel spremembo Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (Ur. l. RS št. 12/01) s katerim ukinja nadomestilo za nepozidano stavbno zemljišče, ki se urejajo po prostorsko ureditvenih pogojih. To pomeni da so praktično vsa območja izvzeta razen območja, ki se urejajo na podlagi prostorsko izvedbenih načrtov PIN (zazidalni načrt, ureditveni načrt, lokacijski načrt).

Zazidalni načrti so predvideni samo v naselju Grosuplja in bližnji okolici. Za ta območja pa se s spremembo odloka povečuje nadomestilo za 6,7 krat. To pomeni izdatno povečanje vse v želji, da se zemljišča čimprej odprodajo zainteresiranim investitorjem ali sami lastniki pričnejo z gradnjo.

Občina je zainteresirana, da se sprejeti zazidalni načrti tudi izvajajo, zato je občinski svet na svoji 26. seji dne 28.03.2001 sprejel tudi Sklep o oprostitvah plačila nadomestila za nepozidana stavbna zemljišča za vse tiste, ki bodo sodelovali pri komunalnem opremljanju ali plačali komunalni pri-

spevek in začeli graditi objekte v najdaljšem roku 3 let. To torej pomeni, da bodo nadomestilo plačevali le tisti lastniki zemljišč, ki kljub sprejetem zazidalnem načrtu ne bodo sodelovali pri opremljanju ali plačali komunalni prispevek. Omenjeni sklep tudi predvideva obročno odplačevanje komunalnega prispevka in sicer za dobo enega leta in pol, torej 18 mesečnih obrokih. Eno tretjino (1/3) komunalnega prispevka to je prva akontacija pa je potrebno plačati v enkratnem znesku.

POZIVAMO vse lastnike zemljišč in investitorje, da se za nadaljnje informacije oglasite na občini Grosuplje pri g. Miklavčiču.

OPOZARJAMO, da je rok za začetek plačevanja komunalnega prispevka in dogovor z občino do 30.04.2001 začetek oprostitve pa bo tekkel od 01.03.2001 dalje. V plačilo komunalnega prispevka spada tudi oddaja zemljišč, ki predstavljajo javno infrastrukturo, kar bo dodatno stimuliralo čimhitrejšo oddajo zemljišč javne infrastrukture v last občine.

OBČINA GROSUPLJE

Občina Grosuplje, Taborska 2, 1290 Grosuplje, objavlja na podlagi 53. člena zakona o javnih financah (Ur. list RS, št. 79/99 in 124/00), 71. in 73. člena pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Ur. list RS, št. 13/00, 65/00, 97/00 in 9/01), ki se smiselno uporabljata tudi za lokalne skupnosti ter 11. člena pravilnika o finančnih intervencijah za ohranjanje in razvoj kmetijstva v občini Grosuplje (Ur. list RS, št. 39/96, 61/96, 43/97, 62/97 in 88/99)

JAVNI RAZPIS za zbiranje potreb za izvajanje melioracijskih del na območju občine Grosuplje v letu 2001

1. Uporabnik proračunskih sredstev: Občina Grosuplje, Taborska 2, 1290 Grosuplje.

2. Predmet javnega razpisa je sofinanciranje melioracijskih del kmetijskih zemljišč na območju občine Grosuplje, s katerimi se kmetijska zemljišča izboljšajo oz. se izboljšajo pogoji obdelave teh zemljišč. Med te ukrepe sodijo:

- agromelioracije, ki obsegajo ruvanje in odstranjevanje skalnih samic, štorov in zarasti, ki na kmetijskih zemljiščih ovirajo obdelavo, planiranje in ravnanje terena po končanih agromelioracijskih delih ter ureditev dostopov na kmetijska zemljišča in

- vzdrževanje obstoječih melioracijskih sistemov, to je čiščenje in urejanje brezlin, odstranjevanje usedlin in nanosov na dnu melioracijskih kanalov, ureditev prehodov preko kanalov in drugi ukrepi za izboljšanje fizikalnih in kemijskih lastnosti tal.

3. Skupna vrednost razpisanih del je 4.720.000,00 SIT.

4. Dela po tem razpisu morajo biti izvedena najkasneje do konca leta 2001. Občina Grosuplje iz namenskih sredstev za urejanje kmetijskih zemljišč sofinancira melioracije kmetijskih zemljišč v višini 70 % celotne vrednosti izvedenih del.

5. Na javnem razpisu lahko sodelujejo lastniki, solastniki ali najemniki kmetijskih zemljišč na območju občine Grosuplje, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo.

Lastniki, solastniki ali najemniki kmetijskih zemljišč so dolžni sodelovati pri izvajanju strojnih del, izvesti potrebna ročna dela (pri odstranjevanju

zarasti in kamenja ter finem planiranju zemljišč) in po končanih delih vzdrževati zemljišče.

Sredstva za dela po tem razpisu lahko pridobijo upravičenci na podlagi vloge, ki mora vsebovati:

- izpolnjen obrazec, ki ga upravičenci dobijo na vložišču Občine Grosuplje,
- mapno kopijo parcele oz. zemljišča, ki ga želijo vlagatelji meliorirati,
- zemljiškoknjižni izpisek zemljišča, na katerem se bo izvajala melioracija,
- najemno pogodbo in soglasje lastnika, že je vlagatelj melioracijskih del najemnik zemljišča, in
- predračune, če gre za dela, pri katerih se uporablja kakršenkoli material.

Prosilcem, ki so jim bila sredstva za sofinanciranje melioracijskih del odobrena še v letu 2000, pa del niso izvajali, se v primeru ponovne vloge za dodelitev sredstev za sofinanciranje melioracijskih del v letu 2001, sredstev ne dodeli.

6. Merila za pridobitev sredstev za sofinanciranje melioracijskih del:

- na podlagi pravočasno oddanih in popolnih vlog bo komisija opravila terenski ogled kmetijskih zemljišč, ki bodo predmet melioracijskih del, ta ogled pa je pogoj za pripravo pogodbe o višini odobrenih strojnih ur oz. do-

Slinavka in parkljevka

Je naglo potekajoča in zelo nalezljiva bolezen goveda, prašičev, ovc, koz in divjih parkljarjev. Ime je bolezen dobila po značilnih bolezenskih znakih - mehurčkih razjedah po ustih, svitkih parkljev in med njimi ter na vimenu.

Bolezen poznajo po vsem svetu. Kljub najostrejšim ukrepom za preprečevanje in zatiranje, se bolezen pogosto pojavlja v različnih državah sveta in se zelo hitro širi po pokrajinah, čemur smo pravkar pričla v Veliki Britaniji in Zahodni Evropi.

Slinavko in parkljevko povzroča virus, ki je precej odporen, saj ostane kužen na okuženih predmetih - na tleh ali v senu do 20 tednov, na dlaki do 4 tedne, v gnoju pa do enega leta. Bolezen se prenaša iz bolnih na zdrave živali s slino, z gnojem na paši, okuženo steljo in krmo, z različnimi predmeti, obleko, obutvijo ljudi, ki so bili v stiku z bolnimi živalmi, prenašajo jo lahko živali, ki za boleznijo ne zbolijo (konji, perutnina, psi, mačke, glodalci - podgane), ki so prišle v stik z bolnimi živalmi. Na večje razdalje se virus prenaša po zraku v smeri pihanja vetrov, s pomijami - letošnja epidemija v Angliji naj bi bila posledica krmljenja neprekunanih pomij z neke ladje, oziroma kitajske restavracije za slinavko in parkljevko dovzetnim živalim. Veliko nevarnost za širjenje bolezni predstavljajo tudi sejmi, razstave in drugi dogoni živali, kamor lahko pripeljejo okužene živali, ki se ne kažejo bolezenskih znakov.

Od parkljarjev so za slinavko in parkljevko najbolj dovzetni prašiči, ki v času bolni izločajo v zrak ogromne količine virusa.

Pomembno za širjenje bolezni je tudi dejstvo, da se virus izloča z mlekom molznice že pet, šest dni prej, preden molznice vidno zbolijo.

Za širjenje bolezni so pomembne tudi ovce in koze, ki zbolijo v glavnem za parkljevko - začnejo šepati, kar pa zaradi načina reje v tropih, le težko pravočasno opazimo.

Bolezen za živali sicer ni smrtna, saj bi ozdravele, če jih ne bi zaradi preprečevanja širjenja bolezni pokončali - zaradi hitrega širjenja bolezni in ogromnih gospodarskih škod, saj se v času bolezni in rekonvalescence močno zmanjšata proizvodnja mleka in mesa, pa tudi razmnoževanje živali je prizadeto, bodisi zaradi plodnostnih motenj, ki jih povzroči bolezen, bodisi zaradi prepovedi osemenjevanja in naravnega pripusta zaradi omejevanja širjenja bolezni. Če se bolezni pravočasno ne da omejiti, ogromno stane tudi zaščitno cepljenje živali, ker je odpornost na bolezen po cepljenju relativno kratka, eno cepljenje običajno ne zadostuje.

Kako se torej reji lahko učinkovito zavarujete pred vnosom bolezni v vašo čredo?

- Pogosto - vsaj enkrat dnevno, preglejte svoje živali - tudi tiste na paši;

deljenih sredstev, ki jo župan Občine Grosuplje podpiše s proslcem.

7. Rok za prijavo je 11. 05. 2001 do 8.30 ure. Vloge za dodelitev sredstev za sofinanciranje melioracij kmetijskih zemljišč z vsemi potrebnimi prilogi vložijo prosilci na naslov: Občina Grosuplje, Urad za gospodarstvo in družbene dejavnosti, Taborska 2, 1290 Grosuplje, kjer lahko zainteresirani dobijo tudi vse dodatne informacije. Ponudbe morajo biti dostavljene v zaprti kuverti z navedbo naslova prosilca in z oznako "NE ODPIRAJ - VLOGA MELIORACIJE".

8. Odpiranje vlog bo 14. 05. 2001 ob 13.00 uri v sejni sobi Občine Grosuplje, Taborska 2, 1290 Grosuplje.

9. Prosilci bodo o izidu javnega razpisa obveščeni po opravljenem terenskem ogledu kmetijskih zemljišč v 20 dneh od dneva odpiranja vlog.

Občina Grosuplje,
župan Janez Lesjak

- pri pregledu živali ne hitite, da ne spregledate kakšnega od znakov bolezni, kot so: povišana temperatura, neješčnost, motne oči, drgetanje, zmanjšana mlečnost in seveda slinjenje in šepavost;

- zagotovite svojim živalim neoporečno pitno vodo in krmo (pri hranjenju živali ne uporabljajte pomij, če ne morete zagotoviti predpisane toplotne obdelave le-teh; o tem smo govorili v eni od prejšnjih števil glasila);

- na svojo kmetijo ne spuščajte obiskov, če to ni potrebno in tudi sami ne obiskujte drugih rejcev in nikoli ne prosite sosed, da si ogleda vašo bolno žival.

Zgodnje odkrivanje suma bolezni je bistvenega pomena za uspešno preprečevanje širjenja bolezni!!!

Če torej opazite katerega od navedenih bolezenskih znakov, takoj pokličite veterinarja, ki bo sum bolezni ovrgel ali potrdil.

Zelo pomembno je, da do prihoda veterinarja, sami izvedete bistvene ukrepe za preprečevanje širjenja bolezni:

Zaprete kmetijo za "ves promet" - nič ne sme s kmetije, vključno z v tem trenutku prisotnimi ljudmi in nič na kmetijo!!!

Če želite, da bo vaša kmetija varna pred vnosom tudi drugih bolezni, ne le slinavke in parkljevke, upoštevajte naslednje:

- imejte le en kombiniran vstop-izstop na kmetijo;

- če je kmetija ograjena, naj bodo vrata zaprta in opremljena z zvonom;

- poskrbite, da bo na kmetiji za vsak primer pripravljeno vedro za razkužilo, razkužilo, krtača in razpršilec za razkužilo;

- vsem vozilom, ki niso bistvenega pomena za delovanje kmetije, preprečite vstop na kmetijo in uredite, da se bo promet vršil pred vhodnimi vrati kmetije

- mačke in psi naj bodo pod nadzorstvom;

- poskrbite za redno dezinfekcijo - zatiranje žuželk, deratizacijo - zatiranje miši in podgan, ker te živali lahko prenašajo različne bolezni;

- kupujte nove živali, ki jih potrebujete, le od rejcev, ki vam lahko z veljavnim zdravstvenim spričevalom za živali jamčijo, da na območju, od koder izhajajo, ni živalskih kužnih bolezni!

Če v primeru pojava posebno nevarnih kužnih bolezni živali strogo upoštevate navodila pristojnih služb in se držite tudi zgoraj navedenih nasvetov, vam pripada odškodnina za poginule in pokončane živali, predmete in surovine, ki iz katerega koli razloga postanejo neuporabni.

Veterinarski inšpektor
dr. Rozalija Fuchs, dr. vet. med.

SDS

Socialdemokratska stranka Slovenije in Športni forum

VABITA
vse prijatelje športa na ogled
Športnih iger SDS, ki bodo v
soboto, 21. aprila 2001,
v Športni dvorani Brinje
v Grosupljem,
s pričetkom ob 9. uri.
Vljudno vabljeni!

Poslanska pisarna Janeza Janše
je zaradi službene odsotnosti
izjemoma prestavljena iz 9. 4. na
23. 4. od 10. do 12. ure.

Obveščamo vse prizadete svojece po vojni pobitih oseb in druge,

da lahko na podlagi 10. člena Zakona o popravu krivic (ur. l. RS št. 59/96), vložijo pri Ministrstvu za pravosodje; Sektor za popravu krivic, Zahtevo za popravu krivic in status upravičenca:

1. da se mi prizna status bivšega političnega zapornika

2. da se mi prizna status svojca pokojnika, bivšega političnega zapornika, ker je oseba, ki je izpolnjevala status bivšega političnega zapornika umrla pred vložitvijo zahteve

3. da se pokojniku (ime in priimek) prizna status po vojni pobite osebe

4. da se mi prizna status svojca po vojni pobite osebe

5. da se mi prizna status pravnega naslednika svojca po vojni pobite osebe, ker je oseba, ki je imela status svojca po vojni pobite osebe umrla pred vložitvijo zahteve

PRAKTIČNO NAVODILO:

Upravičenci (mati, oče, vsi otroci...) izpolnijo tiskovino Zahtevo za popravu krivic, ki jo dvignejo na Ministrstvu za pravosodje pri vratarju, Zupančičeva 3, Ljubljana. Izpolnjeno zahtevo in dokazila o statusu upravičenca, ki mora biti lastnoročno podpisana, oddajo na vložišču Ministrstva za pravosodje, Zupančičeva 3, od tam pa jo odnesejo na vladno komisijo za ugotavljanje sta-

tusa upravičenca. Po potrditvi vladne komisije o upravičenosti statusa upravičenca, bodo na podlagi zakona upravičenci (otroci pokojnikov) dobili odločbo o odškodnini - vsak upravičenec posebej (200.000,00 SIT).

Po zakonu bo ta odškodnina izplačana v dveh delih, in sicer; polovica v gotovini v prvi polovici leta 2002, druga polovica pa bo izplačana v obveznicah odškodninskega sklada, ki bodo izplačljive v letih 2003 in dalje.

Ker je v Občinah Grosuplje, Ivančna

Gorica in Videm Dobropolje veliko upravičencev do tega statusa, prosimo, da se prijavite k zahtevi za popravu krivic. Dokumentu je potrebno priložiti mrliški list ali v kolikor ta ne obstaja glede na izjavo svojcev, prič in drugo, vložiti zahtevo na Upravni enoti Grosuplje za izdajo ustreznega dokumenta - mrliškega lista za pogrešano osebo in ga priložiti k zahtevi za popravu krivic.

Društvo za ureditev zamolčanih grobov - Odbor Grosuplje

OBČINA GROSUPLJE VAS OBVEŠČA,
da ima na razpolago še nekaj terminov
za najem bungalova v Čateških Toplicah in sicer:

od 23. do 27.4. 2001
od 13.5. do 20.5.2001 in
od 20.5. do 27.5.2001.

Termin je predvidoma 7-dnevni, po dogovoru pa se počitniški objekt lahko koristi za krajši čas (vikend).

Cena je 6.000,00 SIT na dan

(najem bungalova in 5 kart za kopanje v termalnih bazenih).

Plačilo je možno v več obrokih, odvisno od višine obveznosti.

Prijave sprejema Občina Grosuplje, Komisija za dodelitev terminov koriščenja počitniških objektov,

Kolodvorska 2, Grosuplje pisno ali po telefonu št. 01 788 87 50.

Območno združenje borcev in udeležencev NOB Grosuplje
vabi ob 27. aprilu, Dnevu upora proti okupatorju in

60. obletnici ustanovitve

Osvobodilne fronte slovenskega naroda:

- na slovesnost, ki bo v četrtek, 26. aprila 2001, ob 12.30 uri
pri spomeniku talcem v Radohovi vasi.

Slavnostni govornik bo LADO KOCJAN, sledil bo kulturni program;

- na slovesnost, ki bo v petek, 27. aprila 2001, ob 11. uri
v avli Osnovne šole "Louis Adamič" v Grosuplju.

Slavnostni govornik bo poslanec

Državnega zbora Republike Slovenije MIRAN POTRČ.

Sledil bo koncert PARTIZANSKEGA PEVSKEGA ZBORA.

Stališče kluba svetnikov SDS ob sprejetem občinskem proračunu 2001

Svetnice in svetniki SDS smo zadovoljni, da smo na zadnji seji občinskega sveta sprejeli proračun občine Grosuplje za leto 2001. Menimo, da smo ob sodelovanju s svetniki SLS+SKD pripravili kvalitetna dopolnila. Z dopolnili smo predlagali določene prerazporeditve znotraj postavk proračuna. Predlagali smo znižanje stroškov dejavnosti občinske uprave, saj smo prepričani, da mora občina biti prva in varčno trošiti davkoplačevalski denar. V županovem predlogu proračuna je bilo načrtovano kar 39 % zvišanje stroškov za delovanje občinske birokracije, za 19 % pa naj bi se dvignile plače občinskih urav. Tudi stroški občinske reprezentance naj bi po županovem predlogu narasli kar za 38 %. Z amandmaji smo zvišali zneske krajevnim skupnostim pri urejanju javnih poti. Naj v ilustracijo navedemo, da je župan v svojem predlogu predlagal znižanje sredstev za urejanje javnih poti v Krajevni skupnosti Šmarje - Sap za 90 %, iz lanskih 8 milijonov na vsega osemsto tisoč tolarjev. Z našimi amandmaji smo želeli sredstva za posamezne KS na tem področju uravnotežiti, saj sicer ne vidimo smisla za njihovo delo in obstoj. Vsekakor na področju komunalne infrastrukture ne razumemo županovega zavračanja sredstev za zamenjavo az-

bestnih vodovodnih cevi, s katerimi želimo varovati zdravje občanov in občank, ki pijejo vodo iz nezdane vodovodne napeljave. V letošnjem proračunu župan za ta namen namreč ni namenil nikakršnih sredstev. Tudi na področju urejanja kanalizacije smo predlagali sredstva za izdelavo študije za reševanje kanalizacijskega sistema za vsa gospodinjstva v občini, saj je naš dolgoročni cilj zagotoviti priključek na kanalizacijo za vse prebivalce v občini do leta 2015. Postavka na področju urejanja stavbnih zemljišč in zazidalnih con, kjer je župan načrtoval 49 % večjo realizacijo kot v lanskem letu, pa je bila po naši oceni planirana nerealno, saj je v lanskem letu za ta namen uspelo občini realizirati le 59% načrtovanih sredstev. Glede na dejanske podatke iz preteklih let smo zato upravičeno predlagali znižanje sredstev na tej postavki. Z ozirom na pojasnilo občinskih strokovnih služb, da je v skladu z novo zakonodajo možno ta denar porabiti samo strogo namensko za komunalno opremljanje stavbnih zemljišč, je postavka ostala v proračunu nespremenjena v prvotni obliki. Namenskost porabe je po našem prepričanju tudi garancija graditeljem, da bo komunalni prispevek porabljen strogo za komunalno opremljanje zemljišč, ne pa za kakšne druge občinske potre-

be, v prihodnje pa si bomo prizadevali, da bi še več postavk v proračunu bilo porabljenih strogo namensko. Na področju družbenih dejavnosti je več postavk namenjenih projektni dokumentaciji za urejanje podružničnih šol, dodatno pa smo uvrstili tudi predlog za izdelavo predinvesticijske študije, ki naj opredeli celovito rešitev knjižnice v Grosupljem. Z ozirom na letošnjo pomembno obletnico 120-letnice delovanja gasilstva v Šmarju - Sap, smo predlagali tudi nekaj dodatnih sredstev za nakup prepotrebne gasilske opreme v društvu. Gledano v celoti pa je večina postavk proračuna ostala nespremenjena, saj smo jih, še zlasti tiste na področju izvajanja programov predšolske vzgoje, osnovnega izobraževanja in socialne varnosti, ocenili pozitivno. Pri tem moramo zavrniti županove izjave, izrečene na zadnji seji občinskega sveta, da svetniki SDS ne želimo sprejeti proračuna, saj nam naj bi bilo ljubše oviranje normalnega delovanja. Da te izjave ne držijo, smo pokazali na zadnji seji, kjer smo naša dopolnila uskladili znotraj delovne skupine, ki so jo sestavljali predstavniki svetnikov vseh strank v občinskem svetu in občinske uprave in na koncu soglasno sprejeli proračun.

Vodja kluba svetnikov SDS:
Mag. Peter Verlič

LDS

Za županom in njegovimi dejanji trdno stojim

Intervju z dr. M. Kranjcem, občinskim svetnikom in predsednikom LDS Grosuplje

Grosupeljski odmevi: Sedanji župan je bil kandidat LDS in ZLSD, v občinskem svetu pa imata večino SDS in SLS+SKD, zato večkrat prihaja do zastojev pri sprejemanju županovih predlogov oz. do neuresničevanj proračunskih postavk, ki jih je sprejela večina v svetu. Vi ste eden od najostrejših, najbolj polemčnih razpravljavcev v svetu, vendar ste pred kratkim znali zavzeti kritično držo tudi do lastne strani. Ali menite, da bi se dala omenjena trda, brezkompromisna nasprotja presegati?

Dr. M. Kranjec: Naj najprej poudarjam, da za županom in njegovimi dejanji trdno stojim. Enako velja za občinski odbor Liberalne demokracije Slovenije, katerega predsednik sem. Malenkostna desna večina v svetu (12 od 22-ih svetnikov in svetnic) se včasih obnaša, kakor da so volivci in volivke na volitvah leta 1998 namenili mandate le njim, kar včasih privede do zaostrenih reakcij tudi na naši strani. Že od prve seje občinskega sveta v tem mandatu sem prepričan, da si omenjeni dve stranki prilaščata bistveno prevelik delež oblasti in premalokrat spoštujeja pravice in mnenje manjšine. Že samo dejstvo, da 10 svetnikov in svetnic, LDS, ZLSD in dva samostojna svetnika, nima niti enega predsedništva ali podpredsedništva kake komisije ali odbora občinskega sveta, je samo po sebi dovolj velik znak oblastne samovolje s strani teh dveh pomladnih strank. Tako velike moči, ki jo hkrati tudi tako očitno izrabljata, jima volivci na volitvah pač niso namenili.

Sam, kakor tudi moji kolegi in kolegice skušamo biti vedno kritični, tako do pozicije kakor tudi do župana, če imamo za takšno držo upravičene razlo-

ge. To se nam zdi povsem samo po sebi umevno in je eden temeljev našega političnega delovanja in mišljenja. Če bi bilo več (samo)kritične misli tudi na drugi strani, bi bil pa tega resnično zelo vesel.

Grosupeljski odmevi: Občinski svet je v zadnjih mesecih kar precej časa razpravljalo o odstopu oz. razrešitvi dveh svetnikov, izvoljenih na listi SDS. Svetniki in svetnice LDS in ZLSD so v razpravah večkrat poudarjali, da bi se morali notranjestranski spori reševati v SDS sami, kar je seveda demagogija: kdo je svetnik, je konstitutivno vprašanje sveta. SDS in SLS+SKD utemeljujejo odstop obeh svetnikov izključno s stališča pogodbenega prava in pogodbene morale, vaša stranka pa razrešena oz. odstopljena svetnika zagovarja izključno z zakonskega in ustavnega stališča. Zdaj je svetnikoma upravno sodišče že povrnilo odvzeti mandat, eden od svetnikov pa se je kljub temu pritožil. Kako komentirate vse te stvari?

Dr. M. Kranjec: Mogoče se vam zdi sklicevanje na zakone demagogija, ampak po našem mnenju je spoštovanje Ustave in zakonov osnovni temelj pravne države. Takega mnenja je tudi Upravno sodišče RS. Še več, ne samo da je podpisovanje, in seveda izvajanje, tovrstnih pogodb nezakonito in protustavno, ampak je tudi nemoralno in politično izredno škodljivo. Če bi tovrstna praksa postala uspešen in uveljavljen način političnega dela, bi to prav gotovo imelo dolgoročne negativne posledice za slovenski politični prostor in demokracijo kot celoto. Sam si ne morem niti predstavljati, kako je bilo lahko politično vodstvo SDS tako izredno kratkovidno, da je menilo, da lahko tovrstne izjave vplivajo na svobodno voljo izvoljenih predstavnikov ljudstva. Mislim pa, da vem, kaj je bil namen izvajanja teh ukrepov: zagotoviti si lojalnost in vdanost "svojih" občinskih svetnikov. Vse to je seveda v popolnem nasprotju z izjavami najvišjih predstavnikov te stranke, ki smo jih poslušali ob njihovem neslavno propadlem poskusu uvedbe večinskega volilnega sistema. Samostojnost izvoljenih predstavnikov je za to stranko očitno pojem z rezervo. Izvoljeni predstavniki so neodvisni od ljudstva, so pa zavezani slepi pokornosti stranki, ki jih je kandidirala. To je zame čista dvoličnost.

Še bolj kot samo podpisovanje bianco odstopnih izjav pa je bilo nespametno vztrajanje na odstavitvi teh dveh svetnikov, ki sta se očitno odločila postaviti po robu stranki, ki sta jo tedaj celo v precejšnji meri vodila. Če bi novo vodstvo stranke pod predsedništvom g. Predaliča imelo dovolj politične modrosti, da zadevo opusti, bi ime stranke mogoče še ostalo neomadeževano in bi bila edina krivca omenjena svetnika. Vendar ne. Odločili so se ju preganjati in pri tem, s ponarejanjem podpisanih izjav, zabredli globoko na drugo stran zakona, omadeževali ugled stranke in povzročili dolgotrajno politično krizo v občinskem svetu.

Sedaj lahko le še rečem, da je bilo resnično škoda vsega časa, ki smo ga namenili temu vprašanju. Sem pa hkrati zadovoljen, da so se tudi na sodišču potrdile naše trditve o nezakonitostih, ki si jih privoščijo ta stranka.

Grosupeljski odmevi: Nekateri ljudje, ki v občini opravljajo pomembne politične funkcije, načelno dopuščajo politiko oz. strankarsko demokracijo samo na ravni države, v občinskem svetu pa se jim zdijo stranke neproduktivne in celo škodljive. Podobno misli tudi del širše družbe. Se kot občinski svetnik imate za politika ali za zastopnika interesov skupnosti sploh?

Dr. M. Kranjec: Kot predsednik druge največje stranke v občini bi verjetno težko trdil, da nisem politik. Skušam pa biti hkrati tudi predstavnik interesov kraja, od koder prihajam. Zadeve niso črno-bele in potrebno je najti pravo ravnovesje med različnimi interesi. Celotna politika je pravzaprav le organiziran način uveljavljanja različnih interesov. Zato obstajajo določena pravila obnašanja in delovanja, ki določajo, kaj so legitimni in legalni postopki političnega dela in kaj je le čisto lobiranje za partikularne interese.

Seveda so interesi na državni ravni večji kakor na lokalni in že zavoljo tega dejstva bi moralo biti odločanje na občinski ravni manj politično in bližje potrebam, željam in pričakovanjem občanov in občanek.

Grosupeljski odmevi: Načrtovanje proračunske porabe je ena od temeljnih nalog občinskega sveta, uresničevanje proračunskih postavk pa ena od glavnih nalog župana. Svetniki LDS trdijo, da bi sprejetje amandmajskih postavk, ki jih predlagata večinski stranki, pomenilo vzpostavitev vzporedne občinske oblasti. Kaj menite o letošnjem občinskem proračunu? Ali sta s predlaganimi spremembami Grosuplje in Šmarje, torej največji naselji, zapostavljeni na račun koristi okoliških vasi?

Dr. M. Kranjec: Trditev, ki ste jo navedli, mi ni znana v taki obliki, kot ste jo navedli. Sam je gotovo ne bi tako oblikoval in prepričan sem, da je tudi noben mojih kolegov v stranki ni. Dejstvo pa je, da si malenkostna večina v svetu prizadeva minimizirati vlogo župana in mu v čim večji meri onemogočiti opravljanje njegovih z zakonom predvidenih obveznosti. Nekajkrat smo že dokazali, da so nekatere proračunske postavke, ki si jih izmišljujeta desni stranki, nezakonite. To se je zgodilo tudi letos. Najbolj žalostno pa je to, da posamezniki v teh dveh strankah potrebujejo nekaj mesecev, da ugotovijo, kam so zabredli s svojimi zahtevami, medtem pa stoji vrsta pomembnih projektov in nalog občine, kar močno negativno vpliva tudi na kvaliteto bivanja v naši občini.

Kar pa se tiče neuravnovešenosti proračuna oz. zapostavljenosti obeh urbanih naselij v občini, bi pa rekel, da se stanje pod novim županom Janezom Lesjakom močno razlikuje od tistega, kateremu smo bili priča pod prejšnjim. Vseeno pa sem mnenja, da podeželje ni zapostavljeno, le privilegirano ni več.

Grosupeljski odmevi: Na eni od sej občinskega sveta ste Gradiček imenovali podrtija, na naslednji seji ste se nekdanji lastnici občini podarjenega Gradička javno opravičili, vendar svetniki in svetnice LDS še naprej zavračajo ohranitev in revitalizacijo Gradička, in sicer, da je žakelj brez dna, da nima ne zgodovinske ne kakšne drugačne vrednosti in da zanj ni kulturnega programa. Na pobudo KS je svet razpravljalo o sprožitvi postopka, po katerem bi Grosuplje dobilo naslov mesto. Ali menite, da se da razvoj v mesto, to je prostorsko, družbeno in kulturno urbanizirano naselje, pospešiti z razglasitvijo imena oz. katere javne sestavine Grosupljega bi bilo potrebno za doseg dejanskega statusa mesta še uresničiti?

Dr. M. Kranjec: Trditvam, ki nam jih vi pripisujete, bi dodal, da je Gradiček najstarejša stavba v Grosupljem šele od tedaj, ko je bila porušena Kozlekarjeva domačija, ki jo je porušila Grosupeljska dekanija, ker je potrebovala prostor za parkirišče pri cerkvi. Pri tej zadevi pa je najbolj zaskrbljujoče dejstvo, da je bila Kozlekarjeva domačija zaščiten kulturno-zgodovinski objekt, kar pa Gradiček ni.

Zato da Grosuplje resnično postane mesto, pa je po mojem mnenju najprej potrebno spremeniti miselnost ljudi, ki se morajo vsaj pričeti zavedati, da smo že dodobra zakoračili v tretje tisočletje in da je potrebno razmišljati o prihodnosti in ne o preteklosti, katere večina med nami itak sploh nikoli ni doživela. Usmerimo se v prihodnost, pojdimo naprej.

Na koncu bi bralke in bralce Grosupeljskih odmevov rad le še lepo pozdravil in se jim zahvalil za pozornost ter jih hkrati povabil, da nas obiščejo tudi na naših spletnih straneh na naslovu www.grosuplje.lids.si.

*Za Grosupeljske odmeve
zastavljal vprašanja J. Müller*

Vladni ukrepi ogrožajo slovenske družine

Predstavniki NOVE SLOVENIJE, predvsem poslanci, opozarjajo na posledice pravnih predpisov, kateri bistveno posegajo v življenje slovenskih družin. Opažamo, da vlada sistematično spreminja odnos med državo in družino, kot osnovno celico v razvoju vsake države. To se kaže predvsem v tem, kako je velika koalicija oziroma zdajšnja vlada brez pomislekov izločila iz zakona univerzalni otroški dodatek za vse otroke. Zakon je bil sprejet leta 1993 in bi moral stopiti v veljavo 1. 5. 2001.

Vlada je s tem izenačila otroški dodatek s socialno pomočjo, zato bo 93.000 otrok tudi v prihodnje brez otroškega dodatka.

Prav tako bo z novim pravilnikom o spremembah pravilnika o obratovalnem času, ki ga je sprejelo ministrstvo za gospodarstvo, ki je začel veljati 24. 03. 2001 država korenito posegla v življenje družine. Delodajalcem namreč dopušča popolno svobodo glede odločanja o obratovalnem času trgovin. V Novi Sloveniji - krščanski ljudski stranki menimo, da pravilnik krši načelo socialne države, ki je zapisano v 2. členu Ustave RS, zato je poslanska skupina N.Si na to tematiko predlagala državnemu zboru izredni sklic odbora

za DZ za gospodarstvo. S tem pravilnikom je ministrica posegla tudi v avtonomnost lokalnih skupnosti in povzročila še večjo centralizacijo SLOVENIJE. Liberalna odločitev odpiralnega časa je bila izvedena brez kakršnegakoli pridobivanja mnenj lokalnih skupnosti, kar ni v skladu ne z Evropsko listino o lokalni samoupravi in ne z Ustavo RS, kakor tudi ni v skladu z Zakonom o lokalni samoupravi.

V Novi Sloveniji opozarjamo tudi na druge ukrepe, ki jih je velika koalicija na predlog vlade v državnem zboru podprla in ogrožajo družino.

Neprestano seznanjamo javnost, da bo vlada upokojeince v letošnjem letu oškodovala s cca-6 % nižjo pokojnino glede na rast življenjskih stroškov. Tudi v proračunu so glede na lansko leto drastično omejena sredstva, ki so namenjena dijakom in študentom. Sredstva, ki jih je vlada namenila za dotacijo prevoznov v šolo in šolsko prehrano, so še bolj skrčena. Nova Slovenija - krščanska ljudska stranka je zato preko poslanske skupine v državni zbor vložila amandmaje in preko le-teh predlagala vladi, da naj bolj socialno in pravično poskrbi za slovenske družine.

OO N.Si. Grosuplje, Mihael Kadunc

Ali so volivci prevarani?

Politična stranka na volitvah dobi 9 mandator, kmalu po volitvah dva svetnika preprosto izstopita ter se proglasita za neodvisna, stranki in njim volivcem ostane 7 mandator. Ali so volivci prevarani in za koliko se je spremenil volilni rezultat?

Gornje vprašanje žal ni le matematična naloga temveč politična stvarnost v občini Grosuplje. Po izstopu Šircija in Koširja iz svetniške skupine SDS se je volilni rezultat v občini spremenil skoraj za 10 %. Seveda takšno ravnanje močno podpira LDS skupaj z županom. Razlog je preprost - stranka LDS v Grosupljem ni dosegla želenega volilnega rezultata, zato si očitno z bolj ali manj uspešnimi poizkusi prizadeva pridobiti kakšnega že izvoljenega pomladnega svetnika. Koliko je to moralno in pošteno do volivcev pa je povsem drugo vprašanje.

Ker je Socialdemokratska stranka želela uveljaviti s kandidatom sklenjeno pogodbo, v kateri sta se oba svetnika s podpisom obvezala, da bosta v primeru izstopa iz stranke ali svetniške skupine odstopila tudi kot občinska svetnika in tako v skladu z zakonom o lokalnih volitvah mandat prepustila naslednjemu s strankine liste, se je proti njej sprožila prava medijska gonja.

Če želimo stvari osvetliti, se moramo povrniti par let nazaj v obdobje, ko je poslanec Ciril Pucko s svojim izstopom iz stranke SKD ter svojim glasom, ki ga je dal Drnovšku, popolnoma spremenil ravnovesje političnih sil in omogočil vlado kontinuitete.

Da bi se izognili takšnemu očitnemu izigravanju volje volivcev in po vzoru sodobnih evropskih strank, se je Socialdemokratska stranka Slovenije odločila, da z vsemi kandidati, ki želijo kandidirati na njeni listi, sklene pogodbo, s katero se natančno določi medsebojna razmerja in obveznosti hkrati pa onemogoči prestop

in s tem izigravanje jasne volje volivcev. V omenjeni pogodbi se stranka zavezuje, da bo kandidata na volitvah in v volilni kampanji vsestransko podpirala materialno in organizacijsko ter kandidatu po potrebi omogočala tudi izobraževanje, kandidat pa se po drugi strani obvezuje, da bo takoj po izvolitvi vstopil v svetniško skupino in v njej deloval celoten mandat. V primeru izstopa ali izključitve iz stranke ali njene svetniške skupine se kandidat s podpisom obvezuje, da bo nepreklicno odstopil s svoje funkcije, s čimer bo svoj mandat prepustil naslednjemu kandidatu s strankine liste.

Spoštovanje določil takšne pogodbe volivkam in volivcem zagotavlja, da bo politična stranka, ki so ji na volitvah zaupali svoj glas, imela ves mandat toliko sedežev, kot so ji jih na volitvah zaupali, obenem pa onemogoča situacije, da lahko nekdo na listi uspešne stranke kandidira, kasneje, ko je na njej izvoljen, pa iz nje mimo izstopi, se pridruži drugi ali pa postane "neodvisen".

Danes tako Šircelj kot Košir trdita, da sta bila v podpis pogodbe prisiljena. Zanimivo, kajti ravno Šircelj je kot takratni predsednik OO SDS sklepal pogodbe z vsemi kandidati in tudi s samim seboj. Zato je nedoumljiva njegova izjava, da je bil podpis izsiljen. Le kako je uspel sam sebe prisiliti v podpis pogodbe, ki je ni želel podpisati? Vsekakor pa sta oba gospoda imela možnost zavrniti podpis pogodbe, če jima ni ustrezala, toda potem tudi ne bi kandidirala na listi SDS in bila deležna podpore, katero pa sta si oba očitno želela.

Kmalu po volitvah sta oba svetnika ugotovila, da jima politika OO SDS ne ustreza več, zato sta izstopila iz stranke in svetniške skupine ter se proglasila za neodvisna svetnika. Pred kandidiranjem podpisana pogodba jima očitno ni več ustrezala, zato sta svoje podpise na njej

enostavno preklcala. Kako enostavno! Danes podpišeš, jutri, ko ti ne ustreza, preprosto prekličesh, to so "balkanska posla". Ko je svetniška skupina SDS zahtevala izvrševanje pogodbenih določil, so bile takoj vložene tri tožbe: s strani župana, ki je zastopal občino (ki ni bila stranka v postopku, zato je sodišče tožbo zavrnilo), Šircija in Koširja.

Pred časom je bila poslana sodbna upravnega sodišča. Upravno sodišče ni razsodilo popolnoma nič drugega kot to, da se odpravi sklep občinskega sveta in da se zadevo vrne v ponovni postopek. Toda tudi takšna razsodba je bila dovolj, da se je sprožila prava medijska gonja proti SDS. Župan in predsednik LDS-a sta takoj pričela z medijskimi izjavami o nezakonitostih, prekoračitvah pooblastil, terorju... Pa vendar je v sodbi pisalo le, da se zadeva zaradi domnevne proceduralne napake vrne v ponovno odločanje. Za katere je očitno tudi to dovolj, da blatijo svojega političnega nasprotnika.

Višek napadov smo svetniki SDS doživeli po ustni izjavi Šircija na občinskem svetu, češ, da je prejel anonimno telefonsko grožnjo. Izjava ni bila podkrepjena z nobenim dokazom, pa vendar je to županu zadostovalo, da je več kot pol ure z močno povišanim tonom obtoževal našo stranko za domnevne grožnje. Svetniki SDS menimo, da je v primeru resnične grožnje pravo mesto za reševanje policija. Prepričani smo, da policiji na podlagi telefonskega izpisa ne bo težko odkriti domnevnega storilca. Po razjasnitvi pa naša stranka vsekakor pričakuje javno opravičilo.

Smo pa prepričani, da se vso zadevo poizkuša umetno naphovati in politizirati predvsem s ciljem, da se pozornost občanov z resničnih in vedno številnejših razvojnih in gospodarskih problemov v občini preusmeri na nekakšen virtualen skandal.

**Božo Predalič
predsednik OO SDS Grosuplje**

Položaj slovenskega kmeta se slabša

V soboto 31. marca je v Tolminu potekal Kongres Socialdemokratske kmečke zveze-gibanje za razvoj podeželja. Sestavljen je bil iz dveh delov in sicer uradnega kjer so se sprejemala poročila in resolucije, v drugem delu pa se je nadaljeval kot javna tribuna z naslovom Položaj slovenskega kmeta se slabša.

Kongresa in kasnejše javne tribune se je udeležilo več uglednih gostov. Omeniti velja predsednika SDS Janeza Janšo, dr. Antona Jegliča, Nika Jurco, dr. Antona Tajnška, mag. Srečka Perka, Marka Štrovs, župana Bovca Sinišo Grmovška, župana Tolmina Julija Šorlija...

Janez Janša je v pozdravnem nagovoru kongresu poudaril, da se je potrebno zavedati, da je kmetijstvo strateška panoga, ki ji je potrebno nameniti kar največjo pozornost. Nesprejemljivo bi bilo, da je panoga domena ene same politične stranke. Opozoril je, da ima Slovenija kot relativno neonesnažena država idealne možnosti za integrirano pa tudi biološko pridelano hrano. Ravno to je področje kjer ima Slovenija prednost pred mnogimi drugimi evropskimi državami.

V delavnem delu kongresa sta bili predstavljeni dve pomembni resoluciji. Mag. Srečko Perko je predstavil Resolucijo o varstvu kmetijskih zemljišč v RS. V resoluciji je poudarjena pospešena izguba in urbanizacija najbolj kmetijskih zemljišč. Opozoril je na dejstvo, da je vlada v koalicijsko pogodbo zapisala spremembo 8. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih tako, da bo možna sprememba namembnosti tudi najbolj kmetijskih zemljišč. Tomaž Šinigoj je predstavil Resolucijo o zadružništvu v njej je poudaril potrebo po sodobni evropsko prilagojeni organizaciji kmetijskih združenj.

V javni tribuni z naslovom Položaj slovenskega kmeta se slabša je Dr. Anton Tajnšek s svojem referatom predstavil problematiko organizacije kmetijske pridelave ter perspektive, ki čakajo slovensko kmetijstvo po vstopu v EZ. Gospod Marko Štrovs, sicer član N. Si, pa je kot strokovnjak s področja pokojnin predstavil nedopustno spremembo pokojninskega zakona, hkrati pa predstavlja položaj kmetov v tej zakonodaji. Vprašanj in komentarjev, ki so sledila referatom je bilo toliko, da je bilo potrebno predviden čas javne tribune podaljšati.

Kot sklepno misel je predsednik SKZ-GRP Božo Predalič izrazil upanje, da se bo celotna družba zavedla pomena kmetijstva, tako s prehrabene in sociološkega kot krajinskega vidika ter bo pričela kmetijstvu namenjati večjo pozornost. Izrazil je prepričanje, da bo tudi ta javna tribuna prispevala k temu, da bo javnost pozornejša do problemov kmetijstva in podeželja.

Janez Hribar

Lužice in jezero

V razpravi občinskega sveta o proračunu je eden od svetnikov SDS med drugim predlagal tudi dokončno asfaltiranje grosupeljske Prečne poti: ob križišču z Adamičevo je še peščena in zato ob dežju blatna in polna lužic.

Ker ima svetnik ob Prečni, ki je javna in precej prometna, svojo hišo, je predsedujoči njegov predlog nesramno razglasil za privatniškega.

Na križišču Partizanske ceste z Adamičevo voda slabo odteka, zato nastaja na delu cestišča celo jezero. Predsedujoči živi nedaleč proč. Prav bi bilo, da bi kot dober gospodar, ki so mu mar javne potrebe, tudi sam predlagal popravo nepravilno oblikovanega izteka Partizanske.

J. M.

Kritični pogled na slovensko ribogojstvo

Na ribogojnici

Ribogojstvo je kmetijska panoga, ki se v svetu najhitreje razvija. Slovenija ima okrog 350 ha ribnikov. Poglejmo okrog sebe, kakšne površine ribnikov imajo drugi. Hrvaška ima 12.000 ha, Madžarska 26.000 ha, Češka 51.300 ha, Poljska 60.000 ha in Moldavija 7.300 ha. Slednja meri 33.700 km² in ima 4,39 milijona prebivalcev. (Slovenija okroglo 20.000 km² in 2 milijona) Ta "zaostala" država ima porabo 13,2 kg rib na prebivalca. Pa pogledajmo še razvito državo Dansko. Meri 43.093 km² in ima 5,17 milijona prebivalcev. V morjih nalovijo 1.500.000 ton rib. Od tega 400.000 ton za prehrano, ostalo pa za industrijsko predelavo. Večina tega izvozijo. Kljub temu pa njihovo ribogojstvo, sladkovodno in morsko, pridelata še dodatnih 40.000 ton rib. Pridelajo tudi 1.700 ton jegulj, kar je več kot celotna slovenska proizvodnja rib. Slovenija pridelava okrog 1.500 ton rib na leto, kar je le 0,75 kg na prebivalca. Preostala količina porabe, ki je okrog 5 kg na prebivalca, pa je morski ribolov in uvoz.

V ribogojstvu tako drastično zaostajamo za preostalim svetom. Kako ne bi, saj je bil slovenski republiški Zakon o ribištvi najbolj restriktiven glede ribogojstva v bivši Jugoslaviji. Zakon je bil sprejet 1976. leta in je še vedno v veljavi. Obravnava pa samo odprte vode, ki so družbena lastnina. Zaprte ribolovne vode, namenjene intenzivni vzreji rib, ta Zakon ne obravnava. Tudi novi Zakon o ribištvi, ki je v postopku, ne bo prinesel revolucionarnih sprememb. Ribogojec - rejec živali ne more pridobiti statusa kmeta, dobili pa so ga morski ribolovci, ki niso rejci rib. Še ena slovenska posebnost.

Kitajska je najboljši primer, kako pospešiti razvoj ribogojstva. 1980 leta je Kitajska začela dajati prednost in podpirati kmete in podeželje v pridobivanju zemljišč za ribogojstvo, začela je dajati davčne olajšave in kreditirati ribogojce. 1986 so z dopolnjenim zakonom o ribištvi dokončno pretrgali tradicionalni vzorec kmetijske proizvodnje in koder so našli ugodne razmere, so se začeli usmerjati v razvoj ribogojstva. Že tako velike površine za vzrejo rib so se do leta 1999 povečale na 6,29 milijonov hektarjev in so od 1985 večje za 59 %. To je omogočilo 14 % letno rast od 1985 - 1999. Poraba rib se je v tem obdobju povečala od 6,7 kg na 32,7 kg na osebo. Z vzrejo rib v ribnikih in vzrejnih kletkah na morju pri-

delajo 23.960.000 ton rib (všteti so raki in školjke), ali 58 % celotne količine, ki z ulovom rib iz morja, rek in jezer znaša 41.220.000 ton. Ribogojstvo na Kitajskem vzredi 20 kg rib na pribivalca. Preostalo količino 12,7 kg pa z ulovom iz morja, rek in jezer.

V začetku leta 2000 sem na občini Grosuplje vložil prošnjo za lokacijsko dokumentacijo za izgradnjo in legalizacijo nekaj manjših ribnikov. Po enem letu sem še vedno na začetku in celo kmetijsko ministrstvo, ki naj bi podpiralo razvoj ribogojstva v Sloveniji, še ni izdalo pozitivnega mnenja k lokacijski dokumentaciji. Tisti, ki bi morali podpirati razvoj ribogojstva, ga ovirajo. Občina Grosuplje ima v Uradnem listu št.15 z dne 27. 2. 1998, Posegi v prostor, v 17. čl. določilo: Ob vodotokih je dopustna izvedba ribnikov, ob pogoju, da je zajem vode za ribnik pod njegovim izpustom. To pomeni, voda teče mimo ribnika in jo potem nazaj črpamo v ribnik. Kitajska ima površino ribnikov za tri Slovenije in koliko elektrarn bi potrebovali za črpalke, ki bi polnile ribnike? In koliko energije so porabili Hrvatje, Madžari, Čehi, Poljaki in Moldavci? Ribniki ne onesnažujejo okolja, proizvodnja energije pa gotovo. Za podkrepitev, da je taka določba nesmiselna, še naslednji primer: ribogojnica Dvor pri Žužemberku za vzrejo 300 ton postrvi porabi 3000 l/sek vode in to je 10 % pretoka reke Krke na tem mestu. Če bi črpali vodo nazaj pod izpustom iz ribogojnice, kjer se obe vodi premešata, bi 90 % nesnage iz ribogojnice odšlo po vodi. Porabljena energija bi bila vnešena v ceno rib, vpliv onesnaženja pa kljub temu 90 %. Enak rezultat bi se dosegel z zmanjšanjem proizvodnje za 10 %.

Pristojne na občini Grosuplje sem hotel prepričevati v nesmiselnost take formulacije in naj se 17. čl. spremeni. Nisem imel uspeha. Svetovalka za ribogojstvo pri kmetijskem ministstvu tudi ni posredovala mnenja, da tako določilo nima podlage v republiški zakonodaji. Ribogojstvo na slovenskih tleh nima prihodnosti, dokler se v postopkih za graditev ribnikov in pridobitev koncesije za uporabo vode ne otresemo zaplankanosti in dokler bo vladala nestrokovnost. Razni nesmisli v zakonih, dolgotrajni postopki za pridobitev soglasij ter lokacijskih in gradbenih dovoljenj pa to samo potrjujejo.

Perme Jože

Adrenalinski športi v turizmu

V okviru 6. konference Mladi za turizem, ki jo je pripravila 27. marca 2001 Nacionalna turistična organizacija v Cankarjevem domu, sta v tekmovalnem delu Grosupelčan Tomaž Miklič in Postojnčanka Andreja Posega z raziskovalno nalogo Adrenalinski športi v turizmu dosegla drugo mesto. Mentorica je bila Vesna Loborec.

Na tekmovalju je sodelovalo 100 dijakov iz srednjih šol za gostinstvo in turizem iz Slovenije. Z anketami in drugimi preverjanji sta ugotavljala poznavanje teh športov med mladimi, se seznanila s prednostmi in slabostmi ter možnostmi za skladen razvoj in trženje teh športov v turizmu na posameznih za to primernih območjih.

J.M.

Kmete teži obilica zahtevne administracije

V občini Grosuplje je po podatkih lanjskega popisa 545 kmetij, ki upravljajo z več kot enim hektarom kmetijskega zemljišča, pravih proizvodnih kmetij pa je nekoliko manj, med 300 in 350. Ob nenehnem spreminjanju predpisov in prilagajanju standardom Evropske unije veliko predvsem starejših kmetovalcev pravzaprav ne ve več, kakšna sredstva so jim na voljo in kakšne pogoje morajo izpolnjevati za pridobitev subvencij, do kdaj morajo oddati vloge, kakšne obrazce morajo izpolnjevati kot rejci govedi, pridelovalci mleka in podobno. Pogosto zamudijo razpisne roke, ne znajo izpolniti dokumentacije in se na splošno prepozno obrnejo po strokovno pomoč. Je temu krivo pomanjkanje pravih informacij ali kmetije preveč površno berejo sporočila?

Predpisi se spreminjajo mesečno, na terenu pa jih je treba izpeljati v nekaj mesecih, pojasnjujejo na kmetijsko svetovalni službi Kmetijske zadruge Grosuplje. "Kmetom, naj bi pomagali predvsem z našim tehnološkim znanjem in jih izobraževali, zdaj pa sama časa za obiske na terenu praktično več nimam. Pozimi pripravljamo različne tečaje in predavanja, v preostalem času pa zbiramo informacije in kolikor je v naši moči pomagamo kmetom, da pravočasno oddajo potrebne obrazce in dobijo finančno pomoč države, ki jim pripada," je jasna svetovalka Ana Pavčič.

V začetku leta bi potrebovali pomoč pri izpolnjevanju zahtevkov za vračilo trošarin, v maju in juniju bodo morali izpolnjevati obrazce za razpisane subvencije, nekaj sredstev bodo lahko dobili tudi na razpisu za okoljski program... Takih in drugačnih informacij je torej veliko. Kmetje pa so dolžni državi pošiljati tudi najrazličnejše statistične obrazce, voditi popisne knjige, shranjevati račune in podobno. "Kmalu bo morala vsaka kmetija imeti ne le en fascikel, temveč celo pisarno s človekom, ki jim bo pomagal urejati vso potrebno dokumentacijo," razmišlja Pavčičeva.

Vse informacije z države pridejo na kmetijsko svetovalno službo, od tam pa naj bi prek objav in razpisov v Grosupeljskih odmevih, prek letakov v zbiralnicah mleka ali kar neposredno s pošto prišle do vsakega kmeta. Kako natančno

no kmetovalci vse to berejo, pa je drugo vprašanje. Glede na starostno strukturo kmetov v tem okolju včasih obvestila ne dosežejo svojega cilja. Posameznike ne morejo osebno prepričevati, da nekaj morajo storiti, da naj na primer vložijo obrazec za pridobitev subvencije. V krajevnih skupnostih, kjer so se med seboj dogovorili, so jim pripravili kratke izobraževalne tečaje, kako izpolnjevati določene obrazce, vložiti vlogo za pridobitev finančnih sredstev in podobno. Osebno pa teh stvari kmetom ne morejo voditi, pojasnjujejo na Kmetijski zadrugi Grosuplje.

In kakšno vlogo naj bi imel oddelek za gospodarstvo in družbene dejavnosti na Občini Grosuplje, ki je zadolžen tudi za področje kmetijstva? Po besedah Martine Zajec se ukvarjajo predvsem z operativnimi nalogami. Spremljajo vse zakonodajne, prostorske in druge spremembe, ki posredno ali neposredno vplivajo na kmetijstvo. Vsako leto za kmete pripravijo nekoliko ugodnejše kredite, prek javnih razpisov države poskušajo pridobiti določena dodatna sredstva, skupaj s kmetijsko svetovalno službo organizirajo izobraževanja, krožke in društva, sodelujejo pri pripravi proračuna, iz katerega naj bi se vsako leto sofinancirale določene dejavnosti na kmetijah in kmetijskih zemljiščih... In vse informacije, ki jih naj bi kmetovalci dobili, prav tako javno objavijo v lokalnem glasilu.

Letos so v prvi fazi na oddelku za kmetijstvo predvideli približno 38 milijonov tolarjev, vendar se je v procesu oblikovanja osnutka in sprejemanja predloga proračuna ta znesek nekoliko spremenil in dopolnil z nekaterimi projekti, na primer z nakupom drobilca lesne biomase. Letos naj bi občina v okviru CRPOV končno prejela finančno injekcijo za pripravo projekta ureditve Radenskega polja. "Za tovrstna sredstva lahko zaprosijo tudi snovalci ideje sami. Pravzaprav bi morali posamezniki s svojimi projekti večkrat sami kandidirati na najrazličnejših državnih razpisih," meni Martina Zajec. Konec koncev pa občina sama kakšne specifične kmetijske politike nima.

Petra Anžlovar

Cene strojnih storitev v SK kmetovalec Grosuplje

STORITEV	CENA v SIT/h	STORITEV	CENA v SIT/h
Oranje		Baliranje	
- trobrazdni obračalni plug	7.000	Štiriojlate bale	65 do 80/balo
- dvobrazdni	5.000	Valjaste bale z ovijanjem	1 800 do 2 000/balo
Setev		Delo v gozdu	
Žita in trave	4 000	- podiranje	2 000 do 2 500 SIT/m ³
Koruza		- spravilo in vitlanje	3 700 SIT/m ³
- štiri vrstna pnevm.			
sejalnica	6.000		
- mehanska	2.000		
Zaščita	4.000		
Žetev			
Žitni kombinji	9.000 oz 16.000 /ha		
Obiranje storžev	6.000		
Šestvrstni silokombanj			
- samohodni	do 25.000 SIT /ha		
Košnja	7.000 SIT /ha		
Prevozi	3.600 do 4. 500		
Osebnostno delo			
Enostavna dela	6,50		
Zahtevnejša dela	1. 020		

Združenje za medsosedsko pomoč – strojni krožek Kmetovalec letos že sedmo leto deluje na območju občin: Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje in sosednje občine. Danes šteje krožek že več kot 120 članov, ki imajo v obdelavi 1200 ha kmetijskih zemljišč, in članstvo še narašča. V zadnjem mandatnem obdobju vodi delo krožka g. Anton Perme (tel.: 01 786 49 64). Vse informacije v zvezi z organizacijo SK Kmetovalec so na razpolago pri mentorici krožka Ani Pavčič tel.: 01 7872 394.

SK Kmetovalec
Cesta na Krko 1b, 1290 Grosuplje

Tipro Keyboards d.o.o.

Iz Grosuplje se je letos od 22. do 28. marca že šestič udeležilo največjega svetovnega računalniškega sejma CEBIT v Hannoveru, na katerem je sodelovalo prek 8100 razstavljalcev iz 60 držav. Na sejmu so se predstavili z lastnimi izdelki vhodno-izhodnih enot s svojo programsko in strojno računalniško opremo. Po mnenju njihovega predstavnika Tomaža Korelca je bil letošnji sejem njejboljši, imeli pa so tudi dober prostor in ugoden obisk.

J. M.

Česa se bojijo v Škocjanu?

V gasilskem domu v Škocjanu pri Turjaku se je v četrtek, 22. marca 2001, ob 18. uri zbralo nekaj nad 100 krajanov Krajevne skupnosti Škocjan, nekaj vaščanov bližnjih vasi iz sosednje občine Velike Lašče, ki spadajo v župnijo Škocjan, ter nekaj predstavnikov, ki sodelujejo v Don Pierinovem programu za ustanavljanje komun za odvajanje odvisnikov od drog v Sloveniji. Na zboru, ki ga je sklical župan občine Grosuplje Janez Lesjak na pobudo vodstva krajevne skupnosti Škocjan, so si izmenjali stališča (po vmesnih aplavzih sodeč: dokaj enakovredno) o ustanovitvi komune in lociranju te dejavnosti v "farovski štali". Odločili so se, da bodo o pobudi glasovali tajno po končanem zboru krajanov, na katerega so lahko pripeljali na glasovanje tudi ostale sokrajane, ki jih prej na zboru ni bilo. Izid glasovanja je bil po takšni proceduri - 42 ZA in 74 PROTI.

Zbor krajanov v Škocjanu

DROGE SO VELIK PROBLEM

Morda je treba za začetek nekoliko širšega razumevanja vsebine dogajanja pred zborom in na samem zboru še napisati, da je v Sloveniji med približno 300.000 mladimi že vsak šesti podvržen drogi - temu "hudičevemu semenu".

"Nepošteni tržni interesi, ki pospešujejo in razširjajo drogo, so povsod po svetu dali povod za mnoge dobrodelne, upravne in znanstvene pobude. Tako posamezniki kakor skupnosti si prizadevajo razložiti in omejiti ta pojav droge v različnih merilih, toda zaenkrat še nimajo jasne slike o njeni razširjenosti, čeprav je veliko število ljudi vključenih v tovrstne raziskave. Mnoga ozadja in pogledi na razširjenost droge so zaenkrat še temni in nepoznani. Nujno se je potrebno soočiti s spoznanji posameznih raziskav in posameznih dejavnosti, ki so bile opravljene do sedaj na različnih ravneh, da bi mogli dospeti do najboljše mere resničnosti v diagnozi in terapiji, predvsem v smislu preprečevanja in ponovnega vključe-

vanja v družbo." (Don Pierino Gelimini - Tako preprosto)

Če se na hitro preletimo samo nekaj podatkov iz naših domačih logov, bomo ugotovili, da je v občini Grosuplje ogroženih že skoraj 500 mladih življenj, pa ne samo "malopridnežev", ampak čisto običajnih in uspešnih otrok in mladostnikov in da jih je vedno več tudi na podeželju. V preteklosti smo imeli v naši sredini zaradi droge tudi že smrtno žrtve.

Res je, da obstaja več programov zdravljenja, a je v Sloveniji na tem področju narejenega še zelo malo. Portoroški župnik, ki sodeluje pri Don Pierinovem programu in iskanju novih lokacij v Sloveniji, je povedal, da je bil že na 110-ih podobnih srečanjih in da v Sloveniji delujejo trenutno le štiri komune za fante, v katerih se je zdravilo 49 nekdanjih narkomanov. V tem trenutku bi potrebovali vsaj tri takšne komune v Sloveniji tudi za dekleta.

KAJ SE JE DOGAJALO V ŠKOCJANU?

Ideja o komuni je med delom

škocjanskih faranov in tamkajšnjim župnikom Jožetom Razingerjem vzklikla sredi lanskega leta, ko so se začeli pogovarjati o umestitvi takšnega programa. V sodelovanju s slovensko Karitas, skupnostjo Srečanje in z referatom za pomoč odvisnikov iz Zavoda Pelikan so se najprej pogovarjali o lokaciji te dejavnosti v že več kot 20 let opuščeni šolski zgradbi, pa se je izkazalo, da bi bilo preveč težav pri urejanju lastništva in iskanja soglasij. Zato so menili, da bi takšen program lahko začeli v nekdanji "farovski štali".

V Škocjanu naj bi se naselilo šest mladih deklet, med njimi verjetno tudi nekaj mladih mamic, ki so zašle zaradi naše vedno bolj kulturni smrti zapisani civilizaciji na uničujočo pot mamil. V jeseni so se o tem dogovorili s sosedi in pripravili pisne dogovore.

Pozneje so se začeli pojavljati dvomi pri nekaterih drugih krajanjih, ki jih ni bilo na predhodnih sestankih. Pripravljalci programa menijo, da je bil najbrž to strah pred neznanim. Iz tega vzroka so se začela tudi prepričevanja

nekaterih krajanov iz okoliških vasi v KS Škocjan, da je vse to le nekaj slabega. Še najbolj so se zbal zunanega pritiska "dilerjev". Zato je svet krajevne skupnosti, ki ga vodi Jože Kraševac, dal pobudo županu občine Grosuplje, g. Janezu Lesjaku, da je sklical ta zbor.

NE NA MOJEM DVORIŠČU

Na zboru so med drugim ugotavljali tudi, da vlada in druge javne institucije skoraj nič ne naredijo na tem področju, vendar je takšno ugotavljanje izzvenilo le kot znano stališče: "Mi se strinjamo, da je to velik problem, a naj ga ne rešujejo na mojem dvorišču - npr. v Kočevski Reki." (Natančno tak odgovor sem slišal ob nekem drugem tudi dokaj težkem primeru februarja 1992 na Velikem Mlačevem!)

Od tu naprej pa je bilo vsaj za mene več ali manj jasno, kako bo zadeva izvenela, saj se podobne zgodbe v zadnjih desetih letih v Sloveniji kar nizajo ena za drugo. Tako je z reševanjem pribežniške in romske problematike, pa tudi pri reševanju zdravljenja odvisnikov od drog in drugih odvisnosti, pa tudi z reševanjem okoljske problematike (od azbestoznih vodovodnih cevi, razburjenj v zvezi s komunalnimi in drugimi odlagališči in nenazadnje tudi s sežigalnici oziroma kurjenjem raznih odpadkov).

DILEME?

Vprašajmo pa se, ali je dovolj, da se v takšnih situacijah sklicujemo samo na civilno-pravne postopke? Kje in kako smo pripravljeni tukaj sodelovati pri izpolnjevanju načela subsidiarnosti, ali pa upoštevati reklo: Misli globalno, deluj lokalno? Mar niso vsi ti problemi tudi naši problemi - še posebej droge? Skupaj z drugimi zasvojenostmi je stvar še toliko bolj zastrašujoča, a izgleda, da se ne bomo prej lotili tega problema, dokler ne bo "več kot 50% volilnih upravičencev" imelo v lastnem domu vsaj enega od zasvojenecov. Če bo šlo naprej v tej smeri, nam takrat tudi družina, ki je osnovna celica vsake

družbe, ne bo nič pomenila! Kaj pa to pomeni, ni treba posebej razmišljati! Res pa je, da se tudi s konflikti miselnosti ljudi vendarle počasi spreminja.

KAJ PRAVIJO NA KARITASU?

Posebej smo se o tej zadevi pozanimali tudi pri g. Imretu Jerebicu, vodji slovenske Karitas. Na tem sestanku ni mogel sodelovati, ker je vabilo dobil samo dva dni pred zborom in je imel druge že več kot en teden v naprej dogovorjene obveznosti. Povedal je, da so sklenili pogodbo o najemu prostora za 10 let in jih nameravajo lepo obnoviti. Vendar ne želijo prihajati v navzkriž z domačini, saj je Don Pierinov program takšen že v osnovi. Zato se bodo z njimi še pogovarjali.

ZA ZAKLUČEK

Moje rodovne korenine in osebna navezanost na te kraje so Škocjancem dobro znane. Prav zaradi tega in zaradi nekaterih globokih izkušenj v podobnih situacijah želim, da bi ta zapis razumeli kot pomoč pri reševanju morda nekoliko neobičajnega zapleta. Nikakor pa s tem pisanjem dogajanja ne želim vdahniti aferaskega blišča ali razkola med ljudmi, ker še vedno upam, da v Škocjanskih hribih še ni čisto umrl STARI SVET. Svet, v katerem so temeljne evropske kulturne vrednote nekoč veliko pomenile. Svet, ki ga "dolinci" vedno bolj pogrešamo. Svet, kjer ne veljajo samo uspešnost, slava in denar, ampak tudi kultura srca. Nekateri rešitve v vsakodnevem življenju si običajno ne stojijo nikdar v nasprotju, zato so ponavadi že zapisane v obrazcu naših navad, pravil in zakonov. A ko se znajdemo v nasprotujočih si silnicah, se moramo odločati tudi po svoji vesti, zato: "Vsak, ki je brez greha, naj prvi vrže kamen..."

Morda pa se temu STAREMU SVETU moji "hribovci" kljub temu zapletu vendarle še niso preveč oddaljili. Tako lahko razumemo tudi glasovanje v tem primeru.

Jože Miklič

21. april / Dan Zemlje - Čigave?

Kam naj teče kanalizacija? V potok. V potok? Zakaj že imamo čistilno napravo? Da očisti potoke. Seveda, zato naj gre kanalizacija kar v potok, saj se ga očisti. Ni naša stvar, koliko prebivalcev potoka bo vmes poginilo. Da bo tudi rastlinje bolj neprijazno, je čisto obstranska zadeva. Saj veste, rogóz, ki ga nabiramo, mačice, pa še žabe, ki prijetno regljajo ob večerih... Potem se bo našel še kdo, ki se mu bo pokvarila cisterna za kurilno olje in bo zaradi popravila olje spustil kar v kanalizacijo (to se resnično dogaja). Raje ne pomislim, kaj vse se ob tem zgodi v naravi. Nekaj norosti lahko prenese, vseh pa ne.

Ker k temu dodajamo še prevelike odmerke umetnih gnojil na poljih, saj jih gre en del v podtalnice. Pa še črna odlagališča s televizorji, baterijami, avtomobili, pralnimi stroji (pokvarjenimi seveda), konzervami, vrečkami - ste se kdaj spomnili, da gre to v kozarec vode, ki ga spičemo? Najprej v podtalnico, ta pa teče po naših pipah in jo z užitek pijemo.

In zrak? Nekdaj smo bili prepričani, da najbolj onesnažujejo zrak tovarne. Te so večinoma namestile nujno potrebne filtre (prevelikih investicij raje ne delajo, ker bi to pomenilo manjši dobiček). Tudi ogromno gospodinjstev je prešlo na javno kurjavo. Zrak se je deloma izboljšal. Potem pa so ugotovili, da glavni krivec niso več tovarne, ampak promet. Večinoma v avtomobilih poleg voznika ni nikogar drugega, družinski izleti so že izjeme. Tako spuščamo v zrak še več izpušnih plinov. Ko se ljudje pritožujemo nad zrakom v kakem mestu, pozabljamo, da tudi sami skrbimo za "čisti" zrak. Je vedno smiselno upoštevati le ugodje?

Ugodje je tudi, da lahko papirček odvržem, kjer koli želim. Lahko ga. Če se ne ozrem in ne vidim, kako to izgleda, me niti ne zapeče vest. Ker se čez nekaj metrov spotaknem ob konzervo, doma na podplatu najdem žvečilni gumi in se moram na pikniku uvesti med smeti, se na ves glas pritožujem. Kako je v tujini vse čisto, pri nas pa smo v svinjariji in nihče ne meče smeti v koše, ki so na vsakem vogalu...! (Da bralec lahko razume to dogajanje, naj zadnji stavek bere v zvišanem tonu.)

Pozabim, da sam prispevam k tej svinjariji, ki je, mimogrede, pred mojim pragom. In spomladi zacvetijo rože, vrečke, grmovje, konzerve.

Mnogo krajev je veliko bolj svinjskih (kar se tiče smeti) kot naš konec sveta, je pa tudi mnogo bolj čistih. In to dajemo običajno za primerjavo čistoče (na srečo). Se dogovorimo, da tudi mi ta teden ne vržemo nobenih odpadkov na tla, ampak v koše in kontejnerje?

"Igranje" z naravo pomeni tudi igranje narave z ljudmi. To je na primer bolezen norih krav. Kakšna groza nas je obšla, ko smo zanjo izvedeli! In zakrivilo smo jo sami...

"Na mojo zemljo te smeti že ne padajo," lahko reče vsak izmed nas. Če slučajno kdo kaj vrže na mojo parcelo, mu takoj (glasno) povem, kar mu gre, če ga le vidim. Potem pa naredim visoko ograjo, da ne bodo več metali smeti na moje (počasni se tudi ljudje ne pogovarjajo več toliko z mano, ograja je le previsoka). Če pa ne mečejo smeti na mojo parcelo, itak ne mečejo na moje. Na čigavo pa? Na sosedovo? Ne, cesta ni sosedova. Hm. Na državno? Ja, na državno. Kdo pa je država? Jaz? Tvoji otroci, starši? Tvoj partner? Sodelavci, sošolci? Občinski uradniki? Župan? Parlament? Seveda so, pa tudi

ti si del države. Mi vsi smo. In kar vržem na tla, vržem torej na svoje.

Čigav pa je ta naš planet? Kako čigav, ga je kdo kupil? Morda kakšen bogataš, država? Ne. Mi ga imamo v lasti. In delamo z njim to, kar hočemo. Če se mi zahoče, lahko kante za bencin ali konzervo piva vržem v Grosupeljščico ali pa Grosupeljščico očistim. Sam se odločim. Svoje sobe v stanovanju ali hiši pospravljamo, okoli svoje hiše ali bloka tudi, svojega planeta pa... Če hočemo ali ne, ravnanje, sovražno (ali pa prijazno) naravi, kjerkoli se dogaja, vpliva na druge konce sveta. Umazan zrak nosi veter, reke tečejo skozi več držav ipd. Morda res ne moremo vplivati veliko na dogajanje po svetu, za Slovenijo pa le skrbimo mi, ki tu živimo. Za našo občino poskrbimo mi, naša okolica je.

Sem navdušena nad idejo, da moji otroci živijo s čistilci zraka na obrazu?

Ne, ni rešitev, da kupujemo ustekleničeno vodo. Nekateri za stekleničenje uporabljajo kar vodo iz pip. Izvire pa bomo, če bomo delali z naravo na tak način kot do sedaj in v takem tempu, kmalu onesnažili vse. Namesto elektrike in elektrarn pa bi morda lahko bolj uporabljali sončno ali kakšno drugo energijo.

Na zdravje s kozarcem vode in prijetno okolico!

Alenka Oblak

P.S. Skavti se zavedamo tega problema in želimo na tem nekaj storiti. V načrtu imamo čistilno akcijo, vendar sami ne moremo storiti vsega. Vabimo vse, da skrbimo za čistočo!

Učenci OŠ Brinje Grosuplje za ekologijo Pogozdovanje na Koščakovem hribu

Naša osnovna šola Brinje stoji ob vznožju Koščakovega hriba. Učenci nemalokrat pogledujemo proti gozdnemu zelenju med zahtevno učno uro... Tako smo se z veseljem odzvali povabilu gozdarjev za sodelovanje pri pogozdovanju Koščakovega hriba. V petek, 30. 3. 2001, smo izvedli naravoslovni dan na prostem, v gozdu, ki nas je pričakal deževen, razmočenih tal. Razmere kot nalašč za pogozdovanje! Gozdar je učence najprej seznanil z zgodovino gozda na Koščakovem hribu. Izvedeli smo, da so lastniki gozda pred drugo svetovno vojno, v želji po čim večjem dobičku, posekali vse listavce in umetno zasadili smreko. To pa se je pokazalo za napačno ravnanje, ker smreka v monokulturi na tem področju ni prilagojena drevesna vrsta in jo napadajo razne bolezni in škodljivci. Po sanitarnih sečnjah so nastale vrzeli, v katerih se je razbohotila predvsem robida. Gozdarji bi radi zopet vzpostavili prvotno stanje gozda, kar pa je možno samo s

pogozditvijo avtohtonih listavcev, saj tukaj ni možnosti za naravno obnovo.

Zasadili smo več kot 150 dreves. Učenci se bodo prav gotovo radi vračali na sprehode in opazovali rast posejanih dreves. Takole pa sta sedmošolca Tadej Krže in Matej Trontelj pripravila predstavitev Koščakovega hriba za turiste:

"Ob robu naselja Grosuplje stoji le malo se vzpenjajoč hrib, imenovan Koščakov hrib. Prične se takoj za Brinjem in poteka vse do današnje avtoceste. Ob južni strani je zgrajen motel, medtem ko je na severni strani mirno naselje. Visok je 405 m. Star kamnolom v osrčju hriba dokazuje njegovo sestavo. Tam je tudi plezalna stena, prostor za taborni ogenj, ki ga radi zakurijo taborniki in skavti. Okoli hriba poteka trim steza, ki bi jo morali obnoviti. Koščakovega hriba ne obišče veliko ljudi, a je vseeno priljubljen med mladimi. Starejši pa raje obiščejo motel ali si privoščijo trimčkanje."

Tanja Vičič, OŠ Brinje

MOTVOZ IN PLATNO d.d.

Nov, tehnološko zahteven proizvodni program

Motvoz in platno d.d. je največje podjetje v grosupeljski občini. Pohvali se lahko tudi z najdaljšo tradicijo. 227 zaposlenih ustvari letno za okoli 17 milijonov nemških mark prometa. Izvozi 80 % proizvodnje (od tega 54 % na zahtevno zahodnoevropsko tržišče). Vendar obstoječi, delovno intenzivni program, podprt z dotrajanimi stroji, ni več nudil možnosti rasti. Uresničitev razvojnih želja vodilnih je zahtevala nekaj novega in perspektivnega, bolj tehnološko izpopolnjene, z večjim in raznovrstnejšim trgom. V podjetju verjamejo, da jim vse to prinaša nov proizvodni program, v katerega so investirali 7 milijonov nemških mark. Od ideje do realizacije le-te je preteklo borih 14 mesecev.

Predsednik Gospodarske zbornice Joško Čuk in direktor Motvoza mag. Anton Lakner pri simboličnem rezanju traku.

V zadnjih marčevskih dneh so v največjem podjetju v občini uspešno spravili v življenje novo linijo izdelave troslojnih koekstrudiranih folij. Le-te so izdelane iz kombinacij različnih materialov, ki so danes v svetu simbol ekonomičnega, estetskega in varnega pakiranja izdelkov. S tovrstnimi folijami se

srečujemo vsak dan, predvsem v obliki embalaže za prehrano (mlečni in mesni proizvodi, testenine, slaščice), vrečke za pakiranja v kemični, tekstilni in tobačni industriji. Atraktivno in lično pakirani proizvodi nam gotovo prej padejo v oči, česar se dobro zavedajo tudi proizvajalci. Vendar sega področje uporabe kvali-

tetnih folij še veliko širše, tako v industrijsko proizvodnjo kot v kmetijstvo in gradbeništvo. Kapaciteta kupljenih strojev znaša 2.300 do 2.500 ton folij letno.

Linijo so dopolnili z novim 8-barvnim tiskarskim strojem (hitrost tiska 250 metrov na minuto), z opremo za pripravo klišejev in z avtomatizirano, računalniško vodeno mešalnico barv. Nepogrešljiv je bil še stroj za razrez in navijanje potiskanih folij, kašimi stroj in ne nazadnje regeneratorski odpadnih folij. Zadnje stroje je italijanski dobavitelj dobavil v petek. Na otvoritvi v torek so ti stroji že bili v teku.

Otvoritev novega programa je za Motvoz začetek nove dobe. "Dolga leta se je podjetje iskalo – iztrošen proizvodni program, ki ni omogočal dolgoročnega razvoja, nas je omejeval pri načrtih, ki smo jih vsi imeli. Želeli smo več kot nam je proizvodni program, trg, predvsem pa iztrošen strojni park omogočal. Navkljub pozitivnim trendom smo vedeli, da si moramo vsako leto zastaviti višje cilje – včasih na prvi pogled zelo težko uresničljive, toda z višjimi zastavljenimi cilji je tudi rezultat boljši." je dileme in probleme zadnjih let opisal direktor, mag. Anton Lakner. Obstoječi, delovno intenzivni program, podprt z dotrajanimi stroji, ni več nudil možnosti rasti.

Od novega programa v podjetju veliko pričakujejo. "Omenjeno investicijsko vlaganje po naših pričakovanjih pomeni razvoj Motvoza v smer zahtevnejše embalaže, z veliko vložene znanja in moderno opremo, kar bo končnemu izdelku omogočilo relativno neodvisnost

od enostavnega fizičnega dela. Donosnost programa je utemeljena in bo po mojem osebnem mnenju omogočila najkasneje v obdobju 1 do 2 let, da bomo na mestu poleg prve ekstruzijske linije videli še najmanj eno tako podobno linijo.", je optimistično razpoložen direktor Lakner. Za upravljanje novih, tehnološko zahtevnih in računalniško podprtih strojev, so potrebovali visoko usposobljeno delovno silo. Usposabljanje delavcev so vodili tuji dobavitelji opreme.

Še drugič v kratkem času, po praznovanju okrogle osemdeset letnice, so pripravili svečano slovesnost in medse povabili pomembne gospodarstvenike in poslovne partnerje.

Predsednik Gospodarske zbornice Slovenije g. Joško Čuk je v uvodu povedal, da tudi v njegovem "podjetju" spremljajo razvoj in uspešnost gospodarstva naše občine. Za leto 2000 so zabeležili 750 milijonov SIT dobička 10 največjih grosupeljskih podjetij (Motvoz in platno, GM&M, GPG, Pekarna Grosuplje, Kavinastroj Gastrom, Logo, Tipro Keyboards, Guma, Komunalne gradnje in KOPS). Za novo investicijo Motvoza pa je ugotovil, da je pomembna v slovenskem merilu. Tudi zato, ker je v Sloveniji premalo investicij v tehniko in tehnologijo, torej v proizvodnjo. V celotni državi znašajo investicije 28% bruto domačega proizvoda, kar je veliko. Slika ni več tako optimistična, če pogledamo strukturo teh investicij. Največ jih je na področju izgradnje cest, na železnici in v telekomunikacijah. Investicij v industrijo je izredno malo, zato je tehnično tehnološka raven

industrije prenizka. Prenizka tako za uspešno dolgoročno kosanje z vse hujšo tujo konkurenco kot za mladino, ki prihaja iz šol. Zastarela industrija bo za šolan kader vse manj zanimiva. Zato bo v Sloveniji potrebno narediti odločne korake v smeri večjega reinvestiranja dobička v proizvodnjo. Govor je zaključil z besedami, da je podjetje Motvoz d.d. dobro informatizirano, da je izobraževanje in podjetništvo v miselnem ozadju podjetja ter da se na vseh področjih kaže razmišljanje, odločanje in delovanje kolektiva v smeri zelene poslovne odličnosti.

KAJ PRAVIJO ŠTEVILKE?

Slavnostni trenutek je g. Lakner izkoristil za kratek pregled najnovejših rezultatov podjetja. V zadnjih šestih letih, to je od 1994 do 2000, so prihodek na zaposlenega povečali iz 32.000 DEM na 80.000 DEM. V letu 1995 so s 380 zaposlenimi ustvarili promet v višini 10,5 milijonov DEM, v letu 2000 pa z 227 zaposlenimi 17 milijonov DEM. V letu 2000 so realizacijo povečali za 32 %.

Direktor je ponosen, da ima okoli sebe strokovno ekipo, ki je sposobna odgovoriti na vsak izziv s trga. "V njih je energija, znanje in velika želja potrditi se in dati najboljše od sebe". Zato skupaj z njimi že načrtuje nove korake: "Želje in ambicije vseh nas so velike – tudi za letos predvidevamo rast progresivno nadaljevati, vendar nas splošni svetovni pojav globalizacije ne bo zaobšel. Potrebno se bo kapitalsko okrepiti in programsko povezati s partnerji, s katerimi lahko gradimo skupno prihodnost".

Mag. Tatjana Skubic

Avtohiša Čubej v preobleki

V neposredni bližini avtocestnega odseka je pred kratkim zraslo moderno urejeno obrtno območje, ki ponuja predvsem storitve, povezane z avtomobilizmom, v posodobljenih prostorih in z novim videzom pa je na novo zaživela tudi avtohiša Čubej – pooblaščen prodajalec in serviser motornih vozil Hyundai in pestre palete uglednih znamk težjih motornih koles, ki jo že sedmo leto zapored vodi in zastopa direktor Boris Čubej.

V Grosuplje je prišel pred enajstimi leti, poslovno kariero pa je po petnajstletnem vodilnem mestu v koncernu Slovenijales in nekajletnem koordinacijskem svetovanju in operativnem delovanju v poslovnem sistemu Zastava pričel razvijati maja 1994, ko je na Ljubljanski cesti odprl poslovne prostore Tima Commerce, predhodnika današnje avtohiše. Za prodajo vozil znamke Hyundai se je odločil zaradi njihove kakovosti in pristopne cene. Spominja se, da so v obdobju slovenske osamosvojitve prodajni rezultati dosegli vrhunec, saj so se številke obračale med pet in šest tisoč, pa tudi več prodanimi vozili. Zagonska sredstva so Čubeju zadostovala za odprtje salona in nakup materiala, zmanjkalo pa mu jih je za vzpostavitev lastne strokovne mreže delavcev-mehaničkov, zato je bil primoran skleniti petletno pogodbo s podizvajalcem dejavnosti, ki je za omenjeno avtohišo opravljal servisne storitve. Ta pogodba pa je potekla šele lani.

POGUM ZA SAMOSTOJEN KORAK

Medtem pa se je Čubej že oziral po novi, uglednejši in pretočni lokaciji, in sreča se mu je nasmehnila nedaleč od prvotne nastanitve. V moderni izgled poslovnega objekta je vložil visoka sredstva, delno pridobljena iz amortizacije, delno z bančno kreditacijo, vse skupaj v znesku 280 000 nemških mark.

S preselitvijo na znano lokacijo je direktor nemudoma formiral tudi novo, visoko usposobljeno petčlansko ekipo, enemu mehaniku je navkljub visokemu finančnemu vložku celo omogočil

izobraževanje v hyundayevem licenčnem evropskem šolskem centru. Ob tem kar ne more skriti ponosa, da je slovenska servisna mreža, v katero nedvomno sodi tudi njegova poslovalnica, že dve leti najboljša servisna mreža v Evropi. "Moji cilji in želje so usmerjeni v strokovnost in temu primerno šolanemu kadru. Šele dober servis namreč pomeni dobro prodajo," Čubej razkriva svojo učinkovito poslovno strategijo. "Menim, da je naša prednost tudi v postavitvi takega cenika uslug, ki ga določajo normativni avtomobilski znamke Hyundai." Kako se mu torej uspe obdržati v konkurenčnem boju, ki tudi pri nas postaja vedno bolj oster? Boris Čubej pojasnjuje, da se v avtomobilistični panogi investicije vračajo dolgoročno. "Zasluzki pri prodaji niso veliki, kar pa večina ne verjame. En avtomobil je med drugim obremenjen tudi s petnajstimi tisočaki reklame, poleg ničtega servisa, pranja in nekaj dodatne opreme, seveda." Najboljše reklamno sporočilo pa je še vedno, kot vedno bolj ugotavlja sogovornik, pozitivno ubrano ustno izročilo, ki pa si ga lahko prislužijo le sami z delovno vnemo in kakovostno ponudbo.

NOV IZGLED, NOVI KUPCI

"Opazili smo, da se je na novi lokaciji zamenjala struktura ljudi. Prihajajo tudi taki, ki mi povedo, da prej niso hoteli priti, ker na starem naslovu ne bi kupili vozila," Čubej presenečeno ugotavlja, da mu je sam izgled poslovnih prostorov dvignil ceno in hitro doda, da to le ni najbolje, saj naj bi obenem pri ljudeh vzbujal strah, da so se spremenile tudi cene. "Ta premik je pri ljudeh povišal strah, zato smo v prvih mesecih zaznali očiten padec v prodaji, sedaj pa se stvari postopoma izboljšujejo." Sicer pa se v avtomobilistični branži prodajne uspehe meri v časovnem obdobju enega leta, pa tudi posledice davka na dodano vrednost so povzročile katastrofalno razsutje trga, zato Čubej ne podleaga skrbi, veseli se tudi že petih novih modelov, med njimi tudi dizelskih motorjev, ki bodo še letos poživili široko ponudbo Hyundayevih vozil.

TUDI V DOMAČEM KRAJU JE STORITEV DOBRA

V občini Grosuplje se prodaja vozil znamke Hyundai konstantno giblje med osmim in trinajstim mestom, odvisno od meseca. Struktura domačih kupcev pa se že nagiba v prid konzumentov izven občinskih meja, medtem ko je nenavadno to, da domačini enako znamko raje kupijo v Ljubljani. Tudi domača storitev je dobra, je prepričljiv direktor Čubej, "domači podjetnik si mora ohranjati dobro ime, ker v kraju dela in živi, ne more si dovoliti nepoštenja in pretentitvi ljudi. Vendar pa," z neprikritim nezadovoljstvom nadaljuje, "dokler bo Grosuplje samo spalno naselje, v katerem ne bo dovolj delovnih mest za domačine, tudi razmišljanja ljudi ne bomo spremenili in občina ne bo zaživela." Sam je za dejavnost navdušen tudi sina Maria, izučnega prodajalca, samo njemu pa prepušča odločitve, ali bo nadaljeval družinsko poslovno tradicijo. "Avtomobilistična branža je garanje, ni tako enostavno," povzame Čubej.

POPOLN SPEKTER DEJAVNOSTI

Kupci so vedno zahtevnejši, njihov prosti čas se zmanjšuje, zato postavljajo težnje po hitrih, a hkrati kakovostno nič slabših storitvah. Zato so v Avtohiši Čubej zagnali v tek t.i. hitre servise, na katerih se lahko oglasijo tudi lastniki drugih avtomobilskih znamk. V prihodnosti pa zagnani delovni tim že načrtuje odprtje moto oddelka (že sedaj razstavljajo 15-18 vrst različnih motorjev), pripravljajo se na vulkanizersko dejavnost in omogočanje celostne ponudbe tehničnih storitev od mehanične, kleparske in ličarske. Strankam nudijo tudi brezplačno vlečno službo na območju Slovenije, iz tujine pa s tridesetodstotnim popustom. Ugodnosti ponujajo tudi pri odplačevanju, tako za vsa nova pa tudi rabljena vozila ter motorna kolesa lahko koristijo kar dva načina odplačevanja, in sicer klasični kredit z nizkimi obrestnimi merami ali aranžma po želji kupca.

Obenem so pooblaščen agenti za sklepanje avtomobilskih zavarovanj z več zavarovalnicami.

MORDA BODOČI ŽUPAN?

Verjetno se še dobro spominjate, da je Boris Čubej na preteklih volitvah za župane najavil tudi svojo kandidacijo. Veliki met mu sicer ni uspel, misel nanj pa vsekakor ni za odmet, obljublja vsestransko angažirani mož. Pobarali smo ga tudi v tej smeri.

Poznamo vas kot nekdanjega kandidata za mesto župana? Je bila vaša odločitev tedaj premišljena ali ste samo hoteli mešati štrene ostalim?

"Odločitev je bila hudo zavestna pa tudi z odstotkom dobljenih glasov sem bil več kot zadovoljen (Boris Čubej je kandidiral na listi SOPS-a, op. p.). Politično udejstvovanje mi že od mladosti ni tuje, saj je bilo moje življenje vsekozi povezano s politiko. Odločil pa sem se zato, da bi se razmere v Grosupljem izboljšale in da bi občina iz kmetijsko orientirane postala gospodarsko naravnana. Ves čas se govori o razvoju podjetništva in kraja, a denarja ni. Na živce mi gre neprestano pozivanje h gradnji, istočasno pa se dviga cena infrastrukture. Še v Ljubljani je ceneje. Sama politična kariera pa me ni zanimala. Želel sem le, da bi z

lastno aktivnostjo in pomočjo stranke v Grosupljem kaj premaknili na bolje."

Spremljate politični utrip v občini?

"Da, redno."

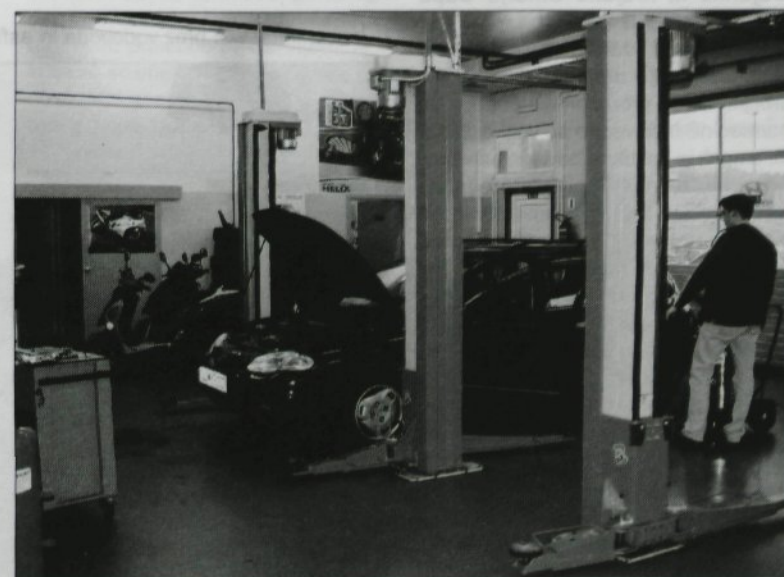
Tudi trenutne zdrahe?

"V politiki manjka konsenz. Ko gledam seje, se mi zdi, da so nekateri svetniki a priori vedno proti. Proceduralni zapleti pa včasih mejijo že na otročarije, vendar ima to nek politični cilj. Svetniki se ne morejo skrivati za tem, da so najvišje zakonodajno telo. Premalo upoštevajo življenjska stališča ali celo škodujejo občini. Po drugi strani pa tudi župan ne more narekovati, kaj naj bo sprejeto. Še vedno pa sem prepričan, da tudi strokovne službe na občini očitno ne znajo dovolj nazorno in strokovno predstaviti določenih zadev."

Nameravate prihodnje leto zopet poseči med potencialne kandidate za župana?

"Če bom našel svoje mesto v stranki in me bo le-ta potrdila, bom kandidiral. (SOPS se je lani združil z LDS, op. p.) Ne razmišljam pa, da bi poskusil kot neodvisni kandidat, ker v samooklicanju ni volilnega uspeha. Še enkrat pravim, če bodo politične razmere prave, potem name lahko računate."

Barbara Pance

Avtoservis Čubej

KS ŠMARJE-SAP

To pot predstavljamo Krajevno skupnost Šmarje-Sap.

Je druga največja krajevna skupnost v občini Grosuplje. Tudi krajevna skupnost Šmarje-Sap se sooča s številnimi problemi, ki so podobni v ostalih krajevnih skupnostih po občini. V Šmarju-Sapu je kar nekaj različnih organizacij, ki delujejo vsaka na svojem področju. Zmanjkalo bi prostora, če bi želeli predstaviti prav vse, zato se že vnaprej opravičujem vsem tistim, ki v tem prispevku ne bodo predstavljeni. Da bi delovanje in življenje kar se da dobro spoznali, nam bodo v pogovoru pomagali predsednik KS g. Anton Rigler, župnik župnije Šmarje-Sap g. Jože Mrvar, predsednica turističnega društva (TD) Šmarje-Sap ga. Katarina Meden in predsednik TD Sela Pri Šmarju g. Andrej Struna. Poleg omenjenih sogovornikov je seveda nujno potrebno omeniti še številne dejavnosti gasilskega društva, ki prav letos praznuje 120-letnico ustanovitve in bomo o tem objavili prispevke v naslednjih številkah. Tudi Kulturno društvo Šmarje-Sap ima zagotovo bogato tradicijo, pa se v zadnjem času ukvarja s številnimi problemi, predvsem s prostorsko stisko. Tudi o tej problematiki bomo v našem časopisu še poročali. O uspehih in dejavnostih šole, ki je zagotovo tudi izjemno pomemben dejavnik aktivnega življenja šmarske krajevne skupnosti, pa smo prav tako tudi že nekaj lahko prebrali v Odmevih.

Gospod Anton Rigler, ste predsednik krajevne skupnosti Šmarje-Sap in tako imate tudi možnosti, da jo kar se da dobro poznate. Zato vas naprošam, da jo predstavite s svojimi besedami in poveste nekaj o statističnih podatkih vaše krajevne skupnosti?

Krajevna skupnost Šmarje-Sap je po velikosti in številu prebivalstva druga največja skupnost v občini Grosuplje. V celoti zajema okrog 800 gospodinjstev in preko 3000 prebivalcev. Pretežni del je v naselju Šmarje-Sap, ki se stiska med cestami in železniško progo, v bližji okolici pa so številna manjša naselja oz. zaselki. To so: Cika-va, Sela, Veliki Vrh, Mali Vrh, Gajniče, Tlake, Paradišče, Podgorica in Huda Polica.

Krajevna skupnost ima zagotovo posebnost v tem, da jo prostorsko deli na dva dela avtocesta. Je morda ta delitev vplivala na zavest Šmarčanov v močni krajevni skupnosti glede na preteklost?

Dejansko je avtocesta prostorsko razdelila kraj na dva dela. Poleg avtoceste poteka po tej dolini tudi železniška proga, krajevna cesta, obvozne ceste... Zato daje kraj videz prenatrpanosti s temi povezavami, ki ne delijo samo kraja in ljudi, ampak tudi njihovo miselnost, interese in še kaj. Kot se je pokazalo v dosednji praksi, odločanje o tem ni bilo v pristojnosti krajevne skupnosti oz. ožje krajevnih samouprav.

Stopili ste v drugo polovico mandata? Kaj je bilo v teh dveh letih narejeno v krajevni skupnosti?

Krajevna skupnost si kljub vsakoletnim finančnim težavam prizadeva, da bi kraj pridobil čimveč, posebno v pogledu skupnih potreb in izboljšanju življenjskih pogojev. V tem mandatnem obdobju smo obnovili in asfaltirali kar nekaj krajevnih poti in ulic, tako da ima sedaj večina cestnih povezav asfaltno prevleko. K ureditvi cest seveda spada še marsikaj, npr. izgradnja kanalizacije, javne razsvetljave, odvod meteor- nih vod, ureditev okolice itd.

Za občane občine Grosuplje se ustvarja vtis, da se v večjih krajevnih skupnostih obrača oz. nameni največ proračunskega denarja in so zato tudi najbolj urejene na vseh področjih, predvsem pri infrastrukturi. Vendar vas sprašujem, kaj je tisto, kar je za krajanke in krajan Šmarja-Sapa največji problem?

Ne bi rekel, da so večje krajevne skupnosti bolj urejene na vseh področjih. Delež proračunske pogače se namreč ne reže vedno po velikosti KS-ja, ampak je dostikrat odvisen od vztrajnosti in "tečnosti" njenih predstavnikov, da izpeljejo določene stvari od besed do dejanj. Glede infrastrukture se v Šmarju ne moremo pritožiti, ker se je v zadnjih letih na tem precej delalo. Problemi pa so ostali še na drugih področjih, npr. popolnoma neprimeren in zanemaren družbeni dom in s tem družabno ter kulturno življenje, vodovod in cesta na Hudo Polico, nujno potrebna razsvetljava na glavni cesti mimo naselja Mali Vrh, po kateri vozi primestni avtobus Ljubljana – Grosuplje (postaja "Špilar" je edina na celi proggi brez razsvetljave), postavitev obrtniške cone, kabelska televizija ...

V zadnjem času se v krajevni skupnosti veliko govori o gradnji bencinskega servisa, ki je predviden ob priključku Cikava? Kakšno je mnenje krajevne skupnosti o postavitvi takega servisa?

Predvidena gradnja avtocestnega bencinskega servisa je ponovno razburkala in razdelila krajanje v "za" in "proti", kar se je pokazalo na javni razpravi. KS se zaveda, da so takšni objekti pač nujni del cestne infrastrukture ter da sami tudi sedaj – in kot doslej – ne bomo mogli bistveno vplivati na izvedbo tega projekta. Mnenja pa smo, če že mora biti, potem naj tudi kraj in krajanje imajo nekaj od tega. Dosedanje izkušnje so slabe, saj je kraj pri vsakem večjem posegu nekaj izgubil, predvsem, ker stvari niso bile dokončno izpeljane tako, kot je bilo obljubljeno. Zato je razumeti nejevoljo in nezaupanje nekaterih krajanov. KS je ob tej zadnji nameri postavila vrsto upravičenih zahtev in pogojev. Verjetno bo potrebno kar precej pazljivosti, vztrajnosti in odločnosti, da bodo te zahteve tudi upoštevane in realizirane.

Kaj vse ima svet vaše krajevne skupnosti še v načrtu do konca mandata leta 2002?

Načrti in želje so eno, možnosti pa drugo. Zato lahko predstavniki KS-ja le obljubimo, da si bomo v okviru možnosti še naprej prizadevali, da bi zastopali mnenja in želje občanov, ki od nas to tudi pričakujejo. Investicije, ki nas čakajo v prihodnosti še v tem mandatu, so predvsem začetek izgradnje vodovoda in ceste za Hudo Polico, začetek obnovitve družbenega doma ter tudi vsa druga infrastruktura, ki je nujno potrebna za boljše počutje in življenje krajanov.

Kakšno je sodelovanje med KS Šmarje-Sap in občino Grosuplje oz. njenimi organi, kot so: občinski svet, župan in drugi?

V sedanjem občinskem svetu je kar nekaj svetnikov iz našega kraja. To bi moralo biti nekakšno jamstvo, da bi nekatere stvari hitreje stekle. Seveda pa to še zdaleč ni edini pogoj. Z županom kar dobro sodelujemo. Seznanjen je z vsemi krajevnimi problemi, saj ga vabimo na vse seje sveta KS-ja. Mnogih se tudi udeleži. Tudi z ostalimi občinskimi službami smo v stalnem stiku, kakor pač zahtevajo razmere.

Huda Polica – vas brez vodovoda in asfalta

Avtocesta deli KS Šmarje-Sap na dvoje

Ste mnenja, da je potrebno krajevne skupnosti obdržati ali pa je bolje, da se jih ukine?

Dostikrat smo se že vprašali, čemu je sploh potrebna KS, ki nima prav velikega vpliva v družbenem dogajanju in odločanju. Včasih imamo tudi vtis, da smo le kot nekakšen amortizer ali celo dežurni krivec za stvari, za katere niti nismo pristojni. O finančnem delu niti ne bi razpravljali, saj je vedno prisoten občutek, da bi morali dobiti več, kot dobimo. Vendar so ti isti problemi verjetno povsod. Človek pač ima vedno mnenje, da dobi sam premalo in šef preveč. Krajevne skupnosti da ali ne? Mislim, da bo treba to vprašanje postaviti in rešiti v širšem merilu in prostoru. Nekaj pa je gotovo: če se bo državna pogača manjšala in tanjšala, potem bodo tudi krajevni koščki trdi in suhi, ne glede na to, ali jih bo rezala krajevna skupnost, občina ali kdo drug.

G. župnik Jože Mrvar ste župnik župnije Šmarje-Sap, ki spada med večje v občini. Obsežnost župnije se najbolje pokaže z nekaterimi statističnimi podatki. Kaj povedo številke o župniji?

Župnija Šmarje-Sap se prvič omenja kot prazupnija leta 1228, čeprav je veliko starejša, saj je cerkev v tem kraju stala že pred letom 1050. V začetku 11. stoletja se je odcepila od šempeterske prazupnije v Ljubljani, ves čas pa je spadala pod gorenjski arhidiaconat. Bila je zelo velika, saj Valvazor omenja 25 šmarskih podružnic. Iz nje so izšle samostojne župnije: Sostro, Javor, Lipoglav, Polica, Žalna, Kopanj, Št. Jurij, Grosuplje in Škofljica. Tudi sv. Ana v Višnji Gori in del te župnije je spadal pod Šmarje. Naravna povezanost Šmarja z Dolenjsko in posebej s stiškim samostanom, ki je imel tu bogato posest, je botrovala temu, da so se ob koncu 15. stoletja uresničile dolgoletne težnje stiških cistercijanov, da bi župnija pripadala njim. Samostanu jo je leta 1497 podelil kralj in poznejši cesar Maksimilijan I. V času stiških menihov je cerkev doživela večje prezidave, prvotno je bila cerkevna stavba romanska z ravnim stropom, romanska okna so še danes ohranjena. Kasneje so jo prezidali v gotsko v času baroka pa barokizirali in takšna je ostala do danes. Leta 1711 in 1715 so dozidali obe stranski kapeli. Cerkev je obdajalo taborsko obzidje, ki ga Valvazor prav tako omenja. Danes je ohranjen še severozahodni stolp s po-

daljškom, imenovanim "TURNČKOM". Če je nekdanja župnija veljala za eno večjih, pa spada danes po teritoriju med manjše. Prebivalcev je nekaj nad 2200. Večina jih je katoličanov. V zadnjih tridesetih letih je naselje precej spremenilo svojo podobo, saj se je v številne nove hiše preselilo veliko ljudi iz drugih krajev. Na leto imamo povprečno nekaj čez 20 krstov, pogrebcev pa je nekoliko manj, šestnajst oziroma sedemnajst.

V središču Šmarja je po številnih obnovitvenih delih nastalo izjemno lepo urejeno središče z urejenim trgom pred cerkvijo in izjemno lepo obnovljenim poslopjem "TURNČKA". Tako je nastala lokacija z možnostjo kulturnih prireditvev tudi na prostem. Kako je potekalo urejanje trga pred cerkvijo?

Leta, že kar desetletja, je zorela misel o prenovi in ureditvi osrednjega šmarskega trga. Znova in znova so se porajale nove zamisli in risali novi načrti. V zadnjih letih pa je prišlo do izvedbe. Rezultate, ki so plod dela župnije, različnih občinskih služb, strokovnih zavodov in izvajalcev, lahko vidimo. Spomnimo se, v kako slabem stanju je bil turški obrambni stolp. Hvala vsem, ki so se zavedali zgodovinske vrednosti spomenika. Dovolj so bili prepričljivi, predvsem pa vztrajni, da se stavba ni porušila, pač pa se ohranila in popolnoma prenovila. S pomočjo Zavoda za spomeniško varstvo smo poskrbeli, da se je ob tem ohranilo čim več arheoloških, zgodovinskih in umetnostnih elementov na stavbi. Večino dela so prostovoljno opravili farani, za finančno podporo pa je poskrbela tudi občina. Tudi prostor pred cerkvijo, ki je že od nekdaj predstavljal zbirališče Šmarcev, ima novo podobo. Starodavna zlahtnost se v tem prostoru zliva s sodobnimi materiali in oblikami. Še z večjim veseljem se bomo zbirali na tem trgu, kjer je možnost tudi za različne prireditve.

V bližnji prihodnosti boste praznovali obletnico šole v kraju?

Ja, res je. Pripravljamo se na častitljivo 500. obletnico šole v Šmarju. Že v začetku 16. stoletja se je v Šmarju v okrilju župnije začelo šolstvo, ki so ga vzdrževali duhovniki. V šmarski in ribniški kroniki piše, nekateri dokumenti pa se hranijo v arhivu v Vidmu v Italiji, da je Šmarje v začetku 16. stoletja že imelo svojo šolo. 8. julija 1504 je takratni župnik Sterlecker vzel Ribničana Štefana Pecharja za voditelja svoje šole. 10. avgusta 1504 se Stefan Pechlar že imenuje za akolita in rektorja-ravnatelja šole v Šmarju in postane tudi šmarski kaplan. Trudimo se, da bi tako pomembno obletnico zares dostojno obhajali. Zelo redki kraji pri nas se namreč lahko ponašajo z izpričanim imenom župnika in učitelja izpred dvanajstih 500 let. Zato vse farane vabim, da se ob tej obletnici povežimo v medsebojni ljubezni in edinosti in tako hkrati utrdimo vezi med seboj in z našimi koreninami.

Območje Magdalenske gore, ki spada v upravljanje župnije, postaja priljubljeno zbirališče ljudi, predvsem pohodnikov in enodnevnih romarjev, ki se na to goro vzpenjajo iz različnih smeri. Pomenov Magdalenske gore je zagotovo več, lahko nekatere pobjže predstavite?

Cerkev na Magdalenski gori so zgra-

dili že v zgodnjem srednjem veku. Zanimivi so gotski vhodni portali in prez-biterij. Čeprav je bila cerkev že večkrat oropana, se vsi trudimo, da jo obnavljamo in ohranjamo na tem zgodovinskem kraju. Mnogi romarji in popotniki pokleknejo na prag cerkve, pogledajo skozi ključavnico, se izročijo Bogu in se priporočijo zavetnici tega kraja Mariji Magdaleni. Raziskani začetki "magdalenske civilizacije" segajo več kakor 1000 let pred Kristusom. Kultura žarnih grobišč se je povzpela do vrhunca v železni dobi, oziroma natančneje v halštatski dobi. Ilirska in venetska ter pozneje keltska kultura so se prepletale med seboj. Zelo močan vpliv je prihajal iz Grčije in severne Italije. Tu so našli več situl, ki so zelo podobne vaški situli morda celo bogatejše. Ugotavljajo, da jih je moral izdelati isti izdelovalec. Več let so se nadaljevala arheološka izkopavanja, ki so potekla dolgo vrsto let v različnih obdobjih. Najdbe z Magdalenske gore danes hranijo v muzejih v Ljubljani, Dunaju in harwardski univerzi v ZDA. Pater Lojze Štrubelj, domačin iz Paradišča v svoji knjigi Iz prakorenin v drevo današnjih dni, ugotavlja: "Kjer so tisoč let kasneje nastajale slovenske vasi, tam so v halštatski dobi prebivali Iliri. Krčili so gozdove, urejali pašnike in usmerjali steze in pota". Danes pa prihaja na ta zgodovinski kraj vedno več novodobnih romarjev in popotnikov, pa tudi domačini ga radi obiskujejo. V času turških nevarnosti je Magdalenska gora imela velik pomen. Kres na Magdalenski gori je zagorel takoj, ko se je prižgal ogenj na hribu nad Višnjo Goro ali na gori pri Sv. Ahacu nad Turjakom in naznanjal prihod Turkov.

Ko že omenjamo podružnične cerkve, pa ne smemo pozabiti na podružnični cerkvi na Selah in pri Treh križih? Predvsem pri Treh križih je bilo pred nedavnim odkopan romanski prez-biterij. Cerkev spada med najpomembnejše umetnostno zgodovinske objekte v Slovenskem. Kaj je še potrebno postoriti na tem mestu neprecenljive kulturne dediščine?

Slikarje, freske, ometi na zunanji steni, kamnita zidava ladijske stene, slikarje furlanskih slikarjev iz 14. stoletja več kot dovolj zgovorno pričajo, da spada cerkev v romansko dobo oziroma 13. stoletje. Poglavitne dokaze o romanskem poreklu pa hrani cerkev v svoji notranjosti. To so najprej pokrožni slavalok z vdelenim rimskim kamnom in gotske freske. Odkopali smo oltarno pokrožno apsido in s tem potrdili domnevo, da gre za romansko enoladijsko cerkev s pokrožno apsido. Ko bomo raziskovali južno steno, bomo po mnenju strokovnjakov našli romanska okna. Z vsem tem arheološkim in umetnostnim bogastvom spada ta cerkev med najpomembnejše umetnostno zgodovinske objekte v Sloveniji. Poleg odkrivanja fresk nameravamo letos obnoviti vsaj del obrambnega zidu.

In kaj bi dejali za podružnično cerkev Sela pri Šmarju-Sapu?

Že Valvazor jo omenja kot podružnico Šmarja. Tudi ta cerkev je bila potrebna temeljite obnove, ki smo se je zagnalo lottli. Ker je vanjo že zamakalo, smo najprej prekrili zvonic z bakrom, naredili novo ostrešje in cerkev pokrili z novim bobrovcem. Okoli nje je narejen drenažni jarek, da voda hitreje odteče in ne zamaka sten. Okrušen omet smo obnovili in zunanjšino preplekali, tako da je cerkev zopet v okras in ponos kraju. Sedaj pa nas čaka temeljita obnova notranjosti, saj starejše cerkve potrebujejo nenehno vzdrževanje.

Želite ob koncu tega pogovora še kaj dodati?

Naše cerkve so biseri. Ljudje navdušeno skrbijo za številne kulturne spomenike. Kamor pogledaš po naši lepi deželi, vidiš toliko obnovljenih cerkva. Dobri ljudje - hvala. Prav pa je, da se ob tem zavedamo, da poslanstvo Cerkev vendarle ni samo v obnavljanju zidanih spomenikov. Njena poglavitna naloga je skrb za žive kamne v teh stavbah - to pa smo vsi, ki smo krščeni, in živimo v nekem kraju in se kot občestvo zbiramo po cerkvah. Zato Cerkev

v teh prostorih tudi vzgaja ljudi, da bi bili dobri, plemeniti, da bi živeli v lepih medsebojnih odnosih.

Krajevna skupnost Šmarje-Sap ima ustanovljena tudi tri turistična društva (Šmarje-Sap, Sela pri Šmarju in Magdalenska gora). Poblize bomo predstavili prva dva. TD Šmarje-Sap vodi ga. Katarina Meden. Kaj za kraj pomeni turistično društvo?

Šmarje-Sap vse bolj postaja tipično spalno predmestje Ljubljane. Ljudje delavnike preživijo v mestu. Tisti najbolj aktivni v kraju (tudi v društvu) so otroci, saj s krajem živijo ves dan. Pa vendar vsako leto pripravimo, odrasli skupaj z otroki, kar nekaj lokalnih prireditev. Naj omenim tradicionalno prireditev "TUKAJ SMO DOMA", v okviru katere smo lani postavili spletno stran pod naslovom <http://go.to/smarje-sap>.

Je po vašem mnenju v kraju Šmarje-Sap možno reči, da ima turistične perspektive in kaj to je?

Perspektive prav gotovo, kako jih bomo izkoristili.... Šmarje-Sap je tako zgodovinsko kot kulturno bogat kraj. Ko bi zbrali voljo in drug drugemu pomagali speljati morda eno ali dve večji prireditvi v sodelovanju vseh društev in ob pomoči posameznikov, ki se v kraju ukvarjajo s kulturo, turizmom, ki se poznajo in znajo predstaviti spretnosti prednikov, ki hranijo dokumentacijo, vredno ogleda, in so jo pripravili predstavitvi. Predstaviti Turnček, lepo obnovljeno stavbo polno zgodovine. Najstarejšo cerkev v občini, polno posebnosti, kakršne ni v Sloveniji. Nenazadnje imamo krajani Šmarja, pravzaprav prebivalci celotne Grosupeljske kotline Magdalensko Goro, eno najbogatejših pa tudi najbolj raziskanih arheoloških najdišč v Sloveniji, vendar le to bolj tržijo Avstrijci in Američani, kot mi domačini. Eno so želje, drugo realnost. Je pa v turističnem društvu aktiven podmladek, ki hitro odrasča ... mogoče takrat?

Drugo turistično društvo je TD Sela pri Šmarju Sap, ki mu predseduje g. Andrej Struna. Poznamo Vas kot marljivega turističnega delavca. Kako Vam uspe zmotivirati ljudi, da se Vam pridružijo pri projektih, ki jih pripravljate na območju, kjer delujete?

Z motivacijo ljudi za posamezne akcije v kraju nimamo težav, saj se bolj ali manj vsi zavedamo, da je urejenost okolja, v katerem živimo, v veliki meri odvisna od nas samih in šele nato od občine in krajevne skupnosti. Prišli smo do spoznanja, da z lastnim aktivnim vključevanjem v reševanje nekaterih problemov pridemo lažje in hitreje do želenega cilja. Za to pa je potrebno veliko udarniškega dela in prispevanja sredstev v vseh možnih oblikah. Delo, ki ga opravimo sami, je med krajani veliko bolj cenjeno, vsak posameznik in društvo kot celota pa se trudi ohraniti in izboljšati pridobljeno. Veseli smo, da nam je v delo društva uspelo vključiti

tudi mlade, ki čutijo močno pripadnost kraju in njegovi urejenosti.

Lahko v kratkem opišete program dela v tem letu?

V letu 2001 imamo poleg stalnih letnih delovnih akcij čiščenja okolja, vzdrževanja turističnih kozolcev, ograj in igrišča v programu spet popravilo poti v smeri Sela-Bičje, Sela-Brezje in nekaterih odsekov, ki se uporabljajo kot pešpoti in kolovozi, vseh je skupaj okrog 7 km. Vsako leto sadimo in skrbimo za cvetje na javnih površinah, za red in čistočo na teh zemljiščih, ki jih je v vasi in ob igrišču poleg cest okrog štirideset arov. Te aktivnosti potekajo skozi vse leto kljub stalnemu pomanjkanju sredstev.

V Sloveniji je več kot 70 naselij z imenom Selo, Sela, Sele in letos pridemo skupaj petič dne 30. 06. pod geslom "Da se bolje spoznamo" na Selu pri Žireh. Število udeležencev na teh srečanjih je iz leta v leto večje, na zadnjem srečanju junija 2000 na Selu pri Vodicah nas je bilo že preko 1200. Srečanje poleg organizatorja financiramo sami glede na število udeležencev iz posameznih Sel. Do lanskega leta smo bili tudi edini, ki imamo svoje turistično društvo. Za vsako srečanje je izdana posebna brošura in izdelan žig, imamo pa tudi posebno zastavo srečanj, ki je bila izdelana in registrirana prav v ta namen. Sicer srečanja niso le "gasilska veselica", temveč gre za ogled kraja, turističnih zanimivosti in posebnosti, predstavitev podjetij in obrtnikov iz bližnje okolice ter njihovih proizvodov in uslug. S pripravi smo letošnje srečanje pričnemo v soboto, 7. aprila, v Žireh.

Kot člani Občinske turistične zveze sodelujemo v akciji "Moja dežela lepa in gostoljubna", za katero skušamo pritegniti vse vaščane, kar nam je od leta 95 dalje uspelo. Opazen je napredek v urejenosti kraja, za kar smo leta 1998 dobili priznanje Turistične zveze Grosuplje za najbolj urejen kraj v kategoriji manjših naselij. Veliko novega dela, možnosti in nalog na področju turizma pa se nam obeta tudi v bodoče, v kolikor bo občina pristopila h gradnji vodnega zadrževalnika na našem območju in manjši del močvirnih površin pod vasjo tudi stalno poplavlja, čemur krajani ne nasprotujemo.

Vprašanja zastavljal Matjaž Trontelj

S tem zaključujemo predstavitev krajevnih skupnosti v občini Grosuplje. Vsem sogovornikom hvala za pogovore.

Iz življenja ljudi, podjetij in drugih organizacij v krajevnih skupnostih pa bomo v bodoče še poročali. Hkrati vas vabimo, da se nam oglasite po telefonu ali pismeno ob različnih priložnostih, ko boste želeli, da bi dogajanje ali vaše delo spoznali tudi ostali občani v občini Grosuplje.

Uredništvo.

Srečanje gasilcev veterank in veteranov Občinske gasilske zveze Grosuplje

Na pobudo referenta za veterane se je že v lanskem letu začela akcija za srečanje. Izvedli smo ga v marcu letos v Gasilskem centru v Grosupljem. Malo smo ga razširili, tako da so si veterani ogledali najnovejšo pridobitve gasilske tehnike.

V poveljniški sobi smo začeli s srečanjem. Predsednik OGZ g. Andrej Bahovec je pozdravil navzoče in poudaril, da je vesel in počaščen, da lahko pozdravi korenine gasilstva, ki so ustvarjale to, kar imamo. Ob tej priliki smo se poklonili z minuto molka pokojnemu referentu za veterane g. Stanetu Šemetu iz Gasilskega društva Spodnja Slivnica. V mislih smo počastili tudi vsak svojega najbližjega prijatelja gasilca, ki je pred kratkim odšel k Gospodarju življenja. Seveda nismo mogli mimo staroste naše Zveze g. Janeza Kastelica iz GD Velika Račna, ki je kar 81 let služboval v gasilskih vrstah. V 97. letu življenja se mu je knjiga zaprla.

Hvala vsem za požrtvovalnost!

Poveljnik g. Burger - Slovenček je obrazložil način informiranja in praktično prikazal javljalnike. Vzpostavil je stik s Centrom za obveščanje, si zamislil enoto, ki se dvigne in namen za dvig enote. Čez nekaj trenutkov so že brneli avtomatki v žepih operativnih članov, ki so bili izbrani za prikaz. Videli smo izpisano navodilo, kje, kaj in komu je potrebna pomoč. Nadaljevali smo z ogledom avtomobilov, ki so stali v garažah. Opazna je bila čistoča in urejenost naprav in avtomobilov. V Grosupljem je to že dolgo standard, za kar je prvi začel skrbeti g. Marjan Urbančič, seveda pa dober zgled vleče in tudi ostali šoferji so povzeli za njim. Gasilske cisterne so odpeljali pred garažo, tam pa smo za začetek posneli pravo gasilsko sliko, da nam ne bi noč kaj prekrizala. Nadaljevali smo z ogledom vozil in opreme. Prikaz je vodil g. Božo Knez, ki je prav gotovo naj-naj gasilec v naši Zvezi. G. Franc Jaklič in g. Franc Krivec sta odvila navitje visokega tlaka, stroji so zabrnili in voda je začela pršiti

120 let gasilstva v Šmarju

PGD Šmarje Sap bo v letošnjem juniju proslavilo 120. letnico svojega plemenitega delovanja – reševanja ljudi in njihovega imetja pred požari in drugimi nesrečami. Kot najstarejšemu društvu v občini je prav, da mu zato namenimo nekaj več pozornosti tako v kraju samem, kakor tudi v občini. V društvu se že različno pripravljamo na praznovanje tega jubileja, ki bo z več pridobitvami potekalo zadnja dva vikenda v juniju. Toda o tem več v prihodnji številki Odmevov. V tej številki bi se ozrli nazaj v preteklost od same ustanovitve pa do 100-letnice društva. Leto 1981 je bil nekakšen mejnik v zgodovini društva – zgrajen in predan svojemu namenu je bil nov gasilski dom in s tem dani pogoji za boljše, predvsem pa bolj učinkovito delo. Takrat smo se začeli gasilci tudi bolj zanimati za zgodovino društva in v ta namen izdali brošuro, ki smo jo ob 110. letnici dopolnili in letos izbrskali še nekaj zanimivih podatkov, dogajanj in imen, ki bodo objavljeni v brošuri. Žal pa smo že v preteklosti veliko zamudili, ker smo mnoge dokumente in pričevanja starejših izgubili ali pa preprosto zanemarili in se šele zdaj zavedamo, kaj vse smo izgubili. Kar se je dalo dobiti, pa objavljamo v pričujočem prispevku.

Organizirano gasilstvo na Slovenskem je začelo nastajati v sedemdesetih letih 19. stoletja. Prvo društvo je bilo ustanovljeno l. 1869 v Metliki in že istega leta je bila ustanovljena zveza prostovoljnih gasilskih društev za Koroško. Naslednje leto je bilo ustanovljeno Gasilsko društvo Ljubljana in tudi Štajerska deželna gasilska zveza, medtem ko je bila Kranjska deželna gasilska zveza ustanovljena šele l. 1888. Kaj je botrovalo temu, da je bilo v Šmarju že tako kmalu ustanovljeno gasilsko društvo? Nekaj seveda sama lega kraja, skozi katerega so vodile pomembne poti in pa bližina Ljubljane, kakor tudi cerkveni in upravni pomen kraja (dekanija, šola, občina, pošta), nekaj pa verjetno tudi velik požar l. 1864, ko je zgorelo 9 hiš in mnogo gospodarskih poslopij. Po nekaterih podatkih so zato že leto pred ustanovitvijo kupili ročno brizgalno. Nekateri napredni Šmarčani in tudi nekaj Škofelčanov so na pobudo Vinka Ogorelca iz Škofljice in Ivana Babška iz Šmarja – obeh gostilničarjev – ustanovili društvo leta 1881 in svoja pra-

Tečajnice gasilske sanitete, 1939

vila napisali v slovenskem jeziku. V tistem času je bilo čutiti močan vpliv germanizacije, zato je bilo to narodno zavedno in pokončno dejanje.

Društvo je štel 34 članov, predsednik pa je bil Vinko Ogorelec. Požarni okoliš je bil zelo obsežen in sicer od Lavrice do Grosupljega. Zemljo so kupili na Razdrtem od Malovrhovcev in postavili dom, ki je imel le dva prostora: enega za brizgalno in drugega za obleko in orodje. Škofljica je zaradi oddaljenosti sedeža društva in velikega požarnega okoliša ustanovila 1898 svoje društvo. Ustanovitelj in načelnik je postal Vinko Ogorelec, ki je funkcijo predsednika šmarskega društva predal že l. 1895 Jožetu Ogorelcu iz Razdrtega. Vinko Ogorelec je bil vsestransko aktiven, saj je bil tudi v odboru Slovenske gasilske zveze, ki je bila ustanovljena že l. 1908, poleg tega pa tudi župan Šmarja in celo v deželnem zboru. Število članov društva se je gibalo vse do l. svetovne vojne med 30 in 40, kar je bilo glede na število prebivalstva veliko.

Konec devetdesetih in prva leta 20. stoletja se je veliko Šmarčanov namreč izselilo v Ameriko. Kmalu po 1. svetovni vojni se je pojavila želja po novem, večjem prostoru, predvsem blizu centra Šmarja. Občina je leta 1925 postavila novo zgradbo, v kateri so bili prostori zanj, za šolo in tudi za gasilce. Ob 45-letnici so se gasilci vselili v nove prostore. Boljši pogoji so privabili večje število članov, porasle pa so tudi želje in potrebe. Ker je bil v domu tudi oder, je bilo

tudi bogato kulturno življenje, ki se je odvijalo že v turnčku in od l. 1928 tudi v novem prosvetnem domu. Z igrami, ki so jih prirejali, in seveda z vrtnimi veselici, so zbrali denar za novo brizgalno, ki so jo kupili l. 1928. Ko je izbruhnila gospodarska kriza, so se nekaj časa ukvarjali celo s pogrebno dejavnostjo (prodajali so krste), vendar so to dejavnost kmalu opustili. V letu 1938 so organizirali tečaj iz sanitete, katerega se je udeležilo 15 do 20 deklet in žena, vodil pa ga je dr. Podkoritnik iz Grosupljega. V letu 1939 so organizirali veliko župno vajo, ki so jo poimenovali obrambna, saj je bil izveden letalski napad, vendar je letalo pomotoma zašlo v drugo smer. Sodelovalo pa je 305 gasilcev in gasilk z 11 motornimi in ročnimi brizgalnami.

Med II. svetovno vojno je delo društva zamrlo, zato pa je takoj po vojni začelo s še z večjim elanom. Želje gasilcev po boljši opremi in prostorih so bile redno prisotne, finančne možnosti pa vedno premajhne, zato so bili krajani tisti, ki so radi priskočili na pomoč. Tako so leta 1953 prizidali k obstoječemu domu gasilski stolp, ker se je stari, leseni že podiral. Kmalu za tem so kupili star vojaški avtobus in ga predelali za svoje potrebe. Spet so s pomočjo krajanov kupili novo motorno brizgalno znamke Ziegler. Star gasilski avto je bil večkrat v okvari, zato so ga nadomestili z rabljenim Land Roverjem, ki pa je bil bolj slaba rešitev za gasilce. Z novim IMV kombijem pa je bil za tiste čase in potrebe za nekaj časa rešen problem z vozilom.

V sedemdesetih letih se je začelo Šmarje širiti in pokazala se je potreba po novem, bolj funkcionalnem prostoru. Ob velikem razumevanju vseh krajanov, občinskih in drugih struktur, še posebej ob velikem prizadevanju vseh gasilcev, je bil dom predan svojemu namenu ob 100-letnici društva l. 1981.

To je bilo obdobje, ko je življenje in delo potekalo nekako bolj umirjeno, tedanjim željam in potrebam primerno. In spomini na tiste čase so vedno lepi. O tem priča utrinek iz časopisa Gasilec iz leta 1914.

PGD Šmarje Sap

"IZ ŠMARJA"

Naša požarna bramba je priredila 13. februarja našemu nadučitelju k njegovemu godu lepo podoknico. Gospod nadučitelj Mikuš je namreč tudi načelnik naše požarne brambe in se je pod njegovim vodstvom društvo lepo razvilo. Šmarje je lahko ponosno na svojo požarno brambo. Naši gasilci pa znajo ceniti delo g. nadučitelja, zato so mu priredili podoknico. Pa tudi prebivalstvo v šmarski dolini je v tem oziru istega mnenja in spoštuje gospoda nadučitelja. Gasilci so priredili baklado v uniformah, nakar je zapel pevski moški in ženski zbor. Podoknice se je udeležilo po zastopnikih tudi gasilno društvo na Škofljici pod vodstvom g. Ogorelca. Gospod nadučitelj se je gasilcem za njih prireditev zahvalil v lepih besedah. Po podoknici so gasilci in njih prijatelji odšli v gostilno k Smoletu, kjer se je med petjem razvila vesela zabava. Ta podoknica naj bo dokaz, da znajo naši ljudje ceniti delo vseh onih, ki delajo v njegovo korist. Na pomoč!"

po zraku. Visoki tlak daje nove možnosti pri gašenju. Veteranom pa je bila prikazana tudi lahka in težka pena in ob koncu še vodni top z vrha vozila.

Za veterane se je prikaz tehnike končal, za grosupeljske gasilce pa se je začelo "likanje uporabljene opreme". Veterani so z zadovoljstvom kimali: "Ja, če je pa tako, ni čudno, da je tako lepo urejeno!"

Mimogrede je veteran prikazal praktično vožnjo s skirojem, saj kolo je za nas starejše že kar nerodno. Na skiroju pa si vedno z eno nogo pri tleh. Za vožnjo je požel obilo prikimavanja in smeha, kar pa Šircija ni motilo.

Srečanje smo nadaljevali s priigrizkom v gostišču Krgan. Tam je predsednik posebej nazdravil najstarejšemu med nami, g. Antonu Šiplju iz Gasilskega društva Št. Jurij. Omenjeni je že leta 1934 vstopil v gasilske vrste. Še vedno je pravi junak s pokončno držo in hojo. Zdravica pa je bila namenjena tudi veteranom za 50 let in malo več službe v gasilskih vrstah, med njimi: Minki Marinčič, pravi legendi med gasilkami in g. Lampretu iz GD Gatina,

Stanetu Bahovcu iz GD Čušperk, Jožetu Brlanu, Francu Ovnu in g. Menartu iz GD Velika Loka, Antonu Rusu, Francu Krivcu in Marjanu Širciju iz GD Grosuplje, g. Knepu iz GD Polica. Verjetno je še kdo med nami, ki sem ga spregledal, čestitke in zahvala za delo veljajo tudi njim, posebno pa še tistim, ki so bolni ali so imeli druge težave ali obveznosti. Kot gost se je udeležil srečanja tudi g. Lojze Ljubič s več kot 50-letnim

službovanjem. Med udeleženci srečanja so bili tudi drugi veterani z nekoliko manjšim stažem - vseh nas je bilo kar 39.

Beseda je stekla o lepih starih časih. Vrstili so se številni govorci o zanimivostih in doživetjih v gasilskih vrstah. V imenu nas veteranov se je zahvalil za vzorno izvedeno srečanje g. Franc Škufca in zazelel Zvezi uspešno delo.

Marjan Šircelj st.

“Živim svoj poklic”

Simona pravi, da je kulturna prepoznavnost vse bolj potrebna, še posebej zdaj, ko vstopamo v Evropo brez mej.

GROSUPLJE - Simona Zorc Ramovš je po poklicu igralka, kot strokovna sodelavka Javnega sklada za kulturne dejavnosti RS pa med drugim opravlja tudi delo gledališke medobčinske selektorice. V svojem delu je uspešna. Trenutno, pravi, res živi svoj poklic.

Simona je zelo zaposlena, saj svoje delo jemlje zelo resno in ker ga ima tudi zelo rada, si ga veliko tudi naloži. Sedaj na primer ustvarja kar dve predstavi hkrati.

Prva, v njej igra, je njena profesionalna avtorska predstava Spleen, C'est moi, po poeziji Charlesa Baudelaira in dramaturgiji Gorana Gluviča. V drugi, Plešasti pevki E. Ionesca, ki jo pripravlja Gledališče gimnazije Moste, pa je režiserka. Poleg tega pa si kot selektorica, kot nekakšno prvo sito, ogleduje otroške, mladinske in odrasle gledališke predstave po Ljubljani in okolici, Dolenjski, Beli Krajini, Posavju in tudi na delčku Štajerske. Po predstavah se posvetuje z režiserji in mentorji ter igralci o tem, kaj je bilo dobro, kaj slabo in kako bi bila predstava lahko še boljša. Po njenem mnenju je to zelo odgovorna naloga, še posebej zdaj, ko vstopamo v Evropo brez mej in bo naša kulturna prepoznavnost vse bolj potrebna.

Zaupala nam je, kakšni so “ključni” izbora dobre gledališke skupine. Zelo pomembna je zunanja podoba predstave (kostumi, scena, glasba, gib), ki igralcem pomaga lažje prestopiti v čas, ki ga predstavlja predstava. Enkratna, dobra energija predstave, izvirna postavitev na oder pa dobra igra, za katero stoji seveda dober igralec, ki je občutljiv in naraven. Med igralceve dobre lastnosti sodi tudi velika mera moči in energije, ki ljudi še posebej pritegne. Dober igralec postane še le po nekaj porazih in podvigih, se pravi, ko si pridobi kar nekaj življenjskih izkušenj, splošne razgledanosti in znanja. O odnosih med soigralci pravi:

“Dober igralec vedno podpira igro soigralca, le tako sta oba še boljša. Če med njima ni kontakta, igra ni dobra – v gledališču temu pravimo, da igra ta mimo drugega. Igralec mora torej znati dihati s kolektivom in preseci napotke, ki mu jih da režiser, le tako iz tehnike igra prestopi v umetnost!”

Za svoj poklic se je izobraževala v Rusiji. Študij je trajal štiri leta. Pravi, da je tam študij veliko bolj sistema-

tičen, bolj premišljen. Hodila je na gledališki institut Gitis Rati v Moskvi, kjer je spoznala veliko ljudi s celega sveta. Pred študijem v Rusiji je veliko igrala v amaterskem gledališču Boldrik II. Medtem ko je študirala, pa je gledališka dejavnost v Grosupljem zamrla. Ko se je vrnila iz Rusije, je pripravila predstavo, ki je bila uprizorjena na Magdalenski gori – obredni spektakel Ptica v zenici sonca. Pravi, da je razlika med ruskim in slovenskim gledališčem velika. Pogojuje jo že različna zgodovina oz. začetek obeh. Slovenci so bili v stari Avstroogrski že čisto razneženi in navdušeni že samo, da so slišali na odru slovenski jezik, medtem ko so bili Rusi predvsem pozorni, kako je bila beseda interpretirana oziroma povedana, prav zato so lahko v začetku 20. stoletja naredili gledališko revolucijo, ki je zaznamovala vse odre in igralce sveta. Slovenci smo na odru bolj hladno intelektualni, Rusi bolj dihaajo in živijo z vlogo, ki jo igrajo. Pomembno pa je tudi tole: če pri majhnem otroku odkrijejo talentiranost za igro, ga starši že kot petletnega vpišejo v glasbeno šolo (solopetje, zbor, instrument), baletno šolo, vzporedno s tem pa ta otroček vseskozi hodi v redno šolo, gimnazijo in velikokrat tudi že diplomira, ko se šele vpiše na igralsko akademijo. Ta ruski otroček torej svoj talent in sposobnost začne negovati že zelo zgodaj, ga izpopolnjuje in gradi. Žal tega v Sloveniji, kljub temu da nas je sedemdesetkrat manj, ne počnemo. Velikokrat nadarjene otroke celo spregledamo.” Simona nam je o Rusih še na kratko povedala: “V njih je volja in želja! Ilti v gledališče pomeni praznik, si vzeti popoldne popolnoma zase, za svojo dušo. Moskva je velika kot Slovenija in gledališča so vedno polna. Pri nas si skoraj ne predstavljamo, da bi nekdo iz Brežic prišel v Ljubljano le zaradi neke predstave v Drami. Pri nas ima namreč gledališče bolj prizvok imidža in prestiža. Simona pravi, da je s čisto silo zavezana gledališču, kjer se, kot pravi: “Morajo dogajati stvari z lepimi energijami.”

Kaj je Vetrnica?

GROSUPLJE – Vetrnica je priloga občinskega časopisa, ki izhaja vsako leto ob obletnici rojstva Louisa Adamiča, 23. marca. V njej so objavljeni članki mladih novinarjev in literatov iz osnovnih šol občine Grosuplje. Organizatorica srečanja mladih je Tatjana Lampret iz območnega Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti, novinarske delavnice pa vodi dipl. novinarka in prof. Andreja Podlogar. Prišpevki letošnje Vetrnice so napisani na temo pomembnih mednarodnih dni, ki so bili v marcu in aprilu: dan knjige, dan potrošnikov, dan zemlje.... Letošnja Vetrnica je izšla že tradicionalno šestič.

*Ureja Andreja Podlogar
Organizira SLKD OI Ivančna Gorica - za sklad Tatjana Lampret*

Že 6. generacija grosupeljskih novinarjev

“Mislim, da sem vesele in zabavne narave, kar mi včasih tudi ne uspe.”

Župan, ko ni župan:

GROSUPLJE - V anketi, ki smo jo izpeljali na grosupeljskih ulicah, smo izvedeli, da imajo ljudje župana občine Grosuplje Janeza Lesjaka za dobrega človeka, vendar ga večina ne pozna zasebno. Mi pa smo si drznili pokukati v njegovo zasebnost.

Zanima nas, kaj dela župan, ko ni župan?

Ja, človek je vedno tak, kot ga vidijo drugi. Običajno so vsi zase dobri. Rad se ukvarjam s športom, dosti hodim v naravo. Skoraj vsako soboto in nedeljo hodim že zgodaj zjutraj na kakšne grosupeljske hribočke in doline. Rad tudi kaj naredim. Doma imam delavnico in naredim, kar je pač potrebno za na primer v hišo, rad tudi rišem – po srednješolski izobrazbi sem grafični tehnik – rad tudi berem, čeprav mi zmanjkuje časa, to občuti tudi moja družina. Mislim tudi, da sem vesele in zabavne narave, kar mi včasih tudi ne uspe. Naredil sem si jadrnico s tremi trupli, s katero poleti jadram, med zimskimi športi pa sem si izbral smučanje.

Slišali smo, da ste imeli “pevsko točko” na februarjski prireditvi “Pokaži kaj znaš”. Ali to pomeni, da se skrivoma ukvarjate tudi s petjem?

Na prireditve sem bil povabljen kot gost. Ob koncu prireditve pa so me povabili, da spregovorim nekaj besed. Ker se mi ni zdelo smiselno, da govorim o politiki, sem se odločil, da bom

zapel eno lepo pesem. Drugače pa rad prepevam, čeprav sem bolj “domač pevec”. V družini pa imamo zelo nadarjene pevce.

Ali ste se tudi v mladosti ukvarjali s petjem?

Sem. Zelo sem se trudil, da ne bi pel v zboru. V osnovni šoli sem sodeloval v šolskih pevskih zborih. S fanti smo naredili celo “študijo”, kako začeti prej mutirati, da bi se rešili zborov. Meni je uspelo. Pristal sem v tamburaškem ansamblu. Doletela me je smola, da sem dobil tamburico, ki mi ni bila všeč. Potem sem začel igrati kontrabas. Kasneje sem pel tudi v vojaškem oktetu. Naš zborovodja iz Maribora nas je naučil veliko pesmi.

Prej ste govorili o šoli. Kako pa se vi spominjate svojih šolskih dni?

Če se sedaj ozrem nazaj, so bili to zelo lepi časi. S svojimi otroki velikokrat obujam spomine. Hodil sem na staro šolo Brinje, ko še ni bilo prizidka. V šoli smo imeli veliko krožkov in dejavnosti. Strašno rad sem hodil k telovadbi, to je bil moj najljubši predmet. Najraje sem igral med dvema ognjema, kjer sem

Pesnica v svojih delih želi poudariti pomen življenja in nas spodbuja, naj ostanemo to, kar smo.

“Bila sem otrok z vasi.”

“Slovenci moramo stati na svojih temeljih in biti nanje ponosni.”

GROSUPLJE - Karolina Zakrajšek je ženska, ki je v svojem polnem življenju dosegla že marsikaj in med drugim izdala tudi tri pesniške zbirke. V svojih pesmih opisuje predvsem realno kmečko življenje in izkušnje iz otroštva. Sedaj živi v Grosupljem, kjer se dobro počuti in ustvarja že četrto pesniško zbirko.

Rodila se je leta 1924 v majhni dolenjski vasi Koželjevec pri Zagradcu. Čeprav je bilo v družini sedem otrok, ji v otroštvu ni ničesar manjkalo, zato se še raje spominja otroštva. Po osnovni šoli se je vpisala na meščansko šolo v Ljubljani. Sprva ji je bilo zelo težko, saj je kot močno ogorel otrok z vasi precej izstopala.

Njeno nadarjenost so drugi opazili, ko je sošolki napisala nekaj verzov v spominsko knjigo. Kmalu so jo vsi sošolci prosili naj še njim kaj napiše. Še učiteljci se je nekako priljubila, ko ji je napisala nekaj vrstic.

Po končani srednji šoli si je zelo želela študirati, a ji takratne razmere tega niso dopuščale. Namesto tega se je pri teti učila kuhanja.

Območno srečanje mladih novinarjev in literatov

Tradicionalno srečanje v organizaciji Sklada za kulturne dejavnosti je potekalo v Kulturnem domu Grosuplje. Udeležilo se ga je 13 učencev s predmetne stopnje z OŠ Louis Adamič Grosuplje, OŠ Brinje in OŠ Šmarje-Sap. Delavnico je vodila novinarka Andreja Podlogar.

Na delavnici so se bodoči novinarji seznanili z Unescovo deklaracijo o vzgoji za medije, spoznavali so proces novinarjevega dela, kakšen naj bi bil novinar kot osebnost in kakšna je njegova osnovna naloga. Seznanili so se z različnimi novinarskimi zvrstmi, podrobneje pa so obdelali intervju. Poudarek je bil tudi na novinarskem kodeksu.

Rezultat delavnice je bila izdaja priloge Vetrnica, v katerem so učenci objavili lastne članke o življenju in osebnostih v občini Grosuplje. Na radiu Zele ni Val pa sta novinarki Vetrnice prebrali tudi poročilo o srečanju.

Katarina Macuh

Kasneje se je na okrajnem odboru učila jezikov, naredila pa je tudi administrativno šolo. Kasneje je na okrajnem odboru dobila tudi prvo zaposlitev.

Sedaj ima dve odrasli hčeri; ena živi v Mariboru, druga pa stanuje poleg pesnice. Njima je tudi posvetila dve knjižici, ki nista izšli za prodajo. Ti dve zbirki vsebujeta predvsem pesmi, ki opisujejo pisateljčino otroštvo. Poleg teh dveh knjižic je izdala še tri druge. Ena od njih je mešanica pesmi in črtic. Zadnja pesniška zbirka Karoline Zakrajšek je izšla v lanskem letu in se imenuje “Darovan je glas spomina”. Ta zbirka je nastala precej hitro, to pa zato, ker je Zakrajškovo pri pisanju vzpodbujal njen ilustrator in dober prijatelj Marijan Tršar. V študentskih letih je nekaj časa stanovala pri njem in se vedno se dobro razumeta.

Karolina Zakrajšek se tudi redno udeležuje srečanj literatov po vsej Sloveniji. Veliko objavlja v mariborskih zbornikih. Pred kratkim so bile njene črtice objavljene v Nedeljskem dnevniku.

Pesnica v svojih pesmih in črticah želi predvsem poudariti pomen življenja in bralce spodbuja k temu, da ostanejo to, kar smo. Pesnica meni, da moramo Slovenci stati na svojih temeljih in biti nanje ponosni. Njen veliki vzornik je dr. France Prešeren. Všeč so ji njegova lirična dela, zato mu poskuša biti podobna.

Karolina Zakrajšek že dvajset let obiskuje prijateljice v domu za ostarele, pa tudi druge gospe rade pridejo k njej na obisk. Po naravi je bolj samotarska, tako ji ni nikoli dolgčas. Rada se zamoti s pesmimi, ki jih prebira, saj pravi, da pesmi lajšajo duhovno življenje. Trenutno ima že sedemdeset pesmi za naslednjo knjižico. Pesnica upa, da bo šlo vse po načrtih in če bo tako, lahko kmalu pričakujemo novo pesniško zbirko Karoline Zakrajšek.

Nika R. in Urša N.

bil vrhunski. Nismo bili tako zahtevni. Zdi se mi, da smo bili takrat manj obremenjeni. Skratka, svoja šolska leta ne bi zamenjal z vašimi.

Kakšne odnose ste imeli z učitelji?

Predvsem mislim, da smo imeli mnogo več spoštovanja do učiteljev, kot ga imajo otroci sedaj. V razredu je bilo spoštovanje prvo. Če nam je bil predmet všeč in če smo bili dobri v njem, nam je bil tudi učitelj zelo všeč. Mislim pa, da so bili moji učitelji v Grosupljem dobri. Všeč mi je bilo, ker so učitelji telovadbe dajali velik poudarek na atletiko. Za takratne razmere pa so nas naučili dovolj.

Kako ste seznanjeni z dejavnostmi današnje mladine?

Poznam nekatere dejavnosti, saj sem v grosupeljske šole vodil tudi hčerkice. Ne vem za vse, vendar vem, da jih je precej. Te dejavnosti tudi finančno podpiramo. Vem, da imate otroci ogromno razno raznih interesov, zato mora biti teh dejavnosti dovolj in vanje vključenih čim več otrok.

*Petra Cimerman, Katja Oven
in Maja Strežek;*

OŠ Louisa Adamiča Šmarje-Sap

Otrokom v vrtcu nudijo polno in zanimivo bivanje, saj je poleg varstva organiziranih še veliko drugih dejavnosti.

V vrtcu se imajo fino

Bolj veselo je tudi v Osnovni šoli Brinje, kjer je bila letos v novih prostorih odprta nova enota Kosobrin.

GROSUPLJE – V občini Grosuplje deluje kar šest enot, ki nudijo otrokom vzgojno-izobraževalno ter nadstandardno obogatitveno dejavnost na predšolski stopnji. Da bi izvedeli kaj več o dejavnostih, ki potekajo v vrtcih, smo obiskali glavno enoto vrtca Kekec. Sprejela nas je ravnateljica Cvetka Košir in nam povedala kar nekaj zanimivih stvari o dejavnostih.

Prepričali smo se, da otrokom nudijo polno in zanimivo bivanje v času varstva, saj je poleg le tega organiziranih še veliko drugih dejavnosti, kot so: jesenski planinski tabor, zimovanje, letovanje, plavalni tečajji, plesna šola, otroški kulturni abonma, športne uri-ce, likovne delavnice in še marsikaj drugega. S pomočjo vzgojiteljic se otroci radi dokažejo pred starši, saj pripravijo kar nekaj predstav in prireditev.

Po novem je bolj veselo tudi v Osnovni šoli Brinje, kjer je bila letos v novih prostorih odprta nova enota Kosobrin. Vzgojiteljice so s pogoji na šoli zadovoljne, pa tudi starejših otrok malčki ne motijo. In kar je po besedah ravnateljice najvažnejše, je to, da se je z odprtjem te enote prostorska stiska precej zmanjšala, v varstvo pa sprejemajo tudi več otrok. Igral v vrtcih ne primanjkuje, nam je zatrdira ravnateljica, problemi pa nastanejo, ker se v tem okolju pogosto zadržuje mladina, ki igrala uničuje.

Vzgojiteljice in pomočnice si še posebej prizadevajo, da vzgoja temelji na razumevanju, strpnosti v odnosu do drugih ter prijateljstvu do vseh bližnjih.

Nika Zupančič, OŠ Brinje

Ob 2. aprilu - mednarodnem dnevu knjig

"Knjiga je naša prijateljica že od malih nog. S knjigo lahko odrasčamo. Mednarodni dan knjig pa je le en dan, ko otroci mogoče posežejo po knjigah, vsem pa bi koristilo, če bi večkrat."

LITERARNI PRISPEVKI:

Pomladno prebujenje

Ko prihaja pomlad, postaneš mlad in bogat.
Sončni žarki posijejo na nas in končno ogrejejo tudi našo vas.

Bele breze in majhne rožice spet prebudijo pridne čebeline.
Zdaj tudi ptički zažvrgolijo in srčki svoje izbranke osvojijo.

In ko sonce spet izza temnih oblakov z žarki posije, travnike z neskončno svetlobo oblije.
Rožica se iz spanca nežno prebudi in ven svoje barve in dišave čebelicam podari.

Amanda Ahlin, 5.a, OŠ Louisa Adamiča Grosuplje

Mlad človek mora sanjati, pa čeprav sanja same nemogoče, nedosegljive stvari

Vsi ljudje na svetu imamo svoje sanje. Sanje so del vsakega, del, ki je drugim ljudem neviden in skrivnosten. Ločimo sanje, ki jih sanjamo ponoči in pa sanje o nedosegljivih stvareh.

Sanje, ki jih sanjamo ponoči, so lahko tudi lep začetek novega dne. Človeška sreča je odvisna od tega, ali ljubimo ali smo ljubljani. Sreča se skriva v vsakem človeku, lahko jo dobimo in tudi delimo zastoj. Vedno jo je na pretek, če verjameš v ljudi in življenje. Večina ljudi sanja o potovanjih, o bogastvu in denarju ter o tem, kje ga bodo napravili. Vemo pa, da človek, ki ima mnogo denarja, ni srečen. Velikokrat najdemo srečo in toploto v majhnih stvareh. Bogataš kmalu ugotovi, da z denarjem ne more kupiti prijateljstva, sreče in ljubezni.

Mnogokrat sanjam, kako bi spremenil svet. Na svetu je toliko nasilja in vojn. Koliko krivic se dogaja na tem svetu, kolikokrat sem jezen na svojo okolico. Toda, bolj ko premišlujem o tem, bolj se mi dozdeva, da sveta ne bom mogel spremeniti. Sprememim lahko le sebe tako, da bom imel še bolj rad druge ljudi in jim skušal pomagati v njihovih težavah.

Mladi ljudje sanjamo o tem, da bi prišli na zeleno srednjo šolo, kasneje pa sanjamo o poklicu, o svojem domu in o družini. Upam, da se nam bo vsaj del teh sanj uresničil.

Matic Perovšek, 7.c,
OŠ Louisa Adamiča Grosuplje

Dan za knjige Knjiga lahko prinaša užitke, s knjigo lahko spoznaváš umetnost

GROSUPLJE – Ob mednarodnem dnevu knjig, ki je bil 2. aprila smo se pogovarjali z ravnateljico grosupeljske knjižnice Rožo Kek. Zanimalo nas je predvsem, kakšno vlogo igrajo knjige v življenju ljudi.

Koliko enot knjig imate v Knjižnici Grosuplje?

Vseh skupaj je 85.000 enot.

Koliko je knjig za otroke in koliko otrok je vpisanih v knjižnico?

Za otroke imamo 27.000 knjig. Otroških članov je kar veliko. Knjige berejo ves čas, le da med šolskim letom posegajo po strokovnih knjigah, med počitnicami pa bolj po zabavnih.

Kakšno vlogo imajo starši pri otrokovem zanimanju za knjige?

Vloga staršev je zelo pomembna. Sami lahko že s svojim odnosom do knjig veliko pripomorejo k temu, da bo otrok vzljubil knjige.

Ali je kakšen oddelek za otroške bralce?

Za njih imamo mladinski oddelek, za skupine iz vrtcev in šol pa pravilčno sobo.

Krog življenja in veselja

Ko besede poletijo,
Razne domislice dobimo.
O različnih stvareh
Glasno govorimo.

Mislino z glavo
In
Slišimo s srcem.
Lahko pa besede tudi poletijo
In se v krogu misli vrtijo.

Ko rodi se otrok,
Radost prinese.
Okrog njega se vrtimo,
Glasno o njem govorimo.

Že mine čas, ko je star
In siv.
Veliko vnukov je ob njem.
Ljubi ta dedek
Jih z vsem srcem.
Edino, ko smrt ljubezen loči,
Naj spomini vsaj živijo.
Je že tako, da smrt je huda,
A saj s tem se svet na novo rodi
z vsemi ljubljenimi ljudmi.

Kaj pomeni
Rdeče srce?
Otroštvo že minilo je,
Govorimo sedaj o raju iz sanj.

Ljubezen se rodi kot
Jutro, ki ga na začetku ni.
Utrujeno od poti, skozi
Brezvezne skrbi.
Enkrat se krog razpolovi.
Z ljubeznijo
Nič ni nezdružljivo.
In tako v krogu ljubezni spet lahko živimo.

Ko veseli smo vsi,
Res nobenih ni skrbi.
O sreči radi govorimo,
Glave pokonci s ponosom držimo.

Velik krog sreče se okrog vrti.
Edino, ko na plan pridejo skrbi,
Se ustavi in počasi zarjavi.
Elektrika ne pomaga,
da kolo vrtelo bi se,
Le sreča iz srca
Je gorivo pravo,
A tega v trgovini kupiti se ne da.

Maja Skušek, 8.a,
OŠ Louisa Adamiča Grosuplje

Kako je med počitnicami?

V času počitnic so programi z zanimivimi knjigami. Pomagamo si z računalnikom, seveda s poučnimi disketami.

Ali ste šole že obvestili o mednarodnem dnevu knjig?

Da. S tem hočemo povezati knjige in otroke.

Kakšno je vaše mnenje o knjigah?

Knjiga lahko prinaša užitke, s knjigo lahko spoznaváš umetnost. Predvsem je znano, da človek, ki bere, ima večji obseg znanja, boljši besedni zaklad, lažje povezuje stvari. Knjige pomagajo pri razmišljanju in logičnem sklepanju. S knjigo lahko spoznaváš sebe.

Kakšno je vaše sporočilo bralcem?

Vsi naj berejo in to ne samo obvezno čtivo, ampak tudi druge knjige. Z branjem bodo spoznali, kaj vse se skriva v knjigah."

Tamara Barič

Svetovni dan potrošnikov in Vele - Skoraj polovica Grosupeljčanov opravi večje nakupe v Ljubljani, prodajalke v Grosupljem pravijo, da je prodaja dobra.

Grosuplje s strani potrošnikov

GROSUPLJE - Grosuplje ima sedem trgovin z živili, dve mesariji, pet trgovin s tekstilom, dve z vrtnarskimi pripomočki, tri cvetličarne, eno papirnico, dve kemični čistilnici in mnogo drugih, zato bi si skoraj vsak upal trditi, da je Grosuplje trgovsko dovolj razvito in da zadovoljuje potrebe prebivalstva. Vendar skoraj polovica Grosupeljčanov opravi svoje večje nakupe v Ljubljani. Pa vendar pravijo prodajalke v Grosupljem, da gre prodaja zelo dobro.

Da bi se o tem sami prepričali, smo obiskali nekaj trgovin Vele, ki nam ponujajo artikle vseh vrst. V centru občine sta kar dve trgovini z živili in diskont v bližini Brezja. Poleg tega pa je po zadnji modi dobro založena še ena trgovina Vele, Moda. Za piko na i k njihovi ponudbi pa je tu še papirnica.

Trgovci delajo pozno v noč

KUPCI SO ŠE VEDNO ISTI

Ne dolgo tega nazaj se je trgovsko podjetje Tabor združilo v večjo družbo Vele. Za prodajalke to ni prineslo večjih sprememb. "Kupci so še vendo zvesti," so dejale. Kratek pogovor z glavno prodajalko v Modi pa me je seznanil s ponudbo, popusti in prodajo. Na prodajnih policah pa smo opazili, da se že nahajajo artikli prihajajočih toplih dni

in večina je oblikovanih po zadnji modi. Sezonske popuste imajo določene, oblačila, ki pa niso šla v prodajo, pa so znižana vse leto. Kot dodatek k oblekam pa ponujajo tudi kozmetične izdelke. So največja trgovina z oblačili v Grosupljem, saj poleg njih obstaja le nekaj butikov z oblačili in tekstilom.

OD KRUHA DO GOSPODINJSKIH ARTIKLOV

Vele v Grosupljem daje poudarek živili. V obeh večjih prodajalnah, v centru in ob robu Grosupljega lahko kupiš od vsakodnevnega svežega kruha in pečiva do vseh vrst gospodinjskih artiklov. Čez leto prodajo največ mlečnih izdelkov, poleti pa gre tudi veliko pijače. Pred kratkim so v eni od trgovin tudi podaljšali delovni čas. Med tednom imajo tako po novem odprto kar do 22. ure. Diskont je namenjen predvsem za večje nakupe. Ugodne cene pa privabijo veliko kupcev.

TUDI V PAPIRNICI NE ZMANJKA DELA

Ena najbolj znanih trgovin v središču Grosupljega je tudi papirnica, ki je vsem Grosupeljčanom znana predvsem po sloganu "Vse za šolo". Odkar so se

preselili v večje prostore pa so ponudbo še povečali. Poleg šolskih potrebščin ponujajo tudi igrače, knjige, porcelan, darila, in čevlje. Tudi njihova trgovina je v središču Grosupljega, zato je pogosto obiskana. Spada med večje trgovine s šolskimi potrebščinami v Grosupljem. Za kupce so cene zmerne. Radi nakupujejo v trgovinah Vele.

Grosuplje ima torej vse vrste blaga, ki ga ljudje potrebujejo, od prehrane do gradbenega materiala in pohištva. Očitno je vse odvisno od potrošnikov, saj brez njih danes ne bi bilo toliko trgovin. Seveda pa se Grosuplje iz dneva v dan širi prav tako kakor trgovska ponudba, zato so prodajalci prepričani, da se bo tudi tista polovica ljudi, ki hodijo po nakupih v Ljubljano, čez čas premislila in raje kupovala doma.

Katarina Ule

Tudi v Grosupljem imajo trgovino, ki je odprta do nočnih ur!

Skrb za Županovo jamo

"Biti moraš iznajdljiv, postaviš se v kožo turista in tako mu že iz oči prebereš njegove želje."

GROSUPLJE - Turistično društvo Županova jama Grosuplje je izdalo najnovejšo brošuro o lepota in zanimivosti Županove jame z naslovom Županova (Tatarska) jama pri Grosuplju – Biser dolenskega kraškega sveta.

Ob tej priložnosti smo se odločili, da naredimo intervju z Marijo Kralj.

Kako dolgo že delate v društvu in kaj je vaše delo?

Sem blagajničarka, v društvu pa delam že deset let.

Kako bi opisali delo v turizmu?

Moraš biti iznajdljiv, znati se moraš postaviti v kožo turista, že iz oči mu moraš prebrati njegove želje in mu nato ponuditi najboljšo ponudbo ter ga napotiti na kraje, ki se jih splača ogledati.

Kakšne projekte in ponudbe pa organizira vaše društvo?

Ponujamo ogled jame ob določenih urah ter skupinske ogleda po prehodnem dogovoru, ogleda vodijo vodiči. Organiziramo pa tudi različne projekte,

predvsem prireditve: Moja dežela – lepa in gostoljubna, ki smo jo organizirali že trikrat in postaja že kar tradicionalna. Na njej podeljujemo diplome in nagrade za najbolj urejen vrt, hišo in gradbeni objekt. V naši ponudbi je tudi koncert v jami. Ukvarjamo se tudi s pohodništvom v okolici jame, prirejam in vodimo ekskurzije.

Kakšne želje in načrte ima vaše društvo za prihodnost?

Načrtujemo, da bi naredili park z drevesi, ki bi jih zasadili mladoporočenci.

Imamo tudi želje, da bi naredili športno igrišče, amfiteater.

Kakšne želje pa imate v zvezi z Grosupljem?

Želim si, da bi bilo več kulturnih prireditev, da bi odprli galerijo s stalno ali pa menjajočo se razstavo ter da bi se kulturna zavest Grosupeljčanov dvignila. Škoda je truda, ki ga skupine vložijo v svoje delo, saj se skoraj celo leto učijo vlog, izobesijo plakate, nato pa si igro pride ogledat le peščica ljudi."

Tamara Barič

KOREKT
JEZIKOVNA ŠOLA IN TURISTIČNA AGENCIJA
Zgornja Draga 4a, 1294 Višnja Gora

plus

vam nudi
priročnike za angleški jezik
z razlago v slovenščini in
ogromno vajami z rešitvami:

- Ali je angleščina v 1. letniku srednje šole tako težka?
- Ali je angleščina v 2. letniku srednje šole tako težka?
- Angleščina po slovensko - 1 (za 5. in 6. razred OŠ)
- Angleščina po slovensko - 2 (za 7. in 8. razred OŠ)

NOVO - NOVO - NOVO
- NAUČIMO SE ANGLEŠKIH ČASOV
(za srednješolce in odrasle)

Za vse informacije smo vam stalno na voljo na naših številkah: tel/fax 01/7877-244 in GSM 041/623-634
Liljana Štepec

Tudi otroci že veliko berejo

Umetnost v čaščenju in bogoslužju

Nova umetniška dela v Sv. Mihaelu

Nova župnijska cerkev sv. Mihaela na Grosupljem, zgrajena leta 1972, ima od sodobne umetnosti tri barvna okna akad. slikarja Lojzeta Čemažarja, še letos pa naj bi dobila nove mozaike in lesen križev pot. Mozaike na steni za oltarjem pripravlja p. Marko Ivan Rupnik, vodja Ateljeja duhovne umetnosti v Rimu. Njihova teološka osnova bo rastla iz znamenja sv. Mihaela: zmaga Božje ljubezni in moči nad zlom in grehom, predstavljena v velikonočni skrivnosti križa in vstajenja. Levi mozaik (ob zakristiji) naj bi prikazoval Jezusa na križu, ob njem pa sv. mater Marijo in učenca sv. Janeza. Na osrednjem mozaiku (za oltarjem) naj bi Vstali dvigoval k sebi Adama in Evo, na desnem mozaiku (ob stranskem koru) pa naj bi bil upodobljen sv. Mihael.

Za steno zakristije pripravlja Jože Trontelj križev pot : 5 cm globok relief v orehovem lesu, visok 1,5 m in skupaj dolg 7 m. Umetnik, doma je z Grosuplje, je doslej naredil več del v samostanu Stična: kipe Davida, Žalostne Matere Božje, sv. Bernarda, sv. Benedikta, Lojzeta Grozdeta itd., v cerkvi sv. Jožefa v Ivančni Gorici pa ambon in oltar. Poleg tega je imel tudi več slikarskih razstav. Župnik dr. France Šuštar ima skupaj z gospodarskim svetom v načrtu tudi nov krstni kamen ter prenovo električne osvetlitve, sten in tlakov župnijske cerkve. Pri načrtovanju prenove sodeluje arh. Danilo Fürst.

J. Müller

Jože Trontelj: Križani

Materinski dan v Žalni

Scena: Na odru sedijo mlajši in igri otroci od 6. pa do 10. leta starosti. Sprejaj v šopkih ležijo beli tulipani. V mraku na oder počasi prihaja žena v svetlomodri obleki s pregrinjalom in pokrito glavo. Ozek žarek svetlobe obsije njen obraz. Z nežno glasbo v plesu priplava angel v modri svetlobi – Marijino oznanjenje.

Tako se je simbolično začelo praznovanje materinskega dne v petek, 23. marca, v dvorani Kulturnega doma v Žalni. Osnovno sporočilo praznovanja je bilo namenjeno družini in njenemu temeljnemu poslanstvu. Zaradi velikega števila nastopajočih je nemogoče naštetih vseh, a je vendarle treba omeniti, da je ključna oseba za pripravo te prireditve bila teologinja Mojca Potokar. V pestrem, duhovno bogatem ter tudi tehnično podprtem programu so nastopali otroci iz vseh razredov žalske podružnične šole, mladi iz veroučnih skupin cerkvenega mladinskega pevskega zbora in Moški pevski zbor Samorastnik. Na koncu pa smo lahko prisluhnili tudi razmišljanju predavateljice o družini.

Polna dvorana obiskovalcev je uživala v tekočem ritmu besed in glasbe. Vsak sam pa je lahko primerjal, kako je pri nas doma danes, ko je družina vedno bolj ogrožena zaradi načel potrošniške družbe. Če se je vsakega dotaknil samo drobec sporočila iz te prireditve, bomo v prihodnje več storili drug za drugega v družinah, ljubezen pa se bo širila tudi prek naših hišnih pragov v vsakdanjik.

Jože Miklič

Praznik mamic

V župnijski cerkvi sv. Mihaela v Grosupljem je ob materinskem dnevu še posebej slovesno. Najprej se mamice udeležijo praznične svete maše, ki jo s petjem in glasbilo popestrijo otroci pevskega zbora **Zvezdica**, po njej pa se že tradicionalno zasenčijo cerkvene luči, malčki in malo starejši pa staršem pripravijo pravo dramsko presenečenje. Tudi letos velja zahvala za uspelo predstavo mentorskemu paru dveh skrbnih mamic, gospe **Zavirškovi** in gospe **Potokarjevi**, ki skoraj vsako praznično bogoslužje obogatita s poučnimi igranimi domisljicami. Tokrat so se otroci spraševali, kakšno naj bo darilo za mamo – kaj kupiti ali celo, še hvalevrednejše, kaj sam pripraviti. Matere so uživale, otrokom pa bo naslednje leto mnogo lažje pri obdarovanju.

Barbara Pance

Prve strani novega življenja

Svetovno priznana skupino **GEN VERDE** sestavlja štiriindvajsetih glasbenih umetnic trinajstih narodnosti, ki same ustvarjajo glasbo, jo odigrajo, ob njej pojejo, plešejo, deklamirajo in igrajo. Dekleta družijo evangelijsko sporočilo, da je evangelij, če ga živimo, "silna moč in polnost ter izviren način življenja pa tudi vir umetniškega navdih", ki ga na svojih potovanjih in obiskih v vseh državah sveta razdajajo med ljudi, da z njegovim izročilom oplemenitijo posameznikovo življenje. Dekleta so poklicana k rojstvu in ustvarjanju miru, s katerim gradijo lepši in bolj zedinjeni svet. Petindeset let praznuje skupina, v kateri so se zamenjale številne generacije vsestransko nadarjenih deklet, svoje plodno poslanstvo pa bo delila tudi s slovenskim narodom, saj si obetaven ansambel v malem travnu lahko ogledamo v Športni dvorani Kodeljevo (19. april), ali v portoroškem avditoriju (21. april). Z glasbeno igranim spektaklom Prve strani, ki izpričuje življenje vojnih let, umetnice na izviren, prepričljiv in izrazno ter umetniško dovršen način pripovedujejo zgodbo o svojih koreninah. Med ruševinami in bolečinami krute vojne odkrijejo moč in lepoto novega, drugačnega življenja, ki ga sproža moč evangelijskega duha.

Barbara Pance

Magdalenska gora in njena nova pridobitev

Nov kip sv. Magdalene

Na Magdalenski gori so s 15. februarjem 2001 nastale vidne spremembe. V cerkvi na Magdalenski gori zopet kraljuje kip zavetnice tamkajšnje cerkve sv. Magdalene, katerega sta gospod župnik Jože Mrvar in izdelovalec kipa samouk rezbarstva Janez Ahčin, doma iz Velikega Hriba v Tuhinjski dolini, pripeljala v cerkev. Skupaj z nekaj vaščani iz podružničnih vasi so na častno mesto glavnega oltarja postavili kip. Gospod Mrvar je na tako imenovano generalko povabil mamo Ano, ki že nekaj desetletij doživlja vzpone in padce cerkve in po svojih najboljših močeh nadaljuje delo pokojnega moža Jožeta (cerkovnika v cerkvi na Magdalenski gori) in jo z avtom odpeljal do cerkve, tako da je bila tudi ona med prvimi občudovalci prelepega kipa sv. Magdalene.

Gospod župnik Jože Mrvar je tudi dal

idejo o postavitvi KRIŽEVEGA POTA na Magdalenski gori, ki je bila ob pomoči pridnih rok najožjih sodelavcev iz podružničnih vasi kmalu tudi uresničena. 4. 3. 2001, na prvo postno nedeljo, smo se v zgodnjem deževnem popoldnevu sprehodili skozi trpljenje Kristusa in od prve do štirinajste postaje razmišljali o podobah Kristusovega trpljenja, prenešenega v današnji življenjski ritem. Ob koncu križevega pota je sledil blagoslov kipa sv. Magdalene. Obred sta vodila g. Mrvar in mag. Plut, prvi slovenski vojaški kurat.

Križev pot se začne pri že obstoječem križu ob poti do cerkve in hkrati označuje prvo postajo. Nadaljuje se po gozdni poti ob vznožju hriba, kjer stoji starodavna cerkevica, katere lega z okolico je znana kot ena najznamenitejših halštatskih najdišč na Slovenskem, končna štirinajsta postaja križevega pota pa je postavljena le nekaj metrov pred cerkvenim obzidjem.

Lea Janežič

Križev pot na Magdalenski gori

Sajenje balkonskih in okenskih rož - vedno znova nov izziv

Vrtnarstvo Frbežar organiziralo strokovno predavanje s praktičnimi nasveti.

Pomlad je tu. Toplo sonce nas vabi v naravo ter k vrtnim opravilom. Tudi ljubitelji cvetja so ponovno prišli na svoj račun, saj že lahko zasajajo vrtove ter krasijo balkone in okna. Mnogim je to vedno znova nov izziv, saj želijo slediti najnovejšim trendom in hkrati uporabiti svojo domišljijo in ideje.

Tako kot pri oblačenju nastajajo modni trendi tudi pri rastlinah. Namesto na modnih revijah se z novostmi lahko seznanjamo na razstavah, v literaturi in člankih ter na predavanjih. Prav s tem namenom so v Vrtnarstvu Frbežar na Malem Vrhu pri Šmarju Sap povabili v goste dipl. ing. Ruth Podgornik-Reš. Strokovnjakinja z dolgoletnimi izkušnjami ter avtorica mnogih člankov in knjig je dajala nasvete o pravilnem sajenju, o značilnostih in zahtevnosti posameznih skupin rastlin ter o možnih kombinacijah v mešanih zasaditvah. Iz obsežnega in izčrpnega repertoarja bom povzela le nekaj koristnih nasvetov.

Prvi korak pri sajenju rastlin je izbira kakovostne zemlje. Običajno mešamo kupljeno in domačo, kar po njenih besedah ni priporočljivo. Z domačo zemljo se namreč velikokrat vnesejo škodljivci, ki povzročajo škodo. Če se domači zemlji kljub temu ne želimo odpovedati, največkrat je za to vzrok prihranek, nam svetuje, da zemljo poparimo po posebnem receptu. Druga možnost za razkužitev je uporaba Dursbana, zopet po posebnem postopku. Vsem zapletom pa se seveda izognemo, pravijo v vrtnariji, če uporabimo le kupljeno zemljo.

Od škodljivcev smo se dotaknili bele muhe in pršice. Zelo je pomembno, da jih opazimo pravočasno. "Najkasneje, ko dve ali tri obletavajo rastlino!", še v šali doda Podgornikova. Za spopad z njimi svetuje Neoron, predvsem pa Konfidor. Za slednjega bo potrebno kar globoko seči v žep, a menda pomaga. Pomembno je, da škropimo samo dvakrat, v presledku 10 dni, z istim sredstvom. Če ne pomaga, moramo uporabiti drugo sredstvo.

Podgornikova seveda pozna recepte tudi za to, kako iz vsake rastline izvabiti najlepše. Dature nam lahko s čud-

ovitimi in številnimi cvetovi krasijo vrt od pomladi do pozne jeseni, če jo hranimo prav vsak dan. Če je jeseni, ob spravilu na toplo, ne porežemo, spomladi hitro zacveti, drugače nekoliko kasneje. Luknje, ki se velikokrat pojavijo na listih, naredijo strigalice. In to že, ko se listi še skrivajo v popkih. Kako se znebiti nadležnih zivalic? Pod rastlino se postavi gline lonček, napolnjen s senom in obrnjen na glavo. Ponoči so na paši, podnevi pa izrabijo priložnost in se skrijejo v seno. In prav takrat jih lahko zasačimo.

Ko se moramo odločiti o vrsti in barvi rož, ki bodo krasile naš dom, moramo upoštevati tudi rastline, ki so v gredici, razlaga Podgornikova. Za balkone, zaščitene pred padavinami, svetuje rdeče bršljanke, še posebej, če imamo tudi na vrtu rdeče vrtnice. Rekorderka v rasti z velikanskimi cvetovi je bela sulfrinja z modrikastimi žilami. Med drobnocvetnimi je Podgornikovi zelo pri srcu sorodnica sulfrinije, milijon zvončkov. Milijon cvetov rumene, bele ali modre barve prav lepo popestri korito z rdečimi bršljankami. Ta roža doživlja med vsemi rastlinami najhitrejši razvoj. Je skromna rastlina. Najbolje jo je zaliti takrat, ko je že malo žejna, zahteva pa redno gnojenje. Diascija je tudi primerna za kombinacijo z rdečimi bršljankami, vendar ne v skupni posodi. Diascija je namreč zelo bujna rastlina. Rada ima sonce. Če je na dežju, se nežni cvetovi osujejo. Enkrat tedensko je potrebno odcvetele poganjke odrezati. Med novejšie kombinacije spadajo nasadi pelargonij oz. rdečih bršljank in kopriv. Slednje so sončne rastline, primerne tudi za dež. Če zrastejo previsoko, jih enostavno odrezemo. Barve listov so tiste, s katerimi lahko dosegamo posrečene efekte.

Najbolj moderna rastlina je črnooka suzana ali thunbergija. Odgovarja ji sončna lega. Je vzpenjalka. Če ji ne priskrbimo opore, raste navzdol, recimo v viseči košari. Viseči zajčki imajo bele cvetove. Ustreza jim polsenca, potrebujejo pa malo vode. Brahikoma je ena najtrpežnejših rož. Dobro je, ker je ni potrebno čistiti, vendar na celodnevem soncu ne preživi. Vaniljevka po izgledu ne sodi med najlepše rastline. Vseeno

se pojavlja tako v koritih kot gredicah in to zaradi tega, ker izredno lepo diši.

Velika je tudi izbira rastlin za polseno. Vanjo sodijo rastline s svetlimi, rožnatimi cvetovi. Naštetimo le nekatere: rumena zajčja detelja, gomoljna begonija, lobelija, torenija, skevola ali modri čudež, fuksija in bakopa. Letošnja novost je modra bakopa, ki na soncu bogato cveti, je pa nekoliko krajša od bele.

Na izbiro je torej res veliko lepih rastlin, vsaka zase posebej lepa. Ko se odločamo o njihovih kombinacijah, seveda upoštevamo strokovne nasvete, sledimo pa tudi svojemu okusu, zamislim in domišljijo. Ko se končno začne sajenje, moramo paziti, da rastlin ne vsadimo pregloboko. V nasprotnem primeru začnejo najnižji vršički gniti. Vsekakor se na dno korita ne polaga ničesar, če so rože pod streho, ker bi to zmanjšalo volumen zemlje. Ko rože posadimo, jih temeljito zalijemo. Naslednje zalivanje pa sledi šele, ko vidimo, da so rastline žejne.

Kasneje moramo še posebej poskrbeti za njihovo prehrano. Vedeti moramo, da ko so majhne, potrebujejo malo, potem vedno več. Najboljša so počasi topna gnojila, še posebej, če so rastline na dežju. Za 80 litrov zemlje potrebujemo 20 dekagramov gnojila. Podgornikova svetuje, naj si datum sajenja rož zapišemo. Sledi štiritedenski čas, ko rastline le zalivamo. Temu sledi gnojenje, najprej enkrat in potem dvakrat tedensko. Na izbiro imamo tudi naravna gnojila. V 10 litrov vode namočimo 1 kilogram svežih kopriv. Vendar moramo pri tem paziti, saj se mešanica po 24-ih urah spremeni v škropivo z močnim, neprijetnim vonjem. Če nam rastline že pozimi napadejo uši, pa v 6 litrov vode namočimo 10 dekagramov suhih kopriv.

O vsem, kar je v članku le bežno omenjeno, dobite natančne "recepte" v Vrtnarstvu Frbežar. Tam vam bodo pokazali letošnje novosti in vam s strokovnimi nasveti pomagali urediti okolico vaših domov.

Mag. Tatjana Skubic

Koncert za dan žena in materinski dan

Veliko Mlačevo, 16. marca 2001 - V prenovljeni dvorani gasilskega doma na Velikem Mlačevem sta Ženski pevski zbor Kulturnega društva VOKAL iz Grosupljega pod vodstvom Emila Kovačca in Moški pevski zbor Samorastnik iz Žalne pod vodstvom Draga Zakrajška pripravila koncert za dan žena in materinski dan. Koncert je popestrila tudi Orfova vokalnoinstrumentalna skupina ŽVRGLE iz vrtca Kekec iz Grosupljega. Obiskovalce in goste je na začetku pozdravila predsednica KS Mlačevo Valentina Vehovec, program pa je povezovala mlada in prekaljena gđc. Anja Klančar.

Ženski pevski zbor deluje že peto leto, Samorastniki pa so delavno praznovali svojo deseto obletnico delovanja že pred letom. Tako v ženskem kot tudi v moškem zboru sodelujejo ljudje različnih poklicev. Glasbene izkušnje članov in članic so zelo različne, predvsem pa ljubiteljske. Med drugim jih družijo velika želja po soustvarjanju slovenske kulture, saj se zavedajo, da je prav slovenska pesem že dolga stoletja ena od glavnih nosilk narodne prepoznavnosti.

Vsak zbor zase je zapel šest pesmi. Po nastopu skupine Žvrglje sta zbora nastopila skupaj s tremi pesmimi: V. Rusa – Se davno mrači, ljudsko – Pozimi pa rožice ne cveto in A. Foersterja – Ljubezen do domovine. Obiskovalci v dvorani pa so z veliko pozornostjo prisluhnili skrbno pripravljenim točkam.

Zbora sta koncert z gosti nato ponovila 6. aprila v kulturnem domu v Grosupljem.

Ženski pevski zbor Kulturnega društva VOKAL

Orfova skupina ŽVRGLJE

Moški pevski zbor Samorastnik

Prešeren in njegovi na Kopanju Stric Jožef

Ker piše A. Slodnjak v Romanu o Prešernu (1938) v zvezi s kaplanijo Kopanj o bedi, sestradanih otrocih in bajtah, naj navedem nekaj stvarnih podatkov, ki dajejo o socialnem stanju nekoliko drugačno podobo.

V Veliki Račni so razen farovža imeli cele grunte Jeraj, Špehar in Štupnik, 14 je bilo polgruntarjev: Bernes, Finžgar, Garbas, Gorše, Jakopin, Jurjovc, Kozlar, Lazar, Lukežek, Lukčovc, Povle, Škant, Zaspenc in Zmec; četrtgruntarja sta bila dva: Zrnčev Anton in Gožek, kajzarjev pa sedem: Koščak, Tomare, Matija oz. Lipe, Štuc, Vavpt, Matiček in Lovre.

V Mali Račni so cele grunte imeli Bradač, Košak in Vrbe, po tritret grunta so imeli Adamič = Šuštar, Koprivc in Polonček, polgruntarji so bili Jože, Bregar, Lovre, Kodra, Kocman in Hribar, tretjinski grunt sta imela Bezek in Kovač, četrtinskega Tomare, kajzarji pa so bili Berce, Malnar, Martinovc, Burjovc, Lovre, Sedlar in Jager.

Na Sp. Slivnici so imeli po celi grunt Antonovc, Novljan in Španc, po tritret grunta sta imela France = Jernejovc in Boben, petnajst je bilo polgruntarjev: Ribič = Pušlar, Štupnik = Čevca, Marušnik, Peter, Klančar, Bubnič, Lukman, Gruden, Strešek, Žagar, Lučar, Šimnovc = Tominc, Mejač, Špehar in Cent, Boštik oz. Marušnik je imel tretjinski grunt, 14 je bilo kajzarjev: Španc, Vrtar oz. Cegan, Jernejova kajža, Dančur, Vovk, Gregorjovc, Samc, Strežek, Hočevcar, Kečmur, Cvrgel, Završnik, Antonovc in Numan oz. Marka. Poleg vseh teh hiš je bila na Slivnici tudi mežnarja.

Na Veliki Ilovi Gori sta imela po celi grunt Oven in Mežnar, tritretgruntar je bil Svinar, polgruntarji so bili: Berle, Hočevcar, Anton, Dolenji Trontel/Tronkel, Gorenji Trontel/Tronkel, Zajc in Dolenji Zajc, tretjinski grunt so imeli: Breznik, Ograjškov Martine in Ograjškov Matevž oz. Železnik, četrtino grunta so imeli Polonček, Matevšel in Jakop, kajzarji so

Kako sem kot babica praznovala materinski dan v Št. Juriju?

Materinski dan sem letos praznovala prvič kot upokojena učiteljica, sedaj babica petih vnukov.

Prejšnja leta v praznovanju nisem toliko uživala, ker sem sama sodelovala v pripravah in prav nič praznično se ni bilo drenjati na odru za zavesami in nestrpnost pričakovati, kako se bodo izkazali moji takratni prvčki. Prijetno obvestilo, ki mi ga je izročila vnukinja, me je spodbudilo, da sem šla s sorodnico na prireditev v Malo vas. Pozdravile in lepo so nas sprejele žene – članice ženske zveze in izmed množice ličnih brošk, ki so jih izdelali učenci OŠ Št. Jurij, smo si lahko izbrale eno. Posladkale smo se tudi z dobrotami, ki so jih za vse spekle pridne roke žensk, ki delajo iz čistega veselja. Dvorana je bila že takrat skoraj polna in očarane smo se zazrle v veje cvetoče forzicije, v šope kot sonce rumene narcise in slovensko zastavo.

Za dobrodošlico so nam zapeli otroci pevskega zbora iz OŠ Št. Jurij prisrčne otroške pesmice. Ganile so nas tudi lepe želje in izbrane misli iz pesmi, ki so jih recitali učenci OŠ in so bile namenjene mamicam, babicam in očetom. Prikupna in prijazna napovedovalka Saša z Zelenega vala nas je vsakokrat, ko je stopila na oder očarala s svojo milino in izbranimi, do srca segajočimi besedami.

Razveselili smo se tudi vzgojiteljic iz Grosupljega, ki so zaigrale in zapele, razveselili lepih pesmi Šentjurskega okteta, na katerega smo še prav posebej ponosni. Za smeh in dobro voljo so poskrbeli še naši domači igralci, ki so se pod vodstvom Jožeta Marentiča dobro pripravili.

Žene ženske zveze z Mojco Koritnikovo pa so delile dobrote tudi med programom in za vse jih je bilo dovolj, čeprav je bila dvorana nabito polna.

Praznovanje se je nadaljevalo naslednji dan, ko smo v župnijski cerkvi lahko prisluhnili zanimivemu predavanju o življenju žensk in naših misijonark v Kambodži.

Tišino ob gledanju diapozitivov je nekoliko zmotilo le nežno čebljanje mojega najmlajšega vnuka, ki smo ga predvsem domači skrivno občudovali in ga pozdravljali s smehljajem na obrazu. Njegov mili glas je bil za nas kot pesem, kot najčistejša molitev in v nas je zbujal najnežnejša čustva sreče in veselja.

Vse navzoče pa nas je po končani božji službi prevzela pesem MAMICA JE KAKOR ZARJA, ki so jo občuteno zapele mladenke cerkvenega pevskega zbora. Požele so velik spontan aplavz.

Hvala za dva lepa praznična dneva
babica Ana

MAMA – beseda, ki otroku prva prire iz ust; beseda, ki so jo opisovali in opevali mnogi pesniki in pisatelji; beseda, ki pomeni novo življenje.

Z namenom, da se svojim staršem zahvalijo za življenje, ki so jim ga dali, za vse neprespane noči, ko so bedeli ob njih, za vse ure dela, negovanja, vzgajanja, razumevanja, za neštete tople besede in poglede, skrbnost in ljubezen, so učenci OŠ Brinje pod vodstvom njihovih mentorjev pripravili v marcu praznično prireditev.

V eni dobri uri smo se ob pomenljivi umetniški sceni sprehodili skozi vse štiri letne čase enega leta in s pomočjo izbranih recitacij, pete besede, instrumentalne glasbe in plesa podoživeli življenjsko pot človeka – matere od rojstva in otroštva preko mladosti in zrelosti do starosti.

Materina ljubezen je kakor krog. Nima ne začetka ne konca. Nenehno se širi in se dotakne vsakogar, ki ji pride na pot. Objame ga kakor jutranja meglica, ogreje kakor sonce v zenitu in pokrije kakor odeja večernih zvezd, je bila ena od mnogih lepih misli v prireditvi.

Življenje je naša največja vrednota, je v zaključnem govoru poudarila ravnateljica šole in nadaljevala, da smo nosilci življenja in naroda starši, še posebej žene in matere. Zato je prav,

da se ob materinskem dnevu starši in matere zavemo, da to ni nekaj samo po sebi umevnega.

Učenci so poleg zahvale želeli staršem povedati, da so jim veliko bolj dragoceni trenutki, ki jih starši preživimo z njimi, kakor vse igrice in nakit, s katerimi jih priložnostno obdarimo.

V programu so poleg učencev naše šole sodelovali tudi otroci vrtca Kosobrin, Moški pevski zbor KD Pesem Grosuplje, Ženski pevski zbor KD Vokal Grosuplje, Ženski pevski zbor KD Šmarje-Sap in tudi starši sami. Vsem se še enkrat zahvaljujemo za čas in delo, ki ste ga vložili v prireditev in s tem omogočili pestrejši kulturni večer. Hvala tudi številnim staršem, ki ste si vzeli čas in s tem pokazali, da se zavedate pomembnosti pozitivnih življenjskih vrednot.

Ob izhodu so si mame in babice lahko "utrgale" cvet z našega pisane travnika, kot je poimenovala ravnateljica preko 500 belih, rdečih in rumenih rož, ki so jih pri tehničnem in likovnem pouku izdelali večinoma učenci četrtega in šestega razreda osnovne šole ter učenci sedmega in osmega razreda osnovne šole s prilagojenim programom. Naredili so jih z namenom, da jih sprejememo kot cvet ljubezni, ki nikoli ne mine in nam vedno govori.

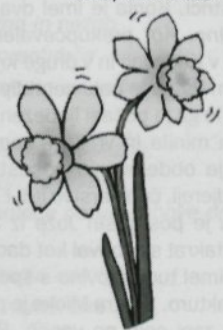
Jelka Gros, OŠ Brinje

VRTNARSTVO FRBEŽAR

Mali Vrh 19
(nad tunelom avtoceste
Ljubljana-Novo mesto)
1293 Šmarje Sap
Tel.: 01/780 42 60
040/224 455

Tudi letos v našem vrtnarstvu
bogata ponudba:

- sadik balkonskih rastlin:
bršljanke, pelargonije, surfinije,
verbene, bakope, moljevka, lotos
- trajnic
- okrasnega grmičevja in drevnine
za žive meje
- cvetočih in zelenih
sobnih rastlin
- enoletnic

Ukvarjamo se tudi z urejanjem vrtov.
Zasadimo tudi vaše posode in korita, lahko pa izbirate med že pripravljenimi nasadi.

Odperto vse dni, razen nedelje, od jutra do večera.

Pričakujemo vas pripravljeni, da vam svetujemo!

Območna revija otroških gledaliških in lutkovnih predstav

V Kulturnem domu Grosuplje se je v dveh dneh "gledališkega maratona", ki ga je organiziral Javni sklad RS za kulturne dejavnosti Območna izpostava Ivančna Gorica, predstavilo okoli dvesto petdeset mladih igralcev in lutkarjev iz osnovnih šol v občinah Grosuplje, Dobrepolje in Ivančna Gorica. Vse predstave si je ogledala selektorica Simona Zorc Ramovš, ki je v nastopu trinajstih gledaliških skupin natančno opazovala celostno podobo predstave.

Selektorica je bila pozorna na igro in prepričljivost mladih igralcev, na kostume in sceno, na gibanje v prostoru, igralčevo medsebojno komunikacijo, uporabo luči in drugih tehničnih pripomočkov, posebej pa je bila pozorna tudi na primernost izbire besedila mentorice glede na starost nastopajočih.

Prvi dan se je predstavilo šest gledaliških skupin. Prva je "odprla" revijo in premagala tremo gledališka skupina podružnične šole Polica, ki je pod vodstvom mentorice Alenke Pečarič uprizorila Lainščkovo igrico *Ko se ptički ženijo*. Že dobro "ogreto" dvorano, v kateri se je trlo mladih gledaliških navdušencev, so razveselili učenci glasbeno-dramskega krožka podružnične šole Stična z mladinsko predstavo *Bratovščina Sinjega galeba* avtorja Toneta Seliškarja. Učenci so na slikoviti in zelo lepi sceni nastopili pod vodstvom Mateje Humar. Iz osnovne šole Ferda Vesela sta se s pomočjo mentorice Marte Steklasa predstavili dve gledališko-glasbeni skupini razredne in predmetne stopnje. Mlajša skupina je zaigrala igrico *Polžkov rojstni dan*, starejši pa so nastopili v pravljici bratov Grimm (v priredbi Svetlane Makarovič) *Volk in sedem kozličkov*. Dobrepoljska dramska skupina in njihova mentorica Ema Sevšek so vsem gledalcem ponudili zanimivo *Učno uro*, priredbo besedila Toneta Partljiča. Mentorica Simona Nahtigal pa je svoje učence v dramskem krožku Osnovne šole Struge navdušila za klasično dramo *Županova Micka*, prvega slovenskega dramatika Antona Tomaža Linharta.

Drugi dan je bilo še bolj pestro, saj je nastopilo sedem skupin pred popolnoma polno dvorano. Prvi so nastopili lanskoletni izbranci in kljub mladim letom - že "stari gledališki mački" iz skupine Kratkohlačniki kulturnega društva Zagradec. Z mentorico Katjo Šuštar so predstavili mladinsko igrico Vike Grobovšek z naslovom *Lahko noč, hudoba*. Učenci dramske skupine podružnične šole Šmarje-Sap so zaigrali radijsko igrico Žarka Petana *Obtoženi volk*. Za igranje jih je navdušila mentorica Mojca Lešek, s katero že iščejo besedilo za novo predstavo.

Mentorice Duši Hočevar, Martina Prhaj in Jelka Samec so s mladimi igralci podružnične šole Kompolje in vrtca Ciciban nastopili v predstavi *Pomlad ima skrb* avtorice Tatjane Kokalj. Gledališka skupina Ostržek iz Ponikev in njuna mentorja Mateja Hočevar in Sašo Vlah so nam pokazali, kaj čaka tistega, ki vleče druge za nos, pa čeprav gre za *Prvi april*. Mentorica Marija Strnad svoje navdušenje nad gledališčem deli z dvema gledališkima skupinama osnovne šole Stična. Stičnani so se predstavili s Severjevo predstavo *Nič nas ne sme presenetiti* in že skorajda ljudskim junakom Krjavljem v odlomku *Pri Obrščaku* iz Jurčičevega romana Deseti brat. Kot zadnji so nastopili živahni "mačkoni" lutkovne skupine Šolc, ki pod vodstvom mentorice in slikarke Sandi Zalar vadijo na podružnični šoli Šmarje-Sap. Mladi lutkarji, ki so sami ustvarili zanimive lutke, so zaigrali priredbo Disneyeve pravljice *Mačke iz visoke družbe*.

Čeprav so se vse gledališke skupine zelo potrudile, sta po selektoričnem mnenju po kvaliteti najbolj izstopali predstavi gledališko-glasbene skupine iz Šentvida s pravljico *VOLK IN SEDEM KOZLIČKOV* ter pravljica lutkarjev iz Šmarja *MAČKE IZ VISOKE DRUŽBE*. Prvi bodo gledališnike naših treh občin zastopali 11. aprila na medobmočni reviji otroških gledaliških skupin, Šmarčani pa dan prej (10. aprila) na medobmočni reviji otroških lutkovnih skupin v Cerknici.

Barbara Rigler

Območna revija odraslih folklornih skupin

V soboto, 24. marca, se je v Kulturnem domu Grosuplje v organizaciji Javnega sklada za kulturo odvijala **Območna revija odraslih folklornih skupin**. Kot prva je nastopila mlajša folklorna skupina Račna z vodjo Marijo Zaviršek, ki poleg zaključne skupine, folklorne skupine KD France Prešeren Račna letos praznuje 20 letnico svojega obstoja. Skupina je zaplesala splet pustnih štajerskih plesov, katerih avtor je Bruno Ravnikar. Folklorna skupina Zagradec z vodjo Natašo Hribar, ki se je predstavila tudi kot avtorica spleta, nam je predstavila splet plesov iz Bele Krajine. Z ljudsko pesmijo nam je revijo popestrila skupina Zarja - ljudski pevci iz Račne z vodjo Jožico Podržaj. Splet dolenjskih plesov pod avtorstvom in vodstvom Nataše Hribar je zastopala Folklorna skupina Vidovo Šentvid, KD France Prešeren Račna pa je zaključila s spletom goriških plesov pod vodstvom Olge Gruđen in z avtorjem spleta Dragom Vidovičem. Revijo si je strokovno ogledala Branka Moškon in kot boljše izbrala splet dolenjskih plesov Folklorne skupine Vidovo Šentvid, ki se bo 5. maja odpravila na Medobmočno revijo v Kočevje.

Katarina Macuh

Območna revija mladinskih pevskih zborov

V torek, 20. marca, je v Kulturnem domu v Grosupljem v organizaciji Javnega sklada za kulturo Ol Ivančna Gorica potekala **Območna revija mladinskih pevskih zborov**. Na reviji so se v prijetnem vzdušju predstavili mladinski pevski zbori iz OŠ Višnja Gora in OŠ Stična z zborovodkinjo Valerijo Račigraj, PŠ Struge z zborovodjo Romanom Gačnikom, OŠ Dobrepolje z zborovodkinjo Rezko Šuštar, OŠ Ferdo Vesel iz Šentvida pri Stični z zborovodkinjo Marto Steklasa in zbor KD Račna z zborovodkinjo Tanjo Gruđen. Zapeli so pester izbor predvsem ljudskih pesmi, med njimi so se našle tudi nekatere napovedovalke pomladi.

Strokovna spremljevalka gospa Tatjana Mihelič je po koncu revije ocenila, da se je najbolje odrezal Mladinski pevski zbor OŠ Dobrepolje, ki se je 29. marca pomeril na Medobmočni reviji Mladinskih pevskih zborov v prostorih OŠ Brezovica.

Katarina Macuh

Dogajanja v Knjižnici Grosuplje

Kdo se boji kače?

Otroci, ki obiskujejo pravljčne urice v Knjižnici Grosuplje prav gotovo ne. To so dokazali v torek, 3. 4. 2001, ko so se lahko iz oči v oči soočili z njo. Na obisku smo namreč imeli čisto pravo kačo, tako, ki leze in seveda vzbuja strah, sploh tistim, ki so jim skozi vse življenje dopovedovali, da je kača nekaj slabega in strašnega. Tudi večina pravljč, kjer nastopajo, jih predstavlja kot negativne like. Znani slovenski pisec, naravoslovec in popotnik Fran Erjavec (1834-1887) je v svojih delih, kjer opisuje živali, kače uvrstil v skupino, imenovano "Golazni". Vendar pa z veseljem lahko povem, da otroci od 4. do 10. leta ne čutijo do teh plazilcev toliko odpora kot njihovi starši in stari starši. Kača, ki smo jo srečali na pravljčni uri, spada med gože in ni strupena. Otroci so hitro izgubili začetno zadržanost in kaj kmalu se jim je ovijala po rokah in visela na njihovih vratovih. Tako so tudi tisti najmanjši predhodki o tem, da je kača spolzka, močra in hudobna, izgubili.

Čeprav so otroci slišali tudi vsa opozorila o strupenih kačah, jim srečanje s temi živalmi ne bo več vzbujalo toliko strahu in slabih občutkov.

Pravljčarka Tanja in biologinja ter naša sodelavka Vida sta s kačo Sereno pripravili otrokom novo izkušnjo in nepozabno doživetje.

Sveta gora Atos

Tako prijetnih izkušenj s kačami pa popotnik Janez Mihovec, ni doživel. O bližnjih srečanjih z njimi nam je pripovedoval na potopisnem predavanju z naslovom *Sveta gora Atos*, v knjižnici, v četrtek, 22. 3. 2001.

Grški otok Atos in njegove prebivalce je v marcu ob diapozitivih na zanimiv in duhovit način predstavil Janez Mihovec v grosupeljski knjižnici.

V četrtek, 17. maja 2001, ob 19. uri vas vabimo v Knjižnico Grosuplje na strokovno predavanje Dušice Kunaver z naslovom **RAZLAGA TEMELJEV ANGLEŠKE SLOVNICE**. Predavanje je namenjeno tako začetnikom v učenju angleščine kot tudi tistim, ki jezik že bolje poznajo in si želijo svoje znanje urediti.

Desetletnica GŠ Grosuplje - enota Dobrepolje

Pred natanko desetletjem so se pojavile prva pobude po ustanovitvi podružnične glasbene šole na dobrepoljskem koncu. Leto kasneje je v stavbi tamkajšnje osnovne šole že zaživel pouk glasbe, katere uspešni tek je začrtal tedanji direktor Marjan Sajovic. Leto 1991/92 je kljub povoju obudilo izredno zanimanje in navdušenje med tamkajšnjo mladino, saj se je kar dvaindeset učencev že lahko odločalo med pestro ponudbo instrumentov, in sicer kitare, klavirja, električnih klaviatur, kljunaste flavte in glasbenega nauka, program pa sta vodila dva učitelja. Z leti je število učencev strmo naraščalo, zaradi potreb dobrepoljske godbe pa se je v šolskem obdobju 1994/96 razširil tudi trobilni-pihalni oddelek. Moda ima svoje zakonitosti tudi v glasbenem svetu, pa tudi matična šola na izobraževalnem področju vsako leto napreduje in širi obseg instrumentalnega poučevanja, zato se je zanimanje za posamezne instrumente spremenilo, opustili so pouk sintetizatorja in ga nadomestili s poučevanjem saksofona, zadnji dve leti pa tudi violine. Vedno bolj so v ospredju tudi komorni ansambli, v tamkajšnji glasbeni šoli kar dva - skupina Dixieland in trobilna zasedba Fanfare. Z letošnjim letom je pouk zaokrožilo dvainsedemdeset učencev, ki jih poučuje osem učiteljev, ledino pa prebija tudi mala glasbena šola s trinajstimi nadebudneži. Note zagnano prebirata tudi številni kitarski orkester in mala jazz zasedba. V desetih letih delovanja se učitelji še posebej pa učenci lahko pohvalijo z vsakoletnimi lovorikami, ki jih prinesejo iz regionalnih ali državnih tekmovanj, izredni delovni in tekmovalni uspehi se kar vrstijo pri dveh grosupeljskih profesorih **Barbari Škrjanc** in **Rezki Šuštar**, kljub temu da delovni pogoji ne dopuščajo enakovrednih možnosti, kot na primer po ostalih šolah, kar predstavlja že znani večni problem grosupeljskega glasbenega izobraževanja! Tako se učitelji in učenci stiskajo po provizoričnih učilnicah, v zobni ordinaciji ali ravnateljevi pisarni, pa tudi v gospodinjstvi učilnici skupaj z brnečim pralnim strojem ali v brezzračnih in temačnih prostorih so navajeni delati, in ravno zaradi tega še toliko bolj zavzeto pričakujejo postavitev novega kulturnega doma z namenskim prostori za glasbeno solo, v katerem bodo lahko normalno zadihali in uigrali svoje instrumente. Učitelji in učenci so slavnostni jubilej 4. aprila proslavili s koncertnim repertoarjem.

Barbara Pance

Bregarjev rod

Zadnje leto življenja mojega strica Jakoba, ki je kot že več let prej (po ženi smrti) preživel dvo- do tromesečne počitnice pri Duševih, Franckovih in Bregarjevih, sem še čilega, zdravega vprašal, od kod izvira naš rod, kako in kje so živeli njegovi bratje in sestre, pa mi je proti pričakovanju povedal več, kot bi mu 97-letniku prisodil.

Da izvira rod iz Troščin, je rekel naprej. Čeprav sem že prej slišal, da smo imeli daljnje sorodnike v trideset ure oddaljenih Troščinah, oziroma da je imel moj oče tamkajšnjega dokaj trdnega kmeta Štefka za bratranca, sem nekako skeptično jemal na znanje to, meni komaj verjetno resničnost, kot bi se mi za malo zdelo, da bi moji predniki izvirali iz te razmeroma majhne in nepomembne vasi. "No!" sem si mislil, "Če ta moj stric, poštenjak, tako pravi, mora biti že res."

Prvi gospodar Bregarjev, torej moj praded Jurij (po poliško Jur), je prišel iz Dimnikove hiše v Dolenji vasi. Eden od njegovih bratov si je zgradil mlin spodaj ob potoku in razmeroma srečno živel.

Poleg Jurja je bilo še več otrok, katerih imen se stric ni več spomnil. Našel je Matevža, Janeza in Jožeta.

Medtem ko se je Jur priženil na Polico, v hišo št. 6 (pozneje tudi moja rojstna hiša, ki jo je moj oče domala povsem obnovil), so se njegovi bratje (in sestre?) razkropili po svetu in vsi - pridni in domiselni - kar lepo živeli.

Gospodar Jur, Bregar po domače, je imel 7 otrok. Na moje vprašanje, če je kateri od otrok še mlad umrl, mi stric Jakob ni vedel odgovoriti.

V prvem Šemetovem rodu na Polici so bili:

MICKA

se je poročila pri sosedu Škrabcu na Polici. Imela je le eno hčer, Micka pa je pri porodu umrla. Hčer je vzel k sebi Mickin oče. Pozneje se je poročila k Jurčkovim na Pristavo nad Višnjo Goro. Mož je bil mizar. Imela sta dve hčeri in sina, ki je oslepel. Obe hčeri je vzel k sebi Dolharjev Franc. Obe sta se poročili. Ali je bilo to na Gatini, ali celo pri Dolharju, ne vem.

TONE

je živel v Zagrebu kot pisar. Bil je tudi nekaj časa v šoli. Imel je (menda) dve hčeri. Ena od teh je prišla enkrat k Bregarju zaradi dote.

JANEZ

je živel kot pek v Karlovcu. Dobro mu je šlo. Toda, ko mu je začelo iti na slabše in se je namenil k bratu Matevžu na Polico (po pomoč?), je med potjo umrl. - Bil je dobričina: po par volov je kupil v Karlovcu za brata Matevža, za Dolharja in brata Martina, za sosedo Strajnarja in Škrabca - torej pet ali celo sedem parov - pa ga je potem le brat Matevž še poznal. Ostali so pozabili, da jim je pomagal

iz zadrege. Ni bilo čudno, da je Matevž (moj ded) Jurjev naslednik, večkrat dejal: "Nehvaležnost pa taka! Prej so pa vsi dobili po dva vola zastonj!"

Janez je bil brez otrok. Po mnenju strica Jakoba (tega 97-letnika s sijajnim spominom) je Janez verjetno tudi kozolec financiral. To je moralo biti okoli leta 1855.

MARJANA

je bila poročena v Zagradcu pri Žalni. Pri njej je živel neporočeni brat Jakob, ki se je pozneje preselil v rojstno Bregarjevo hišo na Polici. Marjana je imela hčer, ki se je prisožila na Brvace (p.d. Brce) pri Grosupljem. Menda tudi sina (tega stric ni vedel za gotovo). K Bregarjevim je prišla včasih na obisk moževa sestra. Marjana je bila menda z vdovcem poročena. Eden od njenih je bil oženjen na Lobčku nad Žalno.

JAKOB

je bil (kakor njegov brat Janez) samec in je živel pri sestri Marjani v Zagradcu, potem pri Bregarjevih na Polici, kjer je tudi umrl.

MATEVŽ (moj ded),

rojen 1819, je bil poročen s Štefanovo (pisala se je Omahen) iz Dolenje vasi. Njegova žena, moja babica, je bila ob poroki stara 17 ali 18 let. Matevž je bil izučen za čevljarja, pri nekem Jurčmanu. Najprej je šival, potem pa je verjetno kot bolj primeren prevzel posestvo. Z bratom Janezom in Jakobom je hodil šivat tudi po hišah. Stric Jakob se je spomnil še naslednjih hiš, kjer so šivali: Finčev in Mihjavčev v Goričanah ter Kovačev v Stari vasi.

Ded pa ni bil le kmet, ampak tudi obrtnik, prekupčevalec in prevoznik. Prekupčeval je z lesom (orehovino, kostanjevino, hrastovino itd.) in ga prevajal tudi za druge. Enako njegovi sinovi - moj oče in strici. Konja je imel dva ali celo tri, stalno. Kot prekupčevalec s konji je hodil v Karlovac in v druge kraje na Hrvaškem. Pa ga je neki nepridiprav grdo ofrnal in ga je počasi ljubezen do konj povsem minila in vrnila k zemlji. Posvetil se je obdelovanju posestva, živinoreji, sadjereji, čebelarstvu itd. Enega konja mu je poslal sin Jože iz Semiča, kjer je takrat služboval kot dacar.

Matevž je imel tudi trgovino s špece-rijo in manufakture. Sestra Micka je prodajala blago zanj celo po vaseh. Pozneje je imel tudi gostilno, toda samo do smrti svoje žene (moje babice) leta 1887, ko je umrla samo dan pred malim šmarnom za rakom. Po tistem je gospodinjila hči Micka, pozneje Meta.

Nadaljevanje prihodnjic

Še neobjavljeni zapis je pripravil pred leti Janez Šeme, rojak naše občine. Objavljamo ga v spomin zdaj že na pokojnega pisatelja.

Uredništvo Grosupeljskih odmevov

Grosupeljski spomin na drugo tisočletje Davki, punti, čarovnice in druge nadloge

Že nekaj mesecev po izvolitvi Janeza Zeissla za stiškega opata je zahteval deželni knez za obrambo pred Turki od samostana 1000 goldinarjev davka takoj, 2000 pa po zastavitvi samostanskega imetja. Po pogajanjih si je moral opat nato ta denar sposoditi pri baronu Antonu z gradu Turn pri Igu, Dominiku Listu iz Žužemberka in Erhartu Pellizhoferju s Polževega, nato pa z raznimi zamenjavami tega kredita še pri Maksimiljanu Lambergu iz Črnelega in Jablja, ter pri župniku Luki Verbiču v Dobropolju.

1567 je opat zaprosil nadvojvodo Karla, da mu je potrdil vse nekdanje privilegije, ki jih je prejel samostan v preteklosti.

V Krškem je bil kljub peripetijam za izvolitev stiškega opata postavljen za župnika Polidor de Montagna, ki je bil hkrati tudi generalni vikar za Štajersko, Kranjsko in Koroško ter hud zatiralec protestantizma.

1570 - 1580 je kuga večkrat morila na Kranjskem.

V tem času se je po ukazu nadvojvode Karla gradilo sodobno vojaško utrjeno mesto Karlovec. Gradnja je pomenila velik udarec Novemu mestu glede privilegijev in gospodarskih tokov, saj je bila večina vojske in njene oskrbe preseljena v Karlovo mesto.

1573 - 27. januarja se je začel slovensko-hrvaški kmečki upor in se končal 9. februarja naslednjega leta. Kmečka zveza je nosila še drugo ime "moška punta ali puntarija". V znak razpoznavnosti so nosili zimzelen ali bršljanovo listje za klobukom. V poziv župam so poslali petelinovo pero, sprejet pa je bil vsak, ki je prestopil velik krog, ki so ga narisali na tleh. Poleg upora proti zemljiški gosposki so se borili tudi proti vsem pobiralcem davkov, carinam in mitnicam.

Nadvojvoda Karel Avstrijski je ustanovil redno pošto od Gradca v Ljubljano.

1575 - V bitki s Turki pri Budačkem sta 22. septembra padla grof Herbert Turjaški in Friderik Višnjegorski. Mlajši Herbardov sin Volk Engelbert je bil zajet. 9. decembra so Turki priredili v Carigradu slovesno povorko, kjer so razkazovali njuni ustrojeni glavi. Nato so z izsiljevanjem njihovih sorodnikov

zahtevali visoko odkupnino od Turjaških in Višnjegorskih, vredno 20.000 takratnih tolarjev, ki pa so jo le-ti zbirali tudi med podložniki. Za izsiljeni denar so Turki zgradili džamijo Ferhadija v Banja Luki, ko je bil patriarh in vezir Mehmed Sokolovič.

(Do druge svetovne vojne so glavi Turjačana in Višnjegorskega hranili na turjaškem gradu v skrinjici iz cipresnega lesa. Po bitki med vojno sta glavi prešli neznano kam. Džamijo so razstrelili 7. maja 1993, na njenem prostoru pa je danes parkirni prostor za tovornjake).

1581 - Stiški opat Lavrencij je bil primoran, da se je zadolževal na primer med polhograjskimi podložniki, ki so spadali pod samostansko upravo, pa nato pri žužemberškem župniku in nato še 40 goldinarjev pri Jakobu Würzerju, vikarju v Šmarju.

1584 - Med zdravniki, zvezdoslovci, modroslovci, pa tudi med večino ljudi je vladalo prepričanje, da je kuga šiba božja, ki jo Bog pošilja zaradi trdovratnih grešnikov. "V kužnem redu", ki ga je izdal Karel II., je prav s temi besedami začel svoje uvodno besedilo. V delu prebivalstva pa je vladalo tudi prepričanje, da kugo povzročajo čarovnice.

1585 - Turjaška grofa brata Kristof in Volk sta dodelila župnijo Škocjan Juriju Dalmatinu.

1588 - so posodobili pošto s konjem in jo nato podaljšali od Ljubljane v Višnjo Goro (druga poštna postaja), Trebnje, Novo mesto in Karlovec. Druga smer poštne povezave je bila organizirana tudi prek Hrušice v Novo Gorico do Benetk.

1589 si je opat Lavrencij želel pridobiti nazaj desetino v šmarni fari, ki jo je njegov predhodnik opat Neff zastavil Ulriku Khobergerju. Tretjina desetine je bila v naslednjih naseljih, ki spadajo pod Grosuplje: Tlake (Tlagkh), Veliki in Mali Vrh (Gros und Klein Guph), Huda Polica (Khlein Polliz).

1592 - V Št. Vidu pri Stični so želeli postaviti tedenski sejem ob torkih. Meščani Višnje Gore so dali soglasje, Novomeščani pa so se bali in zatrjevali, če se bo to zgodilo, bodo organizirali svoj semenj tudi v Šmarju in še kje drugje.

Jože Miklič

Devet krogov med nebesi in peklom - šesti krog: Iskanje idealnega mesta

V zgodovini so tudi veliki misleci že iskali rešitve za "večno in idealno družbo" v idealnem mestu, in so mislili, da ga bodo lahko fizične, tehnološke in oblastne metode dejansko udeležile.

Sokrat je dejal, da mora človek v mestu spoznati svojo vlogo ne samo kot stanovalac v mestu, ampak kot sestavni del vseobsegajočega vesolja, ki naj se blešči v zavesti samega sebe. Kljub temu grški polis ni bil organsko povezan s prostorom in časom. Ko je nato Platon sanjal o "polisu", je s svojim strogim razvrščanjem prišel do tako abstraktnih rešitev, da jih še danes z vsemi znanstvenimi napredki v kibernetiki, zdravniški psihiatriji, kirurgiji, umetnim osemenjevanjem ter celo z razvitem kloniranjem in razvrščanjem ljudi po genomu niso sposobni uresničiti, čeprav se vse to ponekod tudi že močno izrablja. Gre za preprosto in samoučujočo filozofijo o služenju "vladajočemu razredu". Lewis Munford pa pravi: "Ta argument je potemtakem samo potrjeval, da Platon ni bil sposoben doumeti človeškega značaja: ta nesposobnost je bila prav tako velika kakor nesposobnost starokopitnih in zdresiranih psihologov naših dni, ki si prav tako domišljajo, da vedo, kako je treba ravnati z ljudmi in psi, med političnimi voditelji in dreserji psov pa se slej ali prej spremeni vsak despotski režim ukazovanja v nekaj smešnega..." (Mesto v zgodovini, 1961).

Platonov učitelj Aristotel je dejal, da je bil najbolj srečen le takrat, ko je bil kamnosek. Pri filozofskih razmišljanjih tega občutka ni mogel doživeti, saj se je zavedal svojih omejenosti in možnih napak. Po njegovem mestu postane mesto šele takrat, ko obstaja skupni interes po pravičnosti in udobnem življenju. Problem grške demokracije pa je temeljil precej globlje, kot ga je ugotavljal sam Aristotel, saj so bolj kot velikost na razdiralnost vplivali prešibki voditelji, ki so si za dvigovanje avtoritete dodajali kar božanske naslove. Slava in zanimanje Atenčanov sta se skrčila pravzaprav na družinska odličja, premoženje in poklicno vlogo. Tako so se Atene spremenile v pravega imperialističnega izkoriščevalca, ki je ob iskanju rešitve dejansko uničil vso skupnost.

Precej togo je razmišljal tudi rimski arhitekt Hygenus, ki je trdil, da mora biti idealno mesto dolgo 2400 palcev, širo-

ko pa 1600. In čeprav je srednjeveška miselnost danes mnogokrat označena z raznimi slabšalnimi vzdevki, so dejansko srednjeveška mesta delovala v nekem urejenem (lahko bi rekli celo demokratičnem) duhu, vendar le takrat, kadar so bila normalno velika in sebi primerno dozorela. To velikokrat je bilo sicer dokaj različna, a bi se je dalo primerjati z grškimi polisi. Ko pa je število prebivalcev preraslo kritično maso, je bila neodgovornost do skupnega dobra vedno večja. V takšnih situacijah so se pota diktatorjem kar sama odpirala.

Predno se je pri nas dokončno sesul srednji vek in se prelevil v barok, pa je nastopilo tudi obdobje, ki ga bolj pomotoma kot ne imenujemo renesansa. V arhitekturi se je "nekdanji srednjeveški nered" v postavljanju zgradb in ozkih vijugastih ulic (danes bi rekli temu sonaravno bivanje ali topografsko mesto) začel kazati v strogih ravnih potezah širokih avenij za vojaške parade, ob ulicah pa so vedno bolj začeli rasti nizi enoličnih uniformiranih objektov z oboki, ponavljajočimi se elementi na pročeljih, pa tudi v nadpražnikih, oknih in stebrih. V Neaplju je kralj Ferrante celo razglasil ozke srednjeveške zasnove ulice za državno nevarnost. Zgledi gradenj po antičnih, predvsem grških zasnovah, so bili le rahel pridih novodobnemu razmišljanju, ki mu ga tudi bogati bruhajoči vodnjaki, spominski kipi, kamniti in opečni tlaki po rahlo se vzpenjajočih mestnih ulicah niso mogli vdahniti novega duha. Še več: nova mesta so se spet razslojila na bogate in revne četrti, ki so vedno bolj spominjale na ureditve iz časov babilonske države. Že iz tega se da razločno razbrati pohod nove dobe v obliki posvetnega absolutizma.

V začetku 19. stoletja mest niso obravnavali kot javne ustanove, temveč le kot zasebno trgovsko tveganje, ki mu je treba dolivati toliko moči, da bo ustrezno povečalo obratni kapital in zvišalo vrednost zemljišč. V času komunizma so v SSSR pretežno razmišljali le o prevozu težjih tovorov in vzporedni gradnji širokih cest. Sami "bivalni celici" so namenili 21,84 m²/odraslega proizvajalca v Socialističnem mestu (Socgorod, 1930). Takemu razmišljanju pa je nasprotoval sam J. V. Stalin, zato se ta zasnova ni več razvijala. F. L. Wright se

je z nekoliko večjo ameriško širino loteval leta 1934 dodeljevanja človeškega bivalnega prostora in trdil, da vsakemu pripada najmanj en oral (64m x 64m), zato se mesta po njegovih zasnovah imenujejo "mesta širnih oralov". Posebnost v gradnji že pred drugo svetovno vojno pa kažejo satelitske socialne seseske na Švedskem, ki so po obliki še najbolj podobne grosupeljskim Dvorom, le da v slednjih ni bila izdelana celotna družbena infrastruktura.

Če še nekoliko globlje prodremo v zgodovinske čase iskalcev idealnih mest, bomo lahko ugotovili le, da so prav takšni iskalci povzročili najhujša razočaranja. Tako je bilo tudi v času renesanse, ko so se visoki humanistični cilji sprevrgli v orodje zatiranja. Sicer so povzročila propadanje fevdalcev, a so omogočila nastanek še bolj zadržanih kapitalistov. Praktični rezultat v teoretičnih debatah o idealnem mestu je privedel do poklica "architectura militaris", ki ga je uničil šele Napoleon s postavitvijo urbanista/birokrata. Nekoliko širše gledano pa so se v tem času pojavili tudi nacionalizmi, ki še danes precej obvladujejo gospodarske, politične in vojaške scene mnogih držav.

Do absurdnih nasprotij so prišli celo v utopičnem socializmu, ko so se (Owen 1817 in Fourier 1822) trgli od tradicije formalizmov, pa tudi leta 1875 z izoblikovanjem ideje dr. Benjamina Warda Richardsons o mestu Hygeia (Mesto zdravja), saj je npr. že Ebenezer Howard predvideval na 6000 akrih zemlje nastanitev 32.000 ljudi, kar je bilo približno štirikrat manj od njegovega predhodnika. Priznati je treba, da je imel velike zamisli pri "zdravljenju" urbane človeka, ki pa so izhajale pravzaprav iz zasnov srednjega veka. Načrtovalci idealnih mest so v tem času zašli ponovno v stroge okrogle in pravokotne geometrične oblike, ali pa v skoraj stoletje mlajšem krokižu Edouarda Jannereta, ko je zlovesče zapovedal: "Mesto je stroj za akcijo." Gospodarski liberalizem s povezavo buržoaznega kapitala je prešel v bančni kapital in se razbohotil v monopolni kapitalizem. Svetovna tržišča si je razdelila med seboj nekaj velesil, imperializem pa je nato imel odločilno mesto tudi v širitvi modernega urbanizma.

Jože Miklič

OKROGLI KAMEN

Vodni tok
dan za dnem kamenčke boža,
jih ljubi, jih čisti, da zasije jim koža.

Z njimi igra se,
ljubeče in nežno,
dotike ljubezni razdaja jim bežno.

Bežno in nežno
jih preobrača
in zvesto se vedno znova spet vrača.

Povsem neopazno,
a dan za dnem,
neboleče obrusi robove prav vsem.

Življenja nas tok
kot kamenčke ljubi,
robove značaja nam z leti oguli.

Kot kamen okrogel,
ves bel in svetel,
po šoli življenja nekoč boš postal.

V zvestih dotikih
je čudežna moč,
ob njih vse nasilje izgubi svojo moč.

Mojca Kastelic

ARHEOLOGIJA: SLOVANI

Kot smo opisali že v prejšnjih Odmevih, so Langobardi leta 568 zapustili današnje slovensko ozemlje in odšli v Italijo. Posledica tega je bila, da je to področje, pred tem v obrambnem smislu zelo navezano na bizantinsko Italijo, ostalo brez opore. Tako romanskim prebivalcem v obrambi pred slovanskim naselitvenim valom ni mogel pomagati nihče več. Do okoli leta 580 so Slovani

zasedli Panonijo, dolino Mure in vzhodno Koroško, približno sedem let pozneje pa tudi že celjsko in ljubljansko kotlino, malce kasneje pa so že dosegli Posočje. Italijo je varoval sklop utrd na robu Furlanije, tako da se je slovanska naselitev končala na tej črti. O teh dogodkih nimamo neposrednih sodobnih virov, vendar pa je po ostankih sinodalnih zapisnikov oglejskega patriarhata

moč ob koncu 6. st. spremljati propadanje antične cerkvene organizacije. Tako lahko po času propada posameznih škofij sklepamo tudi o napredovanju Slovanov, ki so bili vzrok tega propadanja. Ko so Slovani poselili nekdanje noriške in panonske province, je rimska državnost na tem prostoru že usahnila. Seveda to ne pomeni, da novi priseljenci niso vsaj deloma prevzeli antične dediščine. Stare predstave o popolni izselitvi staroselcev oziroma o njihovem iztrebljenju s strani Slovanov so že davno presežene. Številna krajevna in vodna imena, ki so jih Slovani dajali Romanom, kažejo na stik in vsaj delno sožitje staroselcev s Slovani. Za primer naj navedemo npr. ime Vlah (Laško, Lahinja). Kljub temu, da je bil prostor, ki so ga naselili Slovani, več 500 let del kultiviranega antičnega sveta, je v njegovi strukturi prišlo do velikih sprememb. Najbolj očiten je propad velikih antičnih urbanih središč (Poetovio, Emona, Celeia). Pokrajina, v kateri so bila prej mesta središča življenja, je sedaj postala eno samo veliko podeželje. Mesta v notranjosti današnjega slovenskega ozemlja so na novo nastajala šele od 12. st. dalje! Na ozemlju propadlih mest so Slovani sicer imeli svoje naselbine, ki pa so bile poljedeljske in še zdaleč niso imele mestnega značaja. Namesto antičnega pismenstva je sedaj nastopilo obdobje zgodnje srednjeveške nepismenosti. Prejšnji izoblikovan in kodificiran pravni red so zamenjale nove oblike. Uveljavil se je nov način

poljedelstva, povezan z novim družbenim redom - fevdalizmom, katerega značilnosti so prevladovanje agrarnega gospodarstva, neposredni 'obdelovalci' tal, zemlja pa je bila v rokah vladajočega sloja fevdalcev. Naj se na kratko ustavimo še pri materialni kulturi. Material iz tega obdobja, na katerega lahko naletimo, se deli na karantansko in ketlaško skupino. Prva zajema obdobje takoj po naselitvi do konca 8. st.. Značilni so predmeti iz tanke bronaste žice in pločevine (obročki, ki se spenjajo z dvema preprostima zankama, uhani s pentljami in veržicami, fibule iz bronaste pločevine,...). V ketlaški skupini (od 800. do 1000.) pa prevladujejo emajlirani in uliti izdelki. Oblikovna značilnost so polmesečasti uhani in obsenčniki z odebelitvami na koncu. Vse te najdbe ponavadi najdemo v skeletnih nekropolah, ki so bile ob sočasnih cerkvah (že čas po pokristjanjevanju Slovanov). V vzhodnem delu Slovenije pa so pogosti tudi predmeti belobrdske kulture, ki je prevladovala v Panoniji, izdelki pa se navezujejo na bizantinske delavnice. To obdobje je v primerjavi z ostalimi, tako v arheološki, kot v zgodovinski stroki, nekoliko zapostavljeno. Po letu 1945 se je le malo arheologov ukvarjalo s to problematiko, posledica tega pa je pomanjkanje ustreznih in dovolj kakovostnih podatkov, ne samo za področje naše občine, temveč na celotnem slovenskem področju.

PRIHODNIJČI: Zgodnje krščanstvo
Gregor Štibernik

Varuh človekovih pravic - Matjaž Hanžek

"Če vsa vas ne sliši vlomilca, potem si ne zasluži psa čuvaja", je prepričan varuh Matjaž Hanžek.

Matjaž Hanžek – človekoljub, ki bo šest let varoval naše pravice. Končno smo ga dobili. Dolgo pričakovanega in težko izvoljenega varuha človekovih pravic, sociologa in pesnika Matjaža Hanžeka, ki je zanimiv tako po svoji podobi, ki se zdaleč razlikuje od togih oprav uniformiranih državnih uslužbencev, kot po liberalnem prepričanju, da je tudi on samo človek in kot tak enak med enakimi. Ima pa novoizvoljeni ombudsman

še eno zanimivo lastnost, nič kaj ne prisega na protokole pritiskline in vlnodnostne formalnosti, ki jih je posvojil skupaj z novo službo, ker se ob njih slabo počuti, zato, prisega, se bo raje zadrževal med preprostimi državljani kot pa med strogo uradniško elito.

S svojim zapriseženim spoštovanjem pravice do drugačnosti je nadvse pripravljen in blizu ljudskim množicam. Saj, kot pravi, se njegovo življenje sedaj ni čisto nič spremenilo. Noče slepiti sebe, še manj pa drugih in se trdno oprijemlje ponarodelega rekla, da je pač naveda železna srajca, zato se bodo morali z njim in njegovo trmo sprijazniti tudi taki, ki so do sedaj funkciji varuha človekovih pravic prisojali obrobni pomen v civilni družbi. Sam zatrjuje, da ni zamerljiv, temveč se raje poglubi v jedro problema, kot da bi se obremenjeval z jezo in zamerami, ki vodijo v neproduktivnost. "Raje grem mimo, nočem samega sebe preganjati, zato take stvari v glavnem pozabljam," odločno zatrdi in dodaja: "Pogosto spregledam človekov pravi obraz."

PES ČUVAJ, KI NIKOLI NE UGRIZNE

Kako pa novi varuh motri samega sebe? Je zanj značilna kameleonska karakterna preobrazba ali je njegova narava bolj umirjena in trdna? **Matjaž Hanžek** odgovarja, da se osebnostno ne spreminja in spreneveda. "Nikoli se ne bi na hitro spremenil zaradi neke situacije, ki bi mi posledično sicer zagotovila uspeh. Ponavadi se odzivam počasi, lahko bi rekli, da imam dolgo 'lajtungo', stvari najprej premislim in šele nato odreagiram." Malce v zadregi se dopolni, da kdaj pa kdaj tudi zatuli na ljudi okoli sebe, vendar se kaj hitro opraviči, ko ugotovi, da ga je polomil. Kot varuh pa ugotavlja: "Ne smeš biti hladen, nezmožen čustvovanja, čeprav je vsaj navzven dobro, da tako deluješ. Zavedam se, da se bom v tej funkciji kdaj komu tudi zameril, vendar bo meni lažje kot na primer politikom, ki morajo ves čas računati na glasove volilcev," hudomušno zategne. Lajal pa bo, lajal, glasno in vztrajno, saj gristi tako ne more, nima operativnih pristojnosti. "Četudi samo lajam, je potreb-

no biti dovolj glasen, da zbudiš ljudi, in je hiša, ki jo čuvaš, varna pred vlomilci. Če pa vsa vas ne sliši tvojega laježa in ne reagira na vlomilca, potem tudi ne zasluži psa čuvaja. Vendar sem prepričan, da bom našel ukrepe, s katerimi jih bom zbudil." Vsaka kršitev pravic je boleča za tistega, ki mu je bila storjena. Žalostno in še kako stvarno pa je dejstvo, da se Slovenci ne zavedamo svojih pravic. "Tudi sam se natančno ne zavedam vseh pravic, ki jih imam, ki mi jih drugi kršijo ali jih kršim celo sam," priznava varuh, zato je že sprožil ustrezne mehanizme, ki bodo vzgon akciji osveščanja in seznanjanja s človekovimi pravicami.

PRED NIKOMER NE BO KLONIL

"Veliko pa je že pripomogel tudi moj nastop, ki so ga mediji množično pokrili. Število pritožb se je podvojilo glede na preteklost, kar pa ne pomeni, da je kršitev več - samo ljudje se jih bolj zavedajo ali upajo, da se jim bodo lahko pravile. Slišalo me je veliko ljudi, ki so postali ali naši 'uporabniki' ali pa bi radi

sodelovali pri opismenjevanju ljudi o njihovih pravicah." Pa bi se novi varuh upal, če bi na primer kakšen od vodilnih slovenskih mož, naj si bo z gospodarske ali politične sfere, svojo avtoritarno držo izkoriščal nad sebi delovno ali kako drugače podrejenimi osebami, "kresniti ga po prstih"? "Ne vem, zakaj si ne bi upal," je Hanžek jednat v besedah. "Moja odločitev je bila zavestna in zelo premišljena. Ko sem oddajal vlogo, sem se zavedal, da se mi bo življenje korenito spremenilo. Svoje delo sem imel zelo rad, mogoče raje kot to, kar počnem sedaj, vendar sem si rekel 'Matjaž, moraš biti odgovoren, ne samo čakati in kritizirati, daj, ponudi svoje usluge in prevzemi del odgovornosti'." Pravični odnosi med nami pa lahko vzklijejo le v primeru, če se zanje potrudimo vsi, ne le ustrezna institucija, zato novi obraz v slovenskem civilnem življenju zaključuje: "Dobri odnosi, sodelovanje med ljudmi in prijateljstvo so zelo pomembni pri razvijanju ali krepitvi kakovosti življenja. Zato sem rad v bližini ljudi."

Barbara Pance

Kako varen je naš denar pri bankah?

Banke so finančne institucije. Njihova najpomembnejša posebnost v primerjavi s podjetji je, da zbirajo depozite. Zato je in mora biti bistvena naloga banke, da zagotovi varnost depozitov, to je izplačilo na željo varčevalcev. Poleg vodstva in lastnikov banke je za varnost prihrankov zainteresirana tudi denarna oblast, pri nas Banka Slovenije, in ne nazadnje celotna državna oblast. Stabilen bančni sistem, v katerega prebivalci verjamejo, je namreč najpomembnejša vzpodbuda za varčevanje pri bankah. Kajti le prihranki, zbrani pri bankah, ali prihranki, porabljeni za nakup delnic podjetij, se lahko koristno uporabijo za investicije v razvoj industrije.

Zato poslovanje bank dnevno kontrolira Banka Slovenije, enkrat oziroma dvakrat letno revizijska hiša, lahko pa tudi mednarodne bonitetne institucije. Varnost depozitov vlagateljem jamčijo tudi slovenske banke v skladu z novim sistemom jamstva za vloge, ki je začel veljati 1. januarja 2001 in je podrobneje opisan v nadaljevanju. Vse slovenske banke so dolžne pri centralni banki položiti določene zneske, ki so namenjeni izplačilu vlagateljem v primeru stečaja katere izmed njih.

Pri bankah nalagamo denar v različnih oblikah. Plačo in druge prilive dobivamo na tekoče ali žiro račune, na hranilne vloge, varčujemo v obliki vezanih depozitov, kupujemo potrdila o depozitu ali blagajniške zapise. Seveda nas pri tem upravičeno zanima, kako varne so te naložbe, oziroma kaj se dogodi z našim denarjem v primeru, da banka zaide v težave oziroma v stečaj.

ZBIRAJO DEPOZITE – VARNOST PRIHRANKOV NA PRVEM MESTU. Ker zbirajo depozite, so banke po vsem svetu najbolj nadzorovane institucije. Poleg lastnikov jih kontrolira še cela vrsta drugih ustanov. Centralna banka, to je pri nas Banka Slovenije, dnevno nadzoruje poslovanje bank, predvsem njihovo likvidnost ter postopke odobranja kreditov. Zaključne račune bank do podrobnosti pregledajo tudi revizorji, največkrat revizorske hiše iz tujine. Le ti podajo mnenje o tem ali rezultati poslovanja, ki jih je banka objavila, resnično odražajo uspešnost njenega poslovanja ali ne.

MEDNARODNE BONITETNE OCENE. Večje slovenske banke veliko poslujejo s tujino. Velikokrat izdajajo garancije za slovenska podjetja, ki izvažajo v tujino, kreditirajo izvoz slovenskih podjetij, najemajo v tujini kredite. Za uspešno uveljavitev in nastopanje na teh trgih je zelo pomembno, da ima banka čim boljše mednarodno bonitetno oceno. Le to pa dobi, če njeno poslovanje natančno pregleda in oceni katera izmed mednarodno priznanih bonitetnih agencij (kot so Standard & Poor's, Moody's, Fitch).

DRŽAVA ZAINTERESIRANA ZA VARČEVANJE. Upošteva vse te kontrole je upravičeno pričakovati, da je verjetnost propada bank minimalna. No, kljub temu v svetovnem merilu poznamo nekaj primerov. Če banka zaide v težave, ji velikokrat pomaga država ali centralna banka, še posebej, če je ogrožen denar velikega šte-

vila varčevalcev. Če bi namreč državljan izgubil zaupanje v banke in svoje prihranke odnesli iz bank v "nogavice", bi prišlo do velike narodnogospodarske škode.

NOV SISTEM JAMSTVA ZA VLOGE. Dodatni mehanizem, ki zagotavlja varnost prihrankov, je sistem jamstva za vloge pri bankah in hranilnicah. Le-ta se od države do države razlikuje, povsod pa je predpisan z zakonom. V svetu pripisujejo tovrstnemu jamstvu velik pomen, saj na njem temelji zaupanje v bančni sistem in posledično v ves finančni in gospodarski sistem. Jamstvo za vloge ni bilo uvedeno z namenom enakega zavarovanja vseh vlagateljev, temveč predvsem tistih, ki nimajo potrebnih informacij in zadostnih znanj za presojo, kateri banki bi zaupali svoje prihranke.

PREJ JAMČILA DRŽAVA, SEDAJ BANKE MEDSEBOJNO. S 1. januarjem 2001 je v naši državi začel veljati nov sistem jamstva za vloge pri bankah. Po starem načinu jamstva je za vloge fizičnih oseb (brez omejitev glede zneska) jamčila Republika Slovenija oziroma Banka Slovenije. Taka ureditev ni bila skladna s pravnim redom Evropske skupnosti. V skladu s slednjim in po novem slovenskem zakonu za vloge pri banki, v kateri bi bil začel stečaj, jamčijo druge banke in hranilnice s sedežem v Republiki Sloveniji. Med sistemi jamstev posameznih evropskih držav še vedno obstajajo precejšnje razlike, saj predpisi Evropske skupnosti postavljajo le minimalne standarde ravni in obsega jamstva, konkretne rešitve pa prepuščajo odločitvi posameznih držav članic.

JAMSTVO ZA 3,7 MILIJONOV TOLARJEV. Po slovenskem zakonu je v primeru stečaja banke zagotovljeno izplačilo vlog enemu vlagatelju do skupne višine 3,7 milijonov SIT (sčasoma se bo znesek približal protivrednosti 20.000 EUR). To pomeni, da se ugo-

tovi skupni znesek vlog enega vlagatelja. Tako ugotovljeno vsoto se zmanjša za morebitne obveznosti (na primer kredite), ki jih ima ta vlagatelj do banke, tudi tiste, ki do dneva uvedbe stečaja še niso dospele v plačilo. Od tako ugotovljenega zneska je v okviru novega sistema jamstva vlagatelju zagotovljeno izplačilo v višini 3,7 milijonov SIT. Med zajamčene vloge štejejo vloge v domači in tuji valuti (v tolaški protivrednosti) skupaj s pripadajočimi obrestmi do dneva začetka stečaja. Zaradi zahtev evropske zakonodaje, da mora biti jamstvo vezano na vlagatelja in ne na vlogo, se vloge samostojnih podjetnikov, posameznikov in vlog, ki so jih te osebe položile kot fizične osebe (prebivalci), obravnavajo kot vloge enega vlagatelja.

Med vloge se všttevajo denar na tekočem ali žiro računu, hranilne vloge, denarni depoziti, potrdila o depozitu oziroma blagajniški zapisi. Med zajamčene vloge ne štejejo vloge, ki se glasijo na prinosnika ali so kakorkoli anonimne. Zajamčene niso niti vloge drugih bank, vloge držav, centralnih bank in lokalnih skupnosti, vloge članov uprave in nadzornega sveta banke ter njihovih ožjih družinskih članov, vloge določenih delničarjev banke, vloge podjetij, ki po Zakonu o gospodarskih družbah spadajo med velike oziroma srednje velike družbe,...

UKREPANJE V PRIMERU ZDRUŽITVE BANK? V primeru združitve dveh ali več bank se lahko zgodi, da skupni znesek vlog enega vlagatelja pri bankah, ki se združujejo, preseže zajamčeni znesek. Te banke morajo takim vlagateljem omogočiti, da razvežejo pogodbe brez plačila dodatnih stroškov, skladno s prvotno določeno obrestno mero. Hkrati so te banke dolžne svoje vlagatelje obvestiti (v dnevnem tisku z večjo naklado ali po pošti) o možnostih prekoračitve zajamčenega zneska in o njihovih pravicah v treh delovnih dneh po sprejetju sklepa o združitvi.

JAMSTVO ZA VLOGE PRI PODRUŽNICAH TUJIH BANK. V sistem jamstva so vključene vloge pri vseh bankah, hranilnicah in hranilno-kreditnih službah z dovoljenjem Banke Slovenije ter načeloma vloge pri podružnicah naših bank v tujini. Tudi podružnice tujih bank pri nas se morajo do polnopravnega članstva RS v ES vključiti v naš sistem, če je obseg jamstva v državi sedeža manjši kot v Republiki Sloveniji. Če pa Banka Slovenije oceni jamstvo tuje države kot enakovredno oziroma bolj kakovostno od našega, se podružnici tuje banke ni treba vključiti v naš sistem. Kljub temu pa raven in obseg

jamstva pri podružnici ne smeta preseči ravni in obsega jamstva v Republiki Sloveniji.

KDO ZAGOTOVI DENAR ZA IZPLAČILO? Za zagotavljanje likvidnih sredstev, potrebnih za morebitno izplačilo zajamčenih vlog, morajo banke določene zneske položiti pri centralni banki. Višina zneskov se redno prilagaja spremembam obsega zajamčenih vlog.

V primeru, da Banka Slovenije sproži v kateri izmed bank stečajni postopek, mora o tem javno obvestiti vlagatelje. Sporočiti mora ime banke, v kateri je bil začel stečajni postopek ter ime banke, imenovane banka prevzemnica, ki bo poskrbela za izplačilo zajamčenih vlog. Objaviti mora nadalje datum začetka izplačevanja zajamčenih vlog in datum, po katerem se bo znesek zajamčene vloge spremenil v vpogledno vlogo pri banki prevzemnici v primerih, ko vlagatelj v danem roku ne bo izkoristil pravice razpolaganja z zajamčenim zneskom pri banki prevzemnici. Banka Slovenije v istem obvestilu seznanila prizadete vlagatelje tudi z ostali-

mi formalnostmi, potrebnimi za uveljavitev jamstva. Banki prevzemnici zagotovi denar za izplačilo zajamčenih vlog Banka Slovenije in to najkasneje v roku treh mesecev od dneva začetka stečaja v banki. Zakonodajala Evropske skupnosti sicer dopušča, da se rok za izplačilo odloži dvakrat po tri mesece, vendar pri nas zakonodajalec ni izkoristil te možnosti.

V primeru, da stečajna masa omogoča izplačila, večja od zajamčenih vlog, pridobijo vlagatelji pravico do izplačila morebitnega presežka nad zajamčenim zneskom (skupaj z obrestmi po dnevu stečaja) ter pravico do obresti na zajamčeno vlogo od dneva začetka stečaja do dneva začetka izplačevanja zajamčenih vlog (v višini temeljne obrestne mere, tj. TOM). Da bi vlagatelj tako pravico ohranil, mora vse svoje terjatve do banke v stečaju v 2-mesečnem roku prijaviti v stečajno maso.

Celoten bančni sistem je torej postavljen tako, da v prvi vrsti skrbi za varnost vlog, ki mu jih prebivalci zaupajo. Zato dileme, ali je denar bolj varen doma v nogavici ali v banki, ne bi smelo biti.

Mag. Tatjana Skubic

GOTIS d.o.o.

Ponova vas 6 b
1290 Grosuplje
Tel/faks: (01) 786 49 91

Tudi letos smo v naši vrtnariji za Vas pripravili veliko izbiro balkonskega cvetja:

pelargonije, bršlanke, surfinije, fuksije,
begonije, vodenke, vrbene, lotus,
bidens, turenija
ter ostale strukturne rastline.

Za vrtove, parke in grobove:

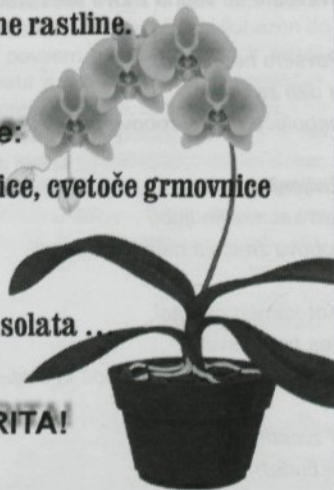
cvetoče enoletnice, trajnice, vrtnice, cvetoče grmovnice

Sadike zelenjave:

paradižnik, paprika, kapusnice, solata ...

ZASADIMO VAM TUDI KORITA!

PRIPOROČAMO SE ZA VAŠ OBISK!

Društvo Sožitje

Ne usmiljenja, temveč spoštovanje!

V klubu Čukec

V sredo, 21. marca, je Sožitje Grosuplje, društvo za pomoč duševno prizadetim, v katerega je včlanjeno 169 članov, od tega 115 s posebnimi potrebami, na občnem zboru pregledalo dosežene uspehe in predstavilo načrte. Po besedah podpredsednice Andreje Ljubič prizadeti ne potrebujejo usmiljenja, ampak naše spoštovanje. Sožitje je lani razvilo vrsto dejavnosti in srečanj, s katerimi prizadeti pa tudi njihovi domači rastejo v samozavesti, družbeni sproščenosti in človeškem pogumu.

V šoli na Adamičevi je odprlo klub Čukec, v katerem do 20 mladostnikov in odraslih z zmerno motnjo enkrat tedensko pod strokovnim vodstvom preživi dve uri v druženju, pogovorih, igrah, delu in praznovanjih. V klubu se pogovarjajo, učijo pravil lepega vedenja, zabavajo, z izdelovanjem različnih praktičnih in estetskih predmetov, ter z risanjem in barvanjem pa razvijajo svojo ustvarjalnost. Tako se usposablja za čim samostojnejše življenje, povečujejo skrb za samega sebe ter

ohranjajo svoja že pridobljena znanja.

Skupaj pet oseb s posebnimi potrebami se je udeležilo tudi dveh delavnic. V prvi so se učili javno izražati svoje mnenje in želje ter si krepili samozavest. Tudi prizadeti morajo namreč vedeti, da so upoštevani, vredni spoštovanja in človeškega dostojanstva, zato morajo čutiti, da so edinstveni in ljubljani. V drugi delavnici so zvedeli vse o negi telesa, pripravi in pomenu postelje, o oblačenju, kuhanju in še o mnogih stvareh, pomembnih za vsakdanje življenje.

Osmim družinam je Sožitje organiziralo celinska in obmorska letovanja ter zimovanja s smučanjem, 20 prizadetih ima enkrat tedensko plavanje v Centru za zdravje otrok v Šentvidu pri Stični, veliko družin pa se udeležuje družabnih srečanj, izletov in praznovanj, ki jih organizira Sožitje.

V letošnjem letu potrebuje Sožitje za svoje humane in plemenite dejavnosti 2,8 milijona sit, razen tega pa si prizadeva, da bi Želva, podjetje za usposabljanje, varovanje in zaposlovanje, odprlo na Grosupljem varstveno-delovni center za 25 oseb s posebnimi potrebami in tri delovna mesta za invalide. Želva, ki vodi že več takih centrov, ima najete prostore v osnovni šoli ob Adamičevi cesti, za Grosuplje pa mora pridobiti še državno koncesijo.

Za predsednico Sožitja je bila izvoljena Nevenka Zrnc.

J. Müller

PO MEHIKI IN GVATEMALI:

NENAVADNI MAJI

Skrivnostne glave, mnoge težke čez 20 ton, kamnitno molčijo. Ljudje si belijo glave, kaj pomenijo, potrditi pa tega nihče ne more. Ni čudno, da se pojavljajo ideje o povezavi Olmekov z vesoljci. Zelo verjetno je, da so glave predstavljale poglavarje, poteze so podobne tudi jaguarjem, ne samo afriškimi (jaguar je bil sveta žival, simbol sonca) ter seveda koruznemu zrnu, najpomembnejši hrani na ameriških celinah. Še vedno je pomembna za tamkajšnji kruh, tortille.

Po obisku ogromnih glav v Villahermosi sva z Urško začeli spoznavati Yucatan, polotok v Karibskem morju. Še preden sva se srečali z morjem (kakšno morje!), sva srečali Maje in "prave" avtobuse.

Pa smo spet pri koruzi. Maji so namreč verjeli, da je človek nastal iz koruze. Koruza kot osnovno živilo pomeni življenje – torej iz življenja (koruze) pride življenje, človek. Tu se vidi, da je oblika verovanja povezana tudi z okoljem.

Nisva se ukvarjali samo s takimi razmišljanji. V Meridi, kamor sva prišli, so nama žarele oči, saj naju je mesto čisto prevzelo. Redke hiše imajo 2 nadstropji, ponavadi imajo eno, večinoma so svetlih pastelnih barv, v centru mesta so namesto asfalta svetle betonske plošče. Vse to da občutek svetlega mesta. In še ulice so enosmerne ter se izmenično menjavajo – to precej olajša promet. Seveda je smeti po cestah veliko, odtokov pa ni. Ko se v vsakodnevnih nalih v deževni dobi nabere voda po cestah, si lahko hitro poškropljen. A voda je topla in zaradi vročine (na srečo ni soparno) si čez nekaj minut že suh. Si pa v cerkvi lahko prižgeš kakšen ventilator, če ti je vroče.

Na eni od ulic zagledava grb Yucata-na, sestavljen iz delov motorja (svečk, vijakov...)! Pozneje sem izvedela še za nenavaden običaj tega okoliša. Kadar je

za mizo več ljudi pri jedi, si lahko vzameš hrano tudi s krožnikov drugih ljudi, če ti je všeč.

Ljudje so tu res malo drugačni kot v glavnem mestu. Še vedno govorijo v majevskih jezikih, na svoje korenine so zelo ponosni. Še obrzi imajo drugačne poteze, bolj sploščeni so, linije so bolj razpotežene, najbolj pa jih izdajajo nosovi. Orlovski so. Če si ogleduješ kakšne čez tisoč let stare upodobitve na kamnih, lahko vidiš enake nosove.

Večjo samostojnost pa so pokazali tudi v preteklosti. Samo na tem področju so se skupaj, organizirano uprli belcem (v 19. stoletju). Zelo uspešni so bili, le dveh mest še niso zasedli. Potem pa so nenadoma pustili vse bojevanje. Klicala so jih polja, edini vir hrane. Upor ni uspel, majevske korenine pa v ljudeh na srečo še živijo. In to so zelo slavne korenine ljudstva, ki je živel na področju južnega dela Mehike, Gvatemale, Belizeja in še v Hondurasu. Njihova pomembnost je začela rasti že pred letom 900 pred K., dokončen zaton pa se je zgodil v 13. stoletju po K. (precej pozneje kot rimski imperij). Znani so po tem, da so imeli zelo natančen koledar, bolj kot Evropa, bili so namreč izvrstni astronomi, vedeli so, da obstaja 11 planetov (brez teleskopov!), mi smo do nedavnega vedeli le za 9. Poznali so število nič (v Evropo so to znanje prinesli šele Arabci), imeli so razvito hieroglifsko pisavo, zanimiv način štetja, za povezave na daljše razdalje pa je služila mreža kanalov, napolnjenih z vodo.

Spoznavanje dežele Majev je za naju pomenilo srečanje s kokošmi na avtobusu, stik z džunglo in njenimi prebivalci, iskanje kače na piramidi sredi džungle, učenje jezika, skok v modro morje...

Se nadaljuje
Alenka Oblak

ČRNA KRONIKA - POLICIJA SVETUJE

JAVNI RED IN MIR

Policijska postaja Grosuplje je marca 2001 na območju občine Grosuplje obravnavala 20 kršitev zoper javni red in mir. Od tega je bilo 14 kršitev storjenih v zasebnih prostorih, 6 pa na javnem kraju. Razlogi za omenjene kršitve so zelo različni od družinskih do sosedskih preprirov in pijančevanja ter preglasne glasbe tako v zasebnih kot gostinskih prostorih. Zoper vse kršitelje represivno ukrepamo, če drugače ni mogoče vzpostaviti javnega reda in miru odredimo zoper kršitelja tudi pridržanje. Prav tako zoper lastnike gostinskih lokalov, ki prekoračujejo obratovalni čas represivno ukrepamo, enako se zgodi tistim, ki strežejo alkoholne pijače že pijanim osebam oziroma mladoletnim osebam.

KAZNIVA DEJANJA

Obravnavali smo 28 različnih kaznivih dejanj, ki so bila storjena na celotnem območju občine Grosuplje. Najpogostejša so kazniva dejanja tatvin, vlovov in poškodovanja tuje stvari. Vlomi so najpogostejše izvršeni v nočnem času predvsem v zgodnjih jutranjih urah, še vedno beležimo vlome v vikende na območju občine Grosuplje, predvsem na območju Police. Iz vikendov storilci odnesejo vse kar je vrednega in se da prodati ali uporabljati. Prav tako se občasno še pojavljajo vlomi v vozila in to predvsem ob petkih in sobotah v samem naselju Grosupljega, kjer storilci kradejo predvsem avtoradije in zvočnike. Če občani opazijo kakšno osebo, ki se sprehaja oziroma vozi z vozilom v neposredni bližini vikendov ali parkirnih vozil

ali se na kakšen drug način vede sumljivo, naj to nemudoma sporočijo policiji, ter si zapomnijo čimbolj podroben opis osebe ter morebitno prevozno sredstvo, s katerim se je osumljeni odpeljal.

Vsi občani, ki bi karkoli vedeli o kakšnem kaznivem dejanju ali prometni nesreči, ali če bi opazili storilce na delu oziroma begu, naj to sporočijo na policijsko postajo PP Grosuplje ali na telefon št. 113. Vsaka informacija, ki bi kakorkoli pripomogla k izsleditvi storilca je dobrodošla prav tako pa bomo z boljšim sodelovanjem med policijo in lokalno skupnostjo občani dosegli, da se bodo varnostne razmere izboljšale, hkrati s tem pa tudi varnostno počutje občanov.

PROMETNA VARNOST

Opravili smo tudi ogled 20 prometnih nesreč z materialno škodo in telesnimi poškodbami. Največ prometnih nesreč se še vedno pripeti zaradi neprilagajene hitrosti voznikov, ki ne upoštevajo omejitev hitrosti prav tako so posledice pri teh prometnih nesrečah najhujše. Drugi najpogostejši vzroki za prometne nesreče so še vedno stran in smer vožnje, izsiljevanje prednosti in neustrezna varnostna razdalja. Največ prometnih nesreč se zgodi v času ko občani hodijo v ali iz službe ter ob slabih vremenskih razmerah.

Pogoste so tudi prometne nesreče na parkirnih prostorih, kjer vozniki pri premiku z vozilom niso dovolj pozorni pri vzvratni vožnji. Največ prometnih nesreč se zgodi na regionalni cesti št. 646 Šmarje Sap-Grosuplje ter v samem naselju Grosupljega, prav tako pa se večji del prometnih nesreč zgodi v času, ko začne deževati oziroma se takrat poveča število prometnih nesreč.

Policijska postaja Grosuplje vsakodnevno izvaja poostreni nadzor nad cestnim prometom na celotnem območju občine Grosuplje posebno pozornost pa posvečamo kontroli hitrosti, seveda pa ostalih kršilcev ne zanemarjamo.

V mesecu aprilu bo policijska postaja Grosuplje izvajala kontrolo hitrosti z lastnim radarjem na celotnem območju občine Grosuplje predvsem pa na odsekih cest, kjer se dogajajo prometne nesreče oziroma tam, kjer so prekoračitve hitrosti največje in najbolj pogoste. Vozniki naj vozijo v skladu s cestno-prometnimi predpisi ter prilagodijo hitrost vožnje vremenskim razmeram ter ostalim trenutnim dejavnikom, ki kakorkoli vplivajo na potek prometa. Tako bodo pripomogli k boljši prometni varnosti in predvsem k manjšemu številu prometnih nesreč.

POLICIJSKA POSTAJA
GROSUPLJE

Tudi jamski vodniki se izobražujejo

V Postojni vsako leto poteka dvodnevno izobraževanje jamskih vodnikov, saj vodenje in tako enostavno. Pogosto je potrebno odgovarjati na nenavadna vprašanja obiskovalcev. Tudi dva vodnika iz Turističnega društva Županova jama sta se udeležila tega seminarja, ki je potekal 26. in 27. marca v Postojni.

Vsako leto pa del izobraževanja poteka tudi na terenu, v eni od znanih turističnih jam, Letos so si izbrali Županovo jamo. Blizu 30 vodnikov, z njimi je bil tudi speleolog dr. Andrej Kranjc, si je z zanimanjem ogledalo jamo in svet okoli nje, posebej tudi fosilne ostanke školjk v kamnu na parkirišču ob jami, še več pa jih je v kamnih, ki so raztreseni po gozdu. Prislunhili so našemu vodniku Miru Vregru, nekaj iz svoje stroke o kamninah je dodal še Stane Peterlin. Seveda sta se s poznavanjem okolice izkazala tudi Marija Kralj in Franc Kanduč.

Žal je slabo vreme, začelo je namreč snežiti, pokvarilo izlet po Radenskem polju. Nekateri udeleženci so se napotili domov, drugi pa so si mimogrede ogledali še Podpeško jamo v dobropoljski občini.

Vsi so bili navdušeni nad lepoto naše narave. Nekateri, predvsem starejši, so se še spomnili svojih prvih obiskov v Županovi jami. Peš so prišli do nje iz Grosupljega, nekateri pa celo s Turjaka. Srečanje z jamskimi vodniki v Županovi jami je bilo zanimivo zanje in za nas, ki smo jih v imenu Turističnega društva Županova jama prijazno sprejeli tega neprijaznega spomladanskega dne.

Marija Samec

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE

TEL: 061-765660 FAX: 061-765665

GSM: 041-405258

SMS: 405258@LINUX.MOBTEL.SI

E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

KUPIMO

- atraktivne zazidljive parcele
- večji prostor ali hišo v centru Grosupljega primerno za klasično slaščičarno
- garsonjere in manjša stanovanja

PRODAMO

- gradbene parcele
- stanovanjske hiše
- kmetijska zemljišča

NAJMEMO - stanovanja vseh velikosti in

POSREDUJEMO V NAJEM - samske sobe

DRUGE STORITVE

- sestava predlogov za vpis v zemljiško knjigo
- pomoč pri sestavi vseh vrst pogodb v zvezi z nepremičninami

SVETUJEMO VAM IN POMAGAMO
PRI URESNIČITVI VAŠIH NAČRTOV

ZAHVALA

Prazen dom je in dvorišče.
Zaman oko te naše išče.
Ni več smehljaja.
Le trud in delo
tvojih pridnih rok ostaja.

Ob izgubi naše
drage žene in mame
MARIJE KRANJEC
iz Brinja
v Grosupljem.

V teh težkih dneh ste nam stali ob strani vi, dragi sorodniki, sosedje, prijatelji in znanci, zato vam vsem hvala iz srca. Hvala tudi vsakemu posebej za podarjeno cvetje, sveče, izraze sožalja, darove za cerkev in svete maše, za pomoč pri organizaciji pogreba. Zahvala gospodu župniku za lepo opravljen pogreb. Hvala pevcem Moškega pevskega zbora Samorastnik iz Žalne za zapete žalostinke in Andreju Zakrajšku za zaigrano Tišino. Topla hvala tudi gospe Malči Šturm za lepe poslovilne besede ob grobu.

Od srca hvala vsem, ki ste se poklonili njenemu spominu.

Žalujoča mož Jože in hčerka Janja

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je
2. marca 2001 zapustil

IVAN COTMAN
- JANKO
tkalski mojster.

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so bili z nami ob slovesu in nam izrazili ustna in pisna sožalja, darovali cvetje in sveče. Zahvala govornikom Tonetu Tomšiču in Štefki Zajc za ganljive besede slovesa, pevcem za zapete žalostinke in za zaigrano Tišino.

Posebna zahvala osebjem Doma starejših občanov Grosuplje in zdravnikom za večletno oskrbo. Zahvala praporščakom in vsem, ki ste ga spremljali ob zadnjem slovesu.

Žena Ivanka Cotman in sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta,
dedka, pradedka in tasta

JANEZA KASTELICA
iz Velike Račne 38

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste ga pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, sveče in za svete maše, nam pa izrazili besede tolažbe in sožalja.

Posebna zahvala kopanjskemu župniku, g. Jožetu Glasu, za lepo opravljen pogrebni obred in sveto mašo, gospodu Jožetu Valentinčiču za ganljive besede slovesa in pevcem za lepo zapete pesmi. Zahvala tudi gasilcem PGD Račna za veliko pozornost in sodelovanje pri pogrebu ter predstavniku upokojencev za njegovo pozornost.

Vsi njegovi
Račna, marec 2001

ZAHVALA

Živeli smo z njim, se z
njim veselili, delili skrbi, z
njim upali in načrtovali. Sredi
vseh teh trenutkov je za
vedno zastal korak in se
ustavil čas našemu dragemu

**STANETU
ŠEMETU**
iz
Spodnje
Slivnice.

Sošolcu Stanetu Šemetu

*Oj, zvonovi slivniški, zvonite?
Le komu danes tako zvonite?*

*Sošolci sporočili so mi,
da Staneta med nami več ni.*

*Nedavno me je obiskal
in svojo bolezen je priznal.*

*Danes strlo mi je srce,
za vedno od nas poslovil si se.*

*Učiteljica Nuška Jaklič
za naju je glavno vlogo izbrala,
katero sva midva odlično odigrala.
Kako takrat smo sošolci srečni bili.*

*A nad mojo rojstno vas
so črni oblaki prišli - vojna!
Bili smo pregnani, oropani, požgani.
Oj, zvonovi slivniški, zvonite!
Srečni smo tisti, ki smo živi ostali.*

*Le moti me to, da tako naglo
moji sošolci se poslavljajo.*

*To so spomini iz moje rojstne vasi,
Stane, pozabiti moč jih ni.*

Saj kmalu za tabo bomo prišli.

Stanka Ahlin

V teh za nas bolečih trenutkih se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste nam ustno in pisno izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, darove za sv. maše, darove za cerkev ter vsem vam, ki ste mu v tako velikem številu izkazali spoštovanje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo g. župniku dr. Francu Šuštarju za lepo opravljen pogrebni obred, PGD Spodnja Slivnica za organizacijo pogreba, vsem društvom iz Gasilske zveze Grosuplje, Gasilski zvezi Grosuplje, Ivančna Gorica, Videm Dobropolje, Ribnica in Kočevje za udeležbo na pogrebu. Posebna zahvala velja vsem trem govornikom, ki ste se z občutenimi besedami poslovili od našega očeta. Iskrena hvala tudi pevskega zbora iz Žalne za ubrane pesmi. Zahvaljujemo se vsem in vsakemu posebej, ki ste ga z nami v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Občutek, da ste ga in smo ga imeli radi, nam bo pomagal lajšati bolečine.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Sreči solza se je utnila,
položila žalost v srce,
vse najlepše si nam zapustila,
še si z nami tukaj in povsod.*

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi naše ljubljene žene,
mame, babice in prababice

FANI SERDINŠEK
iz Luč

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sovaščanom in vsem, ki ste nam v globoki žalosti stali ob strani in sočustvovali z nami. Hvaležni smo Vam za vso nesebično pomoč, za izrečena in pisna sožalja, darovano cvetje, sveče in za svete maše. Srčna hvala vsem, ki ste jo spoštovali, imeli radi in jo pospremili na njeni zadnji poti. Enaka zahvala župniku g. Andreju Šinku za tople besede in lepo opravljen pogrebni obred in pevskega zbora Samorastnik iz Žalne.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala.

Mož Mirko, sin Zvone, hčerke Majda, Mira in Fani

Skupine za samopomoč v domu starejših občanov Grosuplje

Za uvajanje medgeneracijskih skupin za kakovostno starost smo se v Domu starejših občanov Grosuplje odločili z željo, da izboljšamo kakovost bivanja starih ljudi v ustanovi. Med delavci se je pojavljalo vprašanje, kako zapolniti prosti čas stanovalcev in čimbolj zadovoljiti njihove nematerialne potrebe, da jim pomagamo uresničevati potrebe po medčloveških odnosih, po druženju, prijateljstvu in predajanju svojih življenjskih izkušenj na mlajše. Ko je potreba po drugačnih aktivnostih v naši ustanovi dozorela, smo se obrnili za pomoč na Institut Antona Trstenjaka in pod vodstvom dr. Jožeta Ramovša pripravili program za usposabljanje voditeljev skupin. Organizirali smo seminarje o zadovoljevanju nematerialnih potreb starih ljudi za delavce Doma, svojce naših stanovalcev in predstavnike služb in društev, ki se pri svojem delu srečujejo s problemi starih ljudi. Prijavili so se prvi prostovoljci in v novembru 1998 smo pričeli z izobraževanjem. Po letu izobraževanja smo ustanovili prve skupine. Želeli smo vključiti predvsem stanovalce, pri katerih je bilo čutiti največjo potrebo po druženju, nekateri pa so sami izrazili željo, da obiskujejo skupine, saj so že v času našega izobraževanja začutili, da se bo v hiši dogajalo nekaj zanimivega. Januarja 2000 smo bili pripravljeni in usposobljeni za ustanovitev samostojnih skupin. Ustanovili smo šest skupin, ki delujejo znotraj ustanove. Oskrbovanci so se z veseljem vključili. Počasi je raslo zaupanje in prijateljstvo, tako med starostniki samimi, kot z voditelji skupin. Voditelji smo se še dalje usposabljali in nabirali izkušnje z delom v lastnih skupinah. V majhnih, prijateljskih skupinah se redno tedensko srečuje kakih 8 do 10 stanovalcev in vsaj dva voditelja iz vrst zaposlenih ali zunanjih sodelavcev. Redna srečanja, pogovori in druženja ob raznih drugih dejavnostih vse člane skupine tesno povezuje v skorajda prave družine. Voditelji, ki v skupine prihajamo izven svojega delovnega časa, se zavedamo, da smo sami sebi najboljši pomočniki takrat, ko smo pomočniki drugim. Kdor druge spodbuja, nehoti tudi sam postaja pogumnejši. Tako življenje za sedaj šestih skupin poteka v obojestransko zadovoljstvo in obojestransko dajanje in prejemanje potrebnih energij za premagovanje vsakdanjih problemov in težav. Vsi smo ustvarjalci, vsak član skupine prispeva svoj kamenček v mozaik obujenih spominov.

V mesecu marcu je uspešno zaključilo usposabljanje 14 voditeljev skupin za samopomoč. V naši širši skupnosti smo prvi, ki smo se odločili za tovrstno dejavnost. Želimo, da bi čez čas delovanje skupin preraslo še v zunanje okolje, saj tudi na svojih domovih živi veliko osamljenih starih ljudi, ki bi jim druženje v skupinah za samopomoč obogatilo življenje. Zato vabimo, da se nam pridružite vsi, ki ste pripravljeni posvetiti delček svojega časa, da naredite nekaj lepega za stare ljudi.

Voditeljice skupin v DSO

Nov dom za igrače

Vemo, da se otroci z mnogimi igračami že dolgo ne igrajo več, ker so jih prerasli. Marsikje po svetu pa je še veliko otrok, ki si igrače ne morejo privoščiti, saj nimajo denarja, mnogi pa v bližini svojih domov sploh nimajo trgovin, kjer bi jih lahko kupili. V revščini živi tudi velika večina nepalskih otrok, kar pa ne pomeni, da se ne igrajo radi tako kot naši otroci.

Zato so se učenci od prvega do petega razreda OŠ Brinje Grosuplje z veseljem priključili Unicefovi zbiralni akciji Nov dom za igrače. Štirinajst dni so pridno prinašali v veliko škatlo igrače vseh vrst in jo napolnili skoraj do vrha. Skupaj so zbrali 1,5 m3 igrač in s tem pokazali, da jim ni vseeno za vrstnike po svetu, da mislijo nanje in jim želijo dobro. Prepričani, da bodo plišasti medvedki, kužki in muce prižgali v oči revnih nepalskih otrok žarek sreče, barvice, zvezki in knjige pa bodo pripomogle k njihovu boljšemu razvoju, so naši učenci z navdušenjem pospremili veliko škatlo z igračami skozi šolska vrata na dolgo pot v neznano deželo.

Marijana Perme Viršek, OŠ Brinje Grosuplje

Povabljeni ste na praznovanje...

Nič več v zadregi, kaj podariti ob takšni ali drugačni priložnosti!

Gram cvetja in daril
Rečnik & Co.

- * rezano cvetje
- * cvetlični aranžmaji
- * poročni šopki
- * venci
- * aranžiranje
- * darila

Adamičeva 2
1290 Grosuplje
Tel.: 78-71-616,
041/691 431

Ža Vas, vaše najdražje in vaše prijatelje...

Ža vsako priložnost, za vsak praznik ...

Ža izraz pozornosti in ljubezni

Letovanje otrok v letu 2001

Rdeči križ Grosuplje obvešča občane občin Dobrepolje, Ivančna Gorica in Grosuplje, da bomo v letu 2001 organizirali za šolske otroke in otroke, ki obiskujejo malo šolo, 10 - dnevno zdravstveno letovanje na Debelem Rtiču v času poletnih šolskih počitnic. Rezervacijo za letovanje smo poslali za čas od 16. do 26. julija 2001. Ker z Debelega Rtiča še nismo prejeli potrjene rezervacije, se lahko termin letovanja še spremeni.

Starši, ki želijo svojega otroka poslati na letovanje, naj lastno-ročno izpolnijo prijavnico, ki jo otroci dobijo od 10. maja 2001 dalje v tajništvu šole oziroma v svetovalni službi šole, ki jo otrok obiskuje.

V celoti izpolnjene in podpisane prijavnice naj otroci vrnejo v tajništvo oz. v svetovalno službo šole do 21. 05. 2001. Število otrok, ki bodo letovali je omejeno. V kolikor bo prijav več, kakor je prostih mest, bodo imeli prednost otroci, ki pogostejše obolevajo, ter otroci iz socialno ogroženih družin.

Ekonomsko ceno letovanja bomo krili iz sredstev, ki jih bomo v ta namen dobili od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije OE Ljubljana in iz proračunov posameznih občin. Razliko do polne cene bodo krili starši. Ker so priprave na letovanje še v teku, bo znesek prispevka staršev napisan na prijavnici za letovanje.

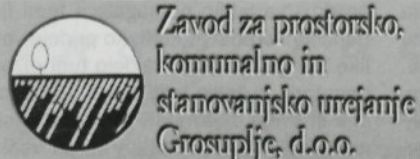
Otroci, ki jim bo iz zdravstvenih razlogov odobreno letovanje, bodo v mesecu juniju na dom prejeli položnico o doplačilu za letovanje.

Razpis za voditelje in pedagoškega vodjo na letovanju

Za čas letovanja vabimo k sodelovanju študente pedagoške fakultete ali višje zdravstvene šole in ostale, ki so dopolnili 20 let, imajo veselje delati z otroki in obvladajo plavanje.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave o izpolnjevanju pogojev na naš naslov: Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Grosuplje, Gasilska c. 6, do 20. junija 2001.

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA GROSUPLJE

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI ADAPTACIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA

nam nudimo:

- IZDELAVO LOKALNEGA DOKUMENTACIJE
- IZDELAVO PROJEKTNE DOKUMENTACIJE ZA VSE VRSTE OBJEKTOV
- PRIDOBIVANJE DOKUMENTACIJE ZA GRADIBNO DOVOLJENJE

Najdete nas na
Tatarski cesti 3 v Grosupljem
in po telefonu
04. 786 30 78 ali 04. 786 05 42.

Kolesarski vzpon na Pance

Kolesarsko društvo Grosuplje organizira večmesečno kolesarsko akcijo "Vzpon na Pance", z začetkom 5. maja, ko bodo člani društva opravili prvi uradni vzpon in trajanjem do 9. septembra leta 2001, ko se bodo vzponi zaključili s skupinskim vzponom in zaključno prireditvijo. V času trajanja akcije bodo evidentirani kolesarski vzponi na priljubljeno izletniško točko v neposredni bližini Grosupljega, na Pance. To je kraj, ki leži severno od naše občinske prestolnice na 500 metrih nadmorske višine. Dostop nanj je možen z več strani, težavnost pa si prilagodite glede na svojo telesno pripravljenost sami. Odpeljete se lahko iz Grosupljega po Ljubljanski cesti mimo OŠ Brinje, do križišča s cesto Ob Grosupeljski, nato do Motela Grosuplje in mimo njega čez Preval proti Cikavi, kjer zavijete desno pod avtocesto proti Paradišču in skozi vas do križišča. Nato desno proti Lipoglavu. Cesta proti Zg. Slivnici se strmo dviguje in potrebno bo vložiti kar nekaj energije, da boste prišli na vrh brez pešačenja. Mimo Zg. Slivnice nadaljujete zopet navzgor na Mali Lipoglav in naprej navzdol proti Pancam. Lažja pot za isti cilj je preko Stare vasi. V križišču Ljubljanske in ceste Ob Grosupeljski se odpeljete naravnost preko avtoceste proti Stari vasi in naprej proti Polici. V križišču pred mostom zavijete levo in na naslednjem križišču zopet levo, v hrib, proti Dolam. V vasi zavijete levo proti Pancam in jih po vzponu skozi gozd tudi osvojite. Na cilj je možno priti tudi po drugih poteh, med drugim tudi gozdnih. Pance vam lahko služijo kot izhodišče in cilj daljšega izleta po prelepi dolenski pokrajini. Promet po dostopnih poteh ni pregost. Vožnja je dokaj varna in ceste, ki vodijo do cilja so speljane skozi prijetne gozdove, kateri s svojo senco hladijo razgreta čela in dodatno povečajo užitek kolesarjenja.

Naloga, ki jo morate v trajanju akcije opraviti, je kar največkrat s kolesom osvojiti vrh Panc in se na cilju vpisati v evidenčno knjigo, ki jo boste našli v okrepčevalnici PANCE TOP. Lokal se nahaja približno 200 m od križišča cest iz Lju-

bljane, Lipoglava in Dol. V akciji lahko sodeluje vsakdo, ne glede na starost, spol ali članstvo v društvu. Dovolj je le želja in sposobnost premagati strmino.

Pravila kolesarske akcije "Vzpon na Pance" so enostavna. Pri plačilu štartnine boste prejeli evidenčni kartonček, ki vam bo služil kot identifikacija za vpis v knjigo vzponov in kot osebna evidenca. Na posameznem kartončku bo prostora za vpis 20 vzponov. Izpolnjenega boste brezplačno zamenjali za novega, stari pa bo odšel v boben za žrebanje praktičnih nagrad na zaključni prireditvi. Dnevno se vam prizna en vzpon, katerega bo v obratovalnem času okrepčevalnice v knjigo vzponov vpisal pooblaščenec društva in s svojim podpisom overil njegovo verodostojnost. Seveda bo vaša vztrajnost na koncu nagrajena. Za 20 vzponov boste prejeli bronasto odličje, ki vas bo spominjalo na preliti znoj. 30 zmag bo nagrajenih z medaljo s srebrnim sijajem. Kdor bo vsaj 40 krat osvojil vrh bo nagrajen z zlatom. Nagrado bodo prejeli tudi najstarejši in najstarejša ter najmlajši in najmlajša udeleženska. Veliki pokal KD Grosuplje bo prejel tisti, ki bo največkrat opravil zadano nalogo.

Konec akcije 9.9.2001 bo zaznamoval skupinski vzpon iz vseh možnih smeri dostopa in zaključna družabna prireditev pri okrepčevalnici PANCE-TOP, kjer bodo podeljena zaslužena priznanja in bo med evidenčnimi kartončki vseh udeležencev zaključne prireditve, ne glede na število priznanih vzponov, izvedeno žrebanje prve nagrade akcije, gorsko kolo.

Štartnina za opisano kolesarsko prireditev znaša simboličnih 1000 SIT. Za plačano štartnino vsak udeleženec zaključne prireditve prejme tople obrok in glede na število vzponov, zaslužen priznanje. Poleg tega pa skozi celo leto velik izziv in veliko zabave ob premagovanju strmine, ali kot bi rekel naš ekstremni smučar Davo Krničar, pri premagovanju samega sebe.

Dodatne informacije o akciji so vam na voljo pri g. Blažu na telefonski številki 041 449 252.

KD Grosuplje, Andrej Jerman

Ani Srebrnič - 1. bal za mednarodno mojstrico

Razveseljiva vest je prišla z Reke, kjer je 17-letna grosupeljska šahovska mojstrica Ana Srebrnič sodelovala na mednarodnem ženskem turnirju. V konkurenci 10 igralk iz štirih držav se je Ana držala odlično in zasedla četrto mesto. Zmagala je velemojstrica Regina Pokorna iz Slovaške pred madžarsko velemojstrico Sidonijo Vajda in domačinko Mirjano Medić prav tako z velemojstrskim nazivom. Ana je s četrtem mestom zanesljivo osvojila svoj prvi bal za mednarodno mojstrico, kar je bil tudi njen cilj na tem turnirju. Ana zasluži za dosežek vse čestitke.

Za dokončno osvojitve naslova potrebuje Ana še dva taka dosežka in verjamemo, da je to z igro, ki jo je prikazala v okolju čudovitega reškega šahovskega kluba, realno dosegljivo v bližnji prihodnosti.

Vojko Srebrnič

Odprti turnir na Bledu

Na Bledu se je letos kot vsako leto konec marca odvijal šahovski festival z najdaljšo tradicijo pri nas.

Na odprtem turnirju A je sodelovalo preko 120 igralcev iz 15 držav. Med njimi je bilo kar lepo število velemojstrov in mednarodnih mojstrov. V tej pisani družini sta se hrabro borila tudi dva naša mlada upa: 13-letni Jure Zorko iz Šmarja-Sap in 14-letni Marko Srebrnič iz Grosupljega.

Jure je s 4.5 točke pristal v sredini tabele in ujel tudi eno od nagrad v okviru svojega ratinga.

Marko je zbral 5.5 točk, pristal na 28. mestu in ujel 2. nagrado med mladinci do 18 let za naturaliziranim Američanom Nakamuro.

Na turnirju je zmagal ruski velemojster Svešnikov pred rojakom Filipovim in našim olimpijcem Sermekom.

Na posebnem turnirju so se pomerili tudi veterani, med katerimi je sodeloval tudi "oldtimer" Milan Kavšek, ki je edini med člani ŠK Grosuplje sodeloval na festivalu.

Pristal je v sredini tabele, zmagal pa je Vlado Ivacić iz Domžal.

Vojko Srebrnič

Izlet v dobrepoljsko dolino

Kolesarski delavci KD Grosuplje v sodelovanju z gostilno Vodičar organizirajo kolesarski izlet v dobrepoljsko dolino. To bo ponovitev lani zelo dobro sprejete družinskega izleta v Videm, katerega se je udeležilo 82 kolesarjev v starostnem razponu od 6 do 60 let.

Naj na kratko opišem potek izleta. Zbrali se bomo 12. 5. 2001 pred gostilno Krpan v Grosupljem (ura odhoda bo objavljena na oglasni tabli pred gostilno Krpan in na radiu Zeleni val). Odpeljali se bomo v smeri proti Mlačevem, nadaljevali preko Račne in se vzpeli na Čušperk. Na vrhu nas bo čakalo okrepčilo. Nato nas bo pot vodila proti Zdenski vasi in naprej do Vidma. Pri gostilni Brdavs bo na polovici poti druga okrepčevalna postaja. Vrnitev bo potekala po isti poti nazaj v Grosuplje. Pri gostilni Krpan bo cilj izleta, v gostilni pa upam dobra malica.

Izlet je primeren za vse družinske člane ne glede na starost in telesno pripravljenost. Za tiste, ki poti ne bodo zmogli, bo poskrbel spremljevalni servisni kombi. Kljub temu, da bodo za varnost izletnikov skrbeli člani društva (označeni z rdečo zastavico) pa moram vse udeležence opozoriti na previdnost in na to, da bodo vozili na lastno odgovornost.

Dodatne informacije glede izleta lahko dobite pri g. Blažu na tel.: 041/449 252.

KD Grosuplje - Andrej Jerman

V pravi steni...

Zadnjič sem omenjal plezanje na umetni šolski steni. Nisem verjel, da bom glede na ugodno vreme o "tapravem" plezanju lahko "poročal" že v naslednjih ODMEVIH.

Torej, ena zadnjih sobot je obljubljala pri vremenarjih lepo vreme. Odločitev je padla, da gremo v stene ČRNEGA KALA. To so stene, ki jih vidimo z vožnje iz Kopra po ovinkasti cesti proti Črnemu Kalu oz. Kozini. Mogočna veriga trde in navpične skale, visoke do 20 m.

S parkinga, ki je nekaj km od glavne ceste, je malo hoje. Za naših pet avtov je bilo še prostora.

In prvo srečanje s steno: dolga je v nedogled, navpična, pa gladka in na veliko mestih celo "izbočena"... Kot bi gledal v izložbi artikle, ki jih ne bom

mogel nikoli kupiti... Na vsakih nekaj metrov so bile napeljene vrvi, naveze, plezalci... Komaj smo dobili nekaj "svojih", še prostih smeri. - In že se je začela akcija. Ura je odbila enajsto dopoldan, sonček pa je že dodobra grel skozi veje obrobnihih dreves.

Pas, oponke, plezalke, magnezijev prah, vrv. Prvi poizkus mlade Lučke, pa Sandija je bil zelo uspešen. Upanje, da bo po malih oprimkih, ki so razpoke in razpoke, "izbočki", police, robovi in vdolbinice, uspelo in uspevalo tudi ostalim, je bilo dejstvo.

Kakšno zadovoljstvo, ko se na vrhu "prepada" ozreš dol ali s pogledom vesel objameš sončno panoramo proti našemu morju: Kopru, Izoli, Piranu.

Marjan Trobec

SALF TRGOVINA d.o.o.
CESTA NA KRKO n.n.
OB GROSUPELJSKEM POKOPALIŠČU

NAŠA PONUDBA:

APRIL-MAJ-JUNIJ

Izbira cvetja na višku.

Sadike cvetja in zelenjave za vaš dom, vrt in vašo dušo ter želje za cvetoče poletje.

Delovni čas:
OD MARCA DO JUNIJA
od 8.00 do 18.00

Ob nakupu predložite bon za dodatni 5% popust!

STRELSTVO

Grosupeljčan - velik up slovenskega strelstva

16 letni član Strelskega društva Grosuplje **Željko MOIČEVIČ** je v zadnjem letu dosegel izjemne rezultate in tako postal velik up slovenskega strelstva. Po nekaj manj kot 4 letih treniranja se mu je "odprlo", kot rečemo strelci, in je v svoji kategoriji nepremagljiv.

Tako je to sezono v kategoriji mlajših mladincev (15-17 let) zmagal v vseh 7 krogih državne lige, na državnem prvenstvu je premočno osvojil naslov državnega prvaka (kar za 10 krogov je premagal drugouvrščenega - normalne razlike pa so krog ali dva), hkrati pa je postavil nov državni rekord. Tudi v državni dopisni ligi je prvi favorit za zmago.

Ker je na mednarodnih tekmah moč nastopiti le v mladinski oz. članski konkurenci, se je udeležil izbirnih tekem za slovenski mladinski reprezentanec (17-20 let). Iz anonimnega strelca je postal stalen član mladinske reprezentance (3 strelci). Tako je za reprezentanco nastopil na mednarodnih tekmovanjih v Mariboru, Rušah, Münchnu, dveh dvobojih s Hrvaško ter na Evropskem prvenstvu v Španiji. Praktično na vsakem tekmovanju je postavil nov osebni rekord (Maribor 579, Ruše 581, München 586, Hrvaška 588 krogov) in bil najboljši oz. drugi najboljši slovenski strelci, kar kaže na velik talent in psihično stabilnost. O vrednosti njegovih rezultatov veliko pove primerjava njegovega dosežka z rezultatom

olimpijskega prvaka v streljanju Rajmonda DEBEVCA prvega dne v Muenchnu, kjer je bila razlika le 6 krogov.

Na Evropskem prvenstvu je kot debitant z ekipo postavil nov državni rekord in osvojil 3. mesto in bronasto medaljo v ekipni konkurenci ter več kot opravičil zaupanje selektorja reprezentance.

V eni sezoni mu je uspelo postaviti kar tri nove državne rekorde:

- v kategoriji mlajših mladincev - posamezno 392 krogov (prej 389 krogov) - na državnem prvenstvu,

- v kategoriji mladincev - posamezno 588 krogov (izenačil stari rekord) - dvoboj s Hrvaško,

- v kategoriji mladincev - ekipno - evropsko prvenstvo.

Ob upoštevanju dejstva, da Željko uporablja strelsko opremo, ki so jo pred njim uporabljali že mnogi drugi strelci v društvu, npr. jopič mu je prevelik za 3 številke, hlače so mu prekratke za 10 cm, puška je stara 8 let in da so med tem razvili že dve generaciji novih pušk - njegovi tekmeči uporabljajo najnovejšo opremo - ter da trenira na strelišču, kjer temperatura največkrat ne doseže niti 10 stopinj C, dobijo njegovi rezultati še večjo veljavo.

Sedaj so na potezi sponzorji in vsi, ki odločajo o financiranju športa v krajevni skupnosti in občini.

Željko še zdaleč ni rekel zadnje besede!

Konec strelskih ligaških tekmovanj

S koncem marca so se zaključila strelska članska ligaška tekmovanja z zračnim orožjem. Tekmovalke in tekmovalci Strelskega društva Grosuplje so nastopali v II. in III. državni ligi z zračno puško ter v II. državni ligi s pištolo. V ligah nastopa po 12 ekip, ki tekmujejo po turnirskem sistemu v 8 krogih, III. državna liga pa po sistemu neposrednih dvobojev.

Ekipa, ki je nastopala s puško v II. državni ligi, v sestavi: Alain VIDMAR, Klemen BUČAR, Željko MOIČEVIČ in Gorazd ARTAČ je po zelo zanimivem in napetem zadnjem krogu lige osvojila I. mesto in se tako uvrstila v I. državno ligo. S tem je Strelsko društvo Grosuplje postalo edino športno društvo v občini, ki ima člansko ekipo v najvišjem državnem ligaškem tekmovanju.

Ekipa, ki je s pištolo nastopala v II. državni ligi, v sestavi: Andrej CULJKAR, Janko REMIC, Tomaž ARTAČ in Ivan GRLIČ je osvojila 4. mesto, kar je daleč nad pričakovanji, saj so še preteklo sezono nastopali v III. državni ligi.

Mlada ekipa, ki je s puško nastopala v III. državni ligi, v sestavi Gorazd ARTAČ, Petra LJUBANOVIČ, Ivo BOHTE in

Tina AMBROŽ, je po nekoliko nesrečnem startu na koncu prav tako osvojila 4. mesto.

Prav tako je končano tudi državno ligaško tekmovanje v mlajših kategorijah - pionirji (do 15 let), mlajši mladinci (15 - 17 let) ter mladinci (17 - 20 let). Tekmovanje poteka po turnirskem sistemu v 7 krogih. V tem tekmovanju je nastopalo kar 14 mladih strelk in strelcev Strelskega društva Grosuplje. Zaradi velikih stroškov tekmovanja (večina tekem je bila v Prekmurju) so le nekateri najboljši naši strelci nastopili na vseh turnirjih, ostali pa le na nekaterih. Ker je na teh turnirjih bilo moč izpolniti predpisano normo za nastop na državnem prvenstvu, je bil to tudi osnovni cilj za večino naših mladih strelcev. Kar 12 našim strelkam in strelcem je uspelo doseči ta cilj, kar je daleč največ v zgodovini društva.

Izjemen dosežek je uspel mlajšemu mladincu Željku MOIČEVIČU, ki je v streljanju s puško, kot edini doslej uspel zmagati v vseh sedmih krogih lige.

Tudi ostali so bili zelo uspešni na posameznih turnirjih, saj so se večino ma uvrščali med prvih šest oz. deset.

Državno prvenstvo v streljanju z zračnim orožjem za pionirje in mlajše mladince

31. marca in 1. aprila je bilo na strelišču v Dobrovniku pri Murski Soboti državno prvenstvo v streljanju z zračnim orožjem za pionirje in mlajše mladince.

Med 230 nastopajočimi iz 47 strelskih društev je nastopilo tudi 10 mladih strelk in strelcev Strelskega društva Grosuplje, ki so z rezultati dokazali, da v Grosupljem, kljub zelo težkim pogojem vadbe, raste izjemna generacija strelk in strelcev.

In kaj je tisto, kar uvršča Strelsko društvo Grosuplje med tri najuspešnejša strelska društva na tem državnem prvenstvu?

Poleg števila tekmovalcev, ki jim je uspelo izpolniti normo za ta nastop, so predvsem naslednji dosežki:

1. mesto med mlajšimi mladinci - puška posamezno **Željko MOIČEVIČ** z novim državnim rekordom 392 krogov od 400 možnih:

3. mesto med mlajšimi mladinci - pištola posamezno **Ivan GRLIČ** z novim osebnim rekordom 358 krogov;

3. mesto med mlajšimi mladinci - puška ekipno (**MOIČEVIČ, BOHTE in KRIŽMAN**) s 1090 krogi;

4. mesto med mlajšimi mladinci - pištola ekipno (**GRLIČ, ŽEJAVAC in IVANC**) z novim klubskim rekordom 1009 krogov in le 1 krog za 3. mestom;

6. mesto med mlajšimi mladinkami - puška posamezno **Tina AMBROŽ** s 360 krogi.

V kategoriji pionirjev je prijetno presenetil najmlajši udeleženec državnega prvenstva, komaj 12 letni **Matic BARIČ**, ki je s 173 krogi od 200 možnih osvojil 30. mesto med 89 tekmovalci.

Posebej se želimo zahvaliti SSK Račna, ki nam je z izposojjo kombija omogočil prevoz v Dobrovnik.

Jože Kolenc

Kapetanka najuspešnejše državne rokometne reprezentance je Grosupeljčanka

Branka Mijatović je mlada, perspektivna in obetavna športnica, ki v svoji športni karieri posega v sam vrh slovenskega rokometna, v katerem skupaj s svojo ekipo dosega vrhunske rezultate. Branka je namreč kapetanka našega najboljšega rokometnega kluba Krim Eta Neutro Roberts. Mnogi jo poznamo, toda le iz TV ekranov in drugih medijev, medtem ko večina od nas ne ve, da to mlado dekle živi med nami - v Grosupljem.

Gdč. Branka, od kdaj živite v naši sredi?

Grosuplje poznam že vrsto let. Najprej sem ga obiskovala samo občasno, zadnji dve leti pa praktično živim tukaj.

Kako doživljate utrip Grosupljem?

Glede na moj urnik treningov in ostalih obveznosti doživim utrip Grosupljega ponavadi dopoldan, ko grem na jutranjo kavico. Mislim, da je Grosuplje bolj spalnno mesto, kar mi na nek način tudi odgovarja.

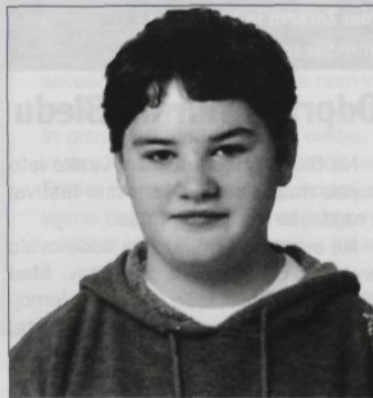
Od kdaj se ukvarjate z rokometom?

Z rokometom se ukvarjam že 16 let. Najprej je bilo to bolj za zabavo, zadnjih 5 let pa se z rokometom ukvarjam profesionalno in je v bistvu moja zaposlitev.

S čim se poleg rokometna še ukvarjate?

V glavnem je to samo rokomet. Vpisala pa sem se tudi v šolo ob delu (komercialni tehnik). Zaradi pogostih

Vesna Macuka - viceprvakinja države

Vesni MACUKA, učenki OŠ Brinje, članici Strelskega društva Grosuplje, je na državnem prvenstvu OŠ v streljanju uspel "veliki met". Z izjemnim streljanjem - dosegla je kar 184 krogov od 200 možnih, je osvojila 2. mesto in s tem nadaljevala tradicijo dobrih rezultatov učencev in učenek OŠ Brinje (po lanskem zmagi Tine AMBROŽ na državnem prvenstvu OŠ). S tem je vsaj delno poplačan trud, ki ga že nekaj let vlaga v strelski šport oz. treninge.

Na istem tekmovanju je nastopil tudi Vito KRIŽMAN, sicer regijski prvak med OŠ (OŠ na območju Ljubljane, Kočevja, Ribnice, Dobrepolja, Ivančne Gorice, Grosupljega), ki pa mu ni šlo najbolje, tako da je končal tekmovanje v zlati sredini nastopajočih.

Jože KOLENC

odsotnosti od doma, je ne morem redno obiskovati in opravljati izpitov. Upam pa, da mi bo tudi to uspelo.

Glede na vaše uspehe nam zaupajte, koliko časa žrtvujete za vadbo?

Treninge imam dvakrat na dan vsak dan, razen nedelje. Žrtvujem pa skoraj cel dan, kajti za izvedbo dobrega treninga je potrebna tudi dobra prehrana in počitek. To pomeni, da se je za vsak trening potrebno tudi psihično pripraviti.

Kako vaši najbližji spremljajo vaše delo?

Moram reči, da imam veliko podporo svojih najbližjih. Ko gre vse lepo in prav so vsi zadovoljni, ko pa pride do slabih dni ali do porazov, ostaneš velikokrat sam s seboj in s svojimi domačimi. Takrat mi moji najbližji poskušajo pomagati na svoj "nerokometni" način (dobra volja, tolažba) in to mi za uresničitev mojih uspehov zelo pomaga.

Ali vam ob intenzivnih treningih ostaja tudi čas, ki ga izkoristite le zase? Kaj takrat najraje počnete?

Najboljša slovenska ženska rokometna ekipa

Tega časa je zelo malo. Takrat grem rada v "shopping", obiščem prijatelje izven rokometna, grem v kino in podobno. Včasih pa prosti čas porabim za generalno pospravljanje po stanovanju. Predvsem pa ta čas najraje preživim s fantom.

Vaša ekipa posega po zelo visokih rezultatih - tako na državnem kot v mednarodnem merilu. Sodelovali ste že na mnogih tekmah. Ali vam je katera še posebno ostala v spominu?

Res jih je bilo že veliko. Posebno sta mi v spominu ostali dve. Prva je bila leta 1995, ko smo se borile za nastopanje v evropski ligi prvakinj. Tekmo smo izgubile v zadnji sekundi.

Druga pa leta 1999, ko smo v zadnjih sekundah dale gol in se uvrstile v finale evropske lige prvakinj.

Že šestič ste postale državne prvakinje. Kako doživljate ta uspeh?

Vsako osvojevo prvenstvo mi veliko pomeni. Pred leti smo veliko težje osvajale domače prvenstvo, ker so bili drugi klubi v Sloveniji močnejši in je bila zmaga slajša. Zadnjih dve leti pa smo v Sloveniji praktično brez konkurence. Žal mi je, da je tako, ker se nam zaradi slabe slovenske lige pozna na tekmovanjih po Evropi. Tako da včasih treniramo in igramo kar s kakšno moško ekipo.

Rokomet je ekipni šport, ki od vsakega posameznika zahteva maksimalno osebno angažiranost, hkrati pa se mora ekipa obnašati kot povezana celota. Pri tem imate tudi vi, kot kapetanka moštva, pomembno povezovalno vlogo. Kako lahko vplivate na povezanost skupine?

Vsekakor imam nekakšno odgovornost tako na igrišču kot izven njega. Če pride do kakršnih koli nesporazumov, skušam to rešiti. Takrat se pač vse skupaj pogovorimo in odpravimo nesporazum. Na igrišču pa skušam čim bolj povezati ekipo v eno celoto, kajti le tako se lahko nadejamo velikih rezultatov.

Mnogi športi, ali celo večina športov, ki se odvijajo na vrhunski ravni, pogosto zelo agresivno posegajo v osebnost posameznika. Tudi rokomet je že kot športna panoga lahko zelo agresiven. Če pa se le-ta odvija na državni ravni, je verjetno te agresivnosti še več. Kaj menite o tem?

Vrhunski šport je lahko zelo agresiven - tako v fizičnem kot v psihičnem pomenu. Za doseganje vrhunskih rezultatov je potrebno mnogo odrekanja, mnogo močne volje in pripravljenosti, da vse svoje interese podrediš enemu samemu cilju - uspehu.

Kaj bi, glede na vaše izkušnje, svetovali mladim, ki pogosto ne vedo ali se ne znajo odločiti, kako bi zapolnili svoj čas?

V današnjem času je težko karkoli svetovati mladim. Vse kar hočejo vedeti, zvedo z interneta in si s tem zapolnijo svoj čas. Vseeno bi pa rada vsem predlagala, da se čim več ukvarjajo s kakšnim športom, kjer se bodo lahko veliko naučili in oblikovali svojo osebnost. Veliko mladih, ko končajo osnovno šolo, preneha s športom zaradi obveznosti v srednji šoli. Strinjam se, da je šola zelo pomembna, vendar če veš, kaj v življenju hočeš, potem se lahko poleg šole zelo dobro in uspešno ukvarjaš tudi s športom. Poleg tega je manjša možnost, da zaideš na kriva pota.

Ali menite, da naša družba (lokalna skupnost, država) ponuja dovolj možnosti in spodbud za športno delovanje mladih?

Nekaj že ponuja, mislim pa, da bi se dalo še več. Posebno pomemben v športu je začetek. Takrat bi država, lokalna skupnost, lahko veliko pomagali. Ko še ni velikih rezultatov, bi si športna društva lahko pomagala s temi finančnimi sredstvi, kajti, ko pridejo velike zmage, se lažje najdejo tudi razni donatorji, ki želijo tržiti svoje trgovsko ime in svojo dejavnost. Medtem ko si mora pot do prvih uspehov utirati vsak sam, s svojimi finančnimi sredstvi.

Branko Mijatović in njeno ekipo čaka v prihodnosti še veliko športnih preizkušenj. Kljub temu pa Branka že razmišlja tudi o prihodnosti brez rokometna. Želi si ustvariti družino, hkrati pa bi rada trenirala mlade v rokometu. Želimo ji, da bi se ji vsi zastavljeni cilji uresničili, kar verjetno za tako močno in trdno, pa hkrati prijetno in vedro osebnost, kot je Branka, ne bo težko.

Pogovarjala se je Vera Šparovec

KRVODAJALSKA AKCIJA

Rdeči križ Grosuplje vabi občanke in občane na enodnevno krvodajalsko akcijo, ki bo v ponedeljek, dne 07. maja 2001, v Kulturnem domu Ivančna Gorica za področje občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje. Odvzem krvi bo od 7,00 do 12,00 ure. Hvala vsem, ki ste in boste darovali kri.

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA GROSUPLJE

Svetovni pokal v rock'n'roll-u za starejše in mlajše mladince

Dvorana Brinje/Grosuplje - V soboto, 31. marca 2001, se je v športni dvorani Brinje v Grosupljem odvijal Svetovni pokal v rock'n'roll-u za starejše in mlajše mladince. Prireditve so se udeležili plesni pari iz Avstrije, Belgije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Češke, Finske, Francije, Madžarske, Italije, Latvije, Rusije, Švice, Slovaške, Ukrajine, Poljske in San Marina ter, seveda, iz Slovenije. 120 plesnih parov v skupini mlajših mladincev in 89 plesnih parov v skupini starejših mladincev je začelo s predtekmovanjem že ob 12. uri. Nekaj minut čez 19. uro se je začelo finale s pozdravnim nagovorom župana občine Grosuplje, g. Janeza Lesjaka. Razglasitev rezultatov pa je bila nekaj po 21. uri. Med mlajšimi mladinci je zmagal plesni par Yevgeniy BRUSENTEV in Alisa TITOVA iz Ukrajine, med starejšimi mladinci pa sta zmagala German MESCHERIAKOV in Irina PANASSOVA iz Rusije.

Plesne pare in obiskovalce je pozdravil tudi župan Janez Lesjak.

Tekmovanje za rock'n'roll svetovni mladinski pokal se začelo pred tremi leti v Sloveniji, letos pa je ta čast doletela prav Grosuplje. Vzrok za to odločitev pa poleg nove dvorane tiči tudi v tem, da je med soorganizatorji tega tekmovanja, ki ga je prevzela Plesna zveza Slovenije – sekcija za akrobatski rock'n'roll, tudi PLESNI STUDIO in KLUB M, v katerem deluje predsednik organizacijskega odbora svetovnega pokala, g. Marko Hren. Povedal nam je, da je njihov plesni studio začel s plesom prav v Grosupljem in da so s tem dnem organizirali poleg Ljubljane in Trziča še svoj Plesni klub M v Grosupljem. V soorganizaciji svetovnega pokala pa so sodelovali še Plesni klub Apolonij iz Štajerske, Plesna šola Bolero iz Ljubljane in Plesno društvo PAN iz Dolenjskih Toplic.

Samo tekmovanje je potekalo po novih, nekoliko spremenjenih pravilih. Sodniki Griti Ramschag-Wollein iz Avstrije, Zrinka Štimac iz Hrvaške, Angel Cicconi iz Švice ter Elizabeta Gruden in Anita Vihtelič iz Slovenije so v finalnem delu ocenjevali javno in prisodili V KATEGORIJI MLAJŠIH MLADINCEV NASLEDNJIH SEDEM PLESNIH PAROV:

1. mesto: Yevgeniy BRUSENTEV in Alisa TITOVA iz Ukrajine

2. mesto: Ivan VERARDO in Federica CAFFO iz Švice

3. mesto: Roman KECHOIAN in Dinara SIATBATTALOVA iz Rusije

4. mesto: Gregor TOPLAK in Karin TARADI iz Slovenije

5. mesto: Blaž HREN in Maša KRIŽMAN iz Slovenije (PK M GROSUPLJE)

6. mesto: Yury LAPSHIN in Anastasia ZIADITDINOVA iz Rusije

7. mesto: Szabolcs FALAKI in Dora BAGOCSEI iz Madžarske

Ostali slovenski pari pa so se uvrstili na naslednja mesta: 11. Miha ROB-LEK in Špela ROB-LEK (PK M TRŽIČ) 33. Gregor PLANINC in Galja VIŠNJAR, 40. Dejan KRAMARIČ in Manca ŠTRUCELJ, 45. Matic HERGA in Maja GERŠAK, 51. Jani ROŠKAR in Jana BRUNDULA, 57. Denis KOKOLJ in Iris MAGDALENIČ, 64. Uroš ROJKO in Natalija ŠKODNIK, 73. mesto pa sta si delila plesna para Dejan ŠKOF in Tjaša GRAHORNIK ter Luka BRULC in Ana KUŽNIK.

V KATEGORIJI STAREJŠIH MLADINCEV PA SO SE UVRSTILI PO VRSTI NASLEDNJI PARI:

1. mesto: German MESCHERIAKOV in Irina PANASSOVA iz Rusije

2. mesto: Andreas BERGSTROM in Martina JACOBSSON Švedske

3. mesto: Mario JUKIČ in Maja MIŠAK iz Hrvaške

4. mesto: Peter VALASKY in Kristina TRANOVA iz Slovaške

5. mesto: Matevž KASTRIN in Katja KOSEC iz Slovenije

6. mesto: Stefano BENEDETTI in Tanya MARCHETTI iz Italije

7. mesto: Uroš MANDELIC in Špela MANDELIC iz Slovenije (PK M TRŽIČ)

Ostali slovenski tekmovalci so zasedli naslednja mesta:

8. Klemen PUGELJ in Anja PETRIČ (PK M GROSUPLJE), 9. Franci PEVC in Mojca ŠEME Slovenija (PK M GROSUPLJE), 26. mesto Jure MARKIČ in Melanija KOGOJ, (PK M TRŽIČ), 29. Anže JAKOPIN in Tina KUHELJ (PK M GROSUPLJE), 34. Andraž AJDI in Lea SMRTNIK (PK M LJUBLJANA), 44. Tomaž PODKRIŽNIK in Bojana PODKRIŽNIK, 47. Andrej JAKLIN in Manca RAMOVŠ, 51. Dejan ZALOKAR in Mateja KROPIVŠEK.

Delegat WRR (Svetovne R&R zveze) in glavni sodnik je bil Manfred Mohab iz Avstrije. Prireditev je uspešno vodil v slovenščini in angleščini mladi pevec Sebastijan, za ozvočenje in luči pa je skrbel mojster Jože Pirman s Turjaka s svojo ekipo.

Med odmori so nastopili tudi gostje v latinsko-ameriških plesih, akrobatsko navijaška skupina, show skupina ter za piko na "i" tudi plesalca akrobatskega R&R Sindi Vogrič in Matjaž Izak. Naj povem še to: Matjaža sem spoznal že pred nekaj leti med svojimi službenimi dolžnostmi, a se nikoli nisva pogovarjala o plesu. Po končani uspešni pleni točki z nekaj izjemnimi akrobacijami sem mu čestital in nekoliko v šali dejal: "Nikoli ne veš čisto natančno, s kom imaš opravka!"

In kaj je za konec povedal še predsednik organizacijskega odbora Marko Hren: "Naši plesni pari so se zelo dobro odrezali in tako lahko z velikimi upi pričakujemo tudi SVETOVNO PRVENSTVO V RUSIJI 19. 5. 2001. Še prej pa se bomo srečali v TRŽIČU, kjer PLESNI KLUB M TRŽIČ organizira 9 tradicionalni plesni turnir za pokal SLOVENIJE."

Jože Miklič

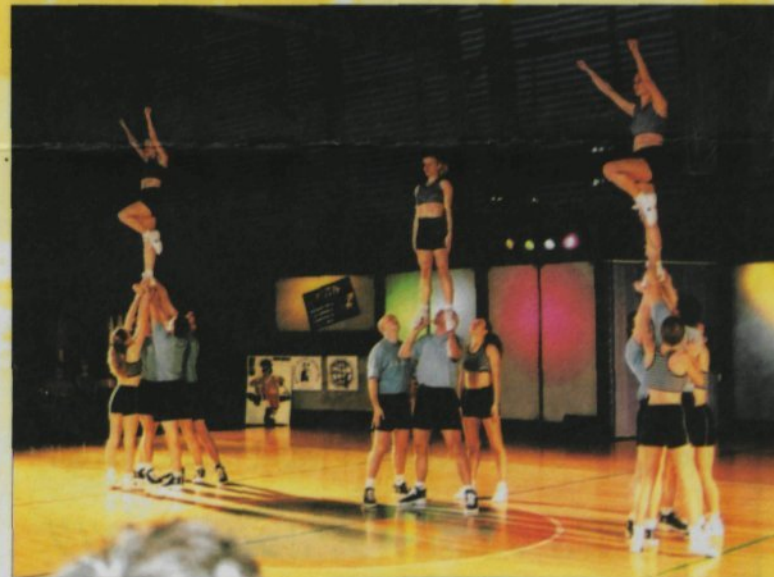
Predsednik organizacijskega odbora Marko Hren v razgovoru z mladima plesalcema.

Prvih sedem parov med mlajšimi mladinci.

Prvih sedem parov med starejšimi mladinci

Nastop akrobatske skupine.

EPGO 1956
instalacije

d.o.o., CESTA NA KRKO 9, 1290 GROSUPLJE
Tel.: 01/786 26 22; 786 36 20
Fax: 01/786 46 21

INSTALACIJE • TRGOVINA • INŽENIRING • SERVIS

STORITVE

- Elektroinstalacije od projekta do izvedbe za vse vrste objektov, po konkurenčnih cenah, zahtevajte naše ponudbe;
- meritve instalacij in izdaja atestov za obratovalnice in proizvodne obrate;
- vzdrževanje instalacij in naprav na objektih, opravljamo redne in pogodbene servise;
- izvajamo računalniške mreže z dobavo in montažo opreme v sodelovanju z vodilnimi podjetji;
- naša ključavničarska delavnica vam izdelava vse vrste kovinskih delov, potrebnih pri montažah, razno kovinsko opremo, elektro omare in pulte po naročilu.

TRGOVINA

- Naša nova ponudba je urejena specializirana discontna trgovina za elektroinstalacije namenjena elektroinstalaterjem, vzdrževalcem, samograditeljem, gospodinjstvom;
- v trgovini izvajamo strokovno brezplačno svetovanje;
- izvajamo kataloško prodajo znanih proizvajalcev gospodinskih strojev in aparatov;
- na željo stranke izvršimo dostavo na dom, izvedemo priklop; brezplačno odpeljemo zamenjani izdelek.

KOZMETIČNI SALON

THALGO CENTER - SPA

Brinje c. I/47, 1290 Grosuplje

Tel./fax: 01/7862-132

SOLARIJ

EPILACIJA, DEPIILACIJA
SPECIALNA NEGA OBRAZA
SPECIALNA NEGA TELESA
ANTICELULITNI PROGRAMI
programi oblikovanja telesa

-- NOVO --

Anticelulitni programi
PRESO TERAPIJA in ENDODERMALNA TERAPIJA

Brezplačno svetovanje za nego kože doma, prodaja negovalne kozmetike THALGO in dekorativne kozmetike Repechage.

SFS d.o.o. - POLICA 2b, Grosuplje

IZDELAVA:

- MODNIH ČEVLJEV PO NAROČILU IN POPRAVILA,
- HIGIENSKIH IZDELKOV ZA HOTELE, ZDRAVILIŠČA, KOZMETIČNE SALONE ...

Peter Skubic
ČEVLJAR

tel. 01/786-08-05, GSM 041/705-772
<http://www.sfs.si>

ERLUS

Generalni zastopnik in uvoznik

marex

VSE ZA KROVSKA IN KLEPARSKA DELA
GROSUPLJE • BREŽICE • SLOVENJ GRADEC
Telefon: 01/788 83 50 E-pošta: info@marex.si
Faks: 01/788 83 58 <http://www.marex.si>

Svetovna novost Lotus-Effect®

Vrhunske opečne kritine iz Nemčije po ugodnih cenah!

Strešne kritine tudi za naklone streh od 10° dalje

Krovsko kleparski center Grosuplje
Gasilska c. 27
1290 Grosuplje

Pokličite za seznam pooblaščenih krovcev

Pariz
DROGERIJA

MODNI DODATKI

Colours
in
fashion

NOVO!
KOZMETIKA MAX FACTOR

BIJOUX

drogerije Pariz, trgovine za pozorne Tel.: 786 21 21

**OGLAŠUJTE V
GROSUPELJSKIH
ODMEVIH**

Oglas bomo natisnili v 5.000
izvodih, informacija pa bo
odmevala med več kot 15.000
prebivalci občine Grosuplje.

Uredništvo

1290 GROSUPLJE, Rožna dolina 9

Tel.: 01/786 33 63

Faks: 01/786 44 64

SELA pri Dolenjskih Toplicah

Tel.: 07/306-56-95

07/306-56-82

RUDNIK, Šalka vas, Kočevje

Tel.: 01/895-56-25

Vimont

TRGOVINA Z GRADBENIM IN TEHNIČNIM BLAGOM d.o.o.
Gasilska c. 4, Grosuplje - tel.: 061/764-068, tel./faks: 061/764-067

FINALNA DELA V GRADBENIŠTVU

STROPOVI-PREDELNE STENE
PO SISTEMU

KNAUF Armstrong

KERAMIČNE PLOŠČICE
GRANITOGREZI
SANITARNA KERAMIKA
KOPALNIŠKI DODATKI
ISO-SPAN ZIDAKI
LOVILCI OLJ
BETONSKI IZDELKI
IZOLACIJSKI MATERIAL
GRADBENI MATERIAL
ČISTILNE NAPRAVE

V trgovinah Gramat Gril d.o.o.
vam v mesecu aprilu nudimo ugoden nakup
vodovodnih pip iz uvoza s 15% popustom.

Široka pa je tudi ponudba ostale sanitarne opreme,
keramike in grezov.

Obiščite nas in se prepričajte!

Hranilnica

LON d.d. Kranj

POMLAD V LONU

Poskrbimo za Vaše denarne težave in vam v najkrajšem času odobrimo
POTROŠNIŠKI, OBRTNIŠKI IN PODJETNIŠKI KREDITI

TEKOČI RAČUNI

(plačilna kartica Eurocard MasterCard, čeki, bankomati, limiti)

NAJBOLJŠE OBRETNOSTNE MERE ZA TOLARSKO VEZAVE

- RENTNO VARČEVANJE ZA VARNO IN NEODVISNO PRIHODNOST
- ZLATI LON - DOLGOROČNO VARČEVANJE ZA ZLATNIK ZAUPANJA
- VARČEVANJE PLUS - VARČEVANJE ZA VAŠ IZBRAN NAMEN
- ZANIMIVO DOLGOROČNO VARČEVANJE NAD 5, 7 IN 10 LET

V HRANILNICI LAHKO PLAČATE VAŠE POLOŽNICE Z NAJMANJŠO PROVIZIJO IN KUPUJETE TER PRODAJATE TUJO VALUTO
ZA VSE INFORMACIJE SE OGLASITE NA KOLODVORSKI 3 OZIROMA NAS POKLIČITE PO TELEFONU 78-62-925

Poslovna enota

MAGRO

Grosuplje

Kolodvorska 3

Telefon: 01/78 64 600

01/78 64 300

Faks: 06/78 61 719